

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w październiku 2020 r.

Socio-economic situation of the country in October 2020

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w październiku 2020 r.

Socio-economic situation of the country in October 2020

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa, listopad Warsaw, November 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem

supervised by

Magdaleny Ambroch

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Ewa Morytz-Balska, Filip Piotrowski, Marcin Safader, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Beata Morawska, Joanna Sadowy, Katarzyna Stanecka

Ikony użyte na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirenschastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirenschastry and Pixel Perfect from Flaticon

Publikacja dostępna na stronie

Publication available at

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Spis treści

Contents

Synteza	5
Executive summary	9
Rynek pracy	12
Labour market	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	26
Wages and salaries; social benefits	
Ceny	30
Prices	
Rolnictwo	38
Agriculture	
Przemysł	42
Industry	
Budownictwo	51
Construction	
Budownictwo mieszkaniowe	54
Housing construction	
Rynek wewnętrzny	57
Domestic market	
Transport	61
Transport	
Handel zagraniczny	66
Foreign trade	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	74
Financial results of non-financial enterprises	
Wyniki finansowe banków	80
Financial results of banks	
Nakłady inwestycyjne	83
Investment outlays	
Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach	88
Socio-economic situation in the European Union and in selected countries	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	94
Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne	98
Main macroeconomic indicators	

Objaśnienia znaków umownych Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand	kg	kilogram kilogramme
mln	million million	szt. pc.	sztuka piece
mld bn	miliard billion	l	litr litre
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point	hl	hektolitr hectolitre
zł PLN	złoty zloty	t	tona tonne
USD	dolar USA United States dollar	dt	decytona decitonne
EUR	euro euro		
CHF	frank szwajcarski Swiss franc		
UE EU	Unia Europejska European Union		

Synteza

Produkt krajowy brutto w III kwartale 2020 r.

niewyrównany sezonowo		-1,6% r/r
wyrównany sezonowo	+7,7% kw./kw.	-2,0% r/r

Według szybkiego szacunku produkt krajowy brutto w drugim z kolei kwartale obniżył się w skali roku; spadek był znacznie mniejszy niż w poprzednim okresie.

Rynek pracy w październiku 2020 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w przeliczeniu na etaty)	+0,1% m/m	-1,0% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)		6,1%

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw obniżyło się w skali roku w mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach. Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała się na poziomie notowanym od czerwca br. i była wyższa niż rok wcześniej.

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w III kwartale br. liczba osób pracujących była nieznacznie wyższa, a wskaźnik zatrudnienia zbliżony do notowanego przed rokiem. Zwiększyła się liczba osób bezrobotnych oraz stopa bezrobocia według kryteriów BAEL.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w październiku 2020 r.

nominalne	+1,6% m/m	+4,7% r/r
realne	+1,4% m/m	+1,7% r/r

Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz ich siła nabywcza wzrosły w ujęciu rocznym w mniejszym stopniu niż we wrześniu br.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w październiku 2020 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych		
nominalne	-0,5% m/m	+5,2% r/r
realne	-0,6% m/m	+1,7% r/r
rolników indywidualnych		
nominalne	+1,8% m/m	+6,7% r/r
realne	+1,7% m/m	+3,2% r/r

Tempo wzrostu w skali roku przeciętnych miesięcznych nominalnych i realnych emerytur i rent brutto w obu systemach było słabsze niż w poprzednich miesiącach.

Ceny w październiku 2020 r.

cenę towarów i usług konsumpcyjnych	+0,1% m/m	+3,1% r/r
cenę produkcji sprzedanej przemysłu	+0,4% m/m	-0,4% r/r
cenę produkcji budowlano- montażowej	+0,3% m/m	+2,5% r/r

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był nieznacznie mniejszy niż przed miesiącem. Dalszemu spowolnieniu uległo tempo wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych; nieco umocnił się natomiast wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem. Ceny w zakresie transportu nadal były niższe niż przed rokiem.

Spadek w skali roku cen produkcji sprzedanej przemysłu uległ ograniczeniu; wzrost cen produkcji budowlano-montażowej był zbliżony do notowanego w poprzednich miesiącach.

Produkcja sprzedana przemysłu w październiku 2020 r.

niewyrównana sezonowo	+3,2% m/m	+1,0% r/r
wyrównana sezonowo	+1,6% m/m	+3,8% r/r

Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku w mniejszym stopniu niż przed miesiącem, na co wpływ miały m.in. czynniki o charakterze sezonowym. Utrzymał się wzrost sprzedaży w przetwórstwie przemysłowym oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji, przy spadku w pozostałych sekcjach przemysłu. Spośród głównych grupowań przemysłowych nadal większa niż rok wcześniej była sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych oraz dóbr zaopatrzeniowych, natomiast w pozostałych grupowaniach notowano spadek.

Produkcja budowlano-montażowa w październiku 2020 r.

niewyrównana sezonowo	+0,4% m/m	-5,9% r/r
wyrównana sezonowo	+1,8% m/m	-3,4% r/r

Spadek w skali roku produkcji budowlano-montażowej był mniejszy niż w poprzednich miesiącach. Niższa niż przed rokiem była produkcja we wszystkich działach budownictwa. Sprzedaż robót remontowych zmniejszyła się bardziej niż robót inwestycyjnych.

Sprzedaż detaliczna w październiku 2020 r.

	+2,1% m/m	-2,3% r/r

Sprzedaż detaliczna obniżyła się w skali roku po wzroście w trzech poprzednich miesiącach. Niższa niż przed rokiem była sprzedaż w większości grup. Wzrost utrzymał się m.in. w grupach meble, rtv, agd oraz farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny.

Przewozy ogółem w październiku 2020 r.

ładunków	+3,4% m/m	-6,1% r/r
pasażerów	-18,4% m/m	-44,0% r/r

Przewozy ładunków i pasażerów spadły w skali roku w większym stopniu niż przed miesiącem.

Rolnictwo w październiku 2020 r.

Ceny większości podstawowych produktów na rynku rolnym były wyższe niż rok wcześniej. Poniżej poziomu sprzed roku kształtowały się ceny ziemniaków oraz żywca wieprzowego i drobiowego.

Handel zagraniczny (w zł) w okresie styczeń-wrzesień 2020 r.

eksport		-1,8% r/r
import		-5,9% r/r

Obroty towarowe handlu zagranicznego były niższe niż przed rokiem. Odnotowano dodatnie saldo, znacznie wyższe niż rok wcześniej. Zmniejszyła się wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym UE) oraz import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, przy wzroście obrotów z krajami rozwijającymi się. Zwiększyły się obroty produktami rolno-spożywczymi. W okresie styczeń-sierpień br. eksport i import w cenach stałych były niższe niż przed rokiem, a wskaźnik terms of trade kształtował się korzystniej niż rok wcześniej.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

wynik finansowy netto	-11,4% r/r	Badane przedsiębiorstwa uzyskały znacznie słabsze niż przed rokiem wyniki finansowe. Pogorszeniu uległy podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe. Większość podstawowych wskaźników wykazanych przez eksporterów była słabsza niż przed rokiem, ale lepsza niż dla ogółu przedsiębiorstw.
wskaźnik rentowności obrotu:		
brutto	4,6%	
netto	3,7%	

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

w cenach stałych	-7,2% r/r	Nakłady inwestycyjne poniesione przez badane przedsiębiorstwa były niższe niż rok wcześniej (po wzroście w dwóch poprzednich latach). Bardziej obniżyły się nakłady na zakupy niż na budynki i budowle. Większa niż przed rokiem była liczba i wartość kosztorysowa nowych inwestycji.

Koniunktura gospodarcza w listopadzie 2020 r.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury:		Przedsiębiorstwa we wszystkich prezentowanych sekcjach oceniają koniunkturę bardziej negatywnie niż w październiku br. Najbardziej niekorzystne są oceny podmiotów z sekcji zakwaterowanie i gastronomia (minus 61 wobec minus 29 w październiku br.), których działalność została ograniczona w listopadzie w związku z przeciwdziałaniem pandemii.
przetwórstwo przemysłowe	-20,5	
budownictwo	-26,2	
handel detaliczny	-26,3	
transport i gospodarka magazynowa	-16,5	

W większości sekcji przeważają opinie, że negatywne skutki pandemii COVID-19 dla działalności przedsiębiorstw będą niewielkie, ale zwiększył się odsetek firm, które obawiają się poważnych konsekwencji. Przedsiębiorcy spodziewają się spadku zamówień od klientów (w zakwaterowaniu i gastronomii jest on szacowany na 63%). W wielu jednostkach wzrosły obawy o przyszłość firmy w przypadku utrzymania aktualnych ograniczeń związanych z COVID-19. Większą niepewność odczuwają m.in. jednostki zakwaterowania i gastronomii, spośród których 64% zakłada, że nie przetrwa w takich warunkach dłużej niż 3 miesiące (wobec 45% przed miesiącem); podmioty te sygnalizują ograniczenie zatrudnienia (o ok. 19% w stosunku do stanu sprzed miesiąca) oraz inwestycji w bieżącym roku (o ok. 44% w porównaniu ze zrealizowanymi w 2019 r.).

Koniunktura konsumencka w listopadzie 2020 r.

Wskaźnik ufności konsumenckiej:	
bieżący (BWUK)	-29,2
wyprzedzający (WWUK)	-30,1

Wskaźniki ufności konsumenckiej, określające bieżące oraz oczekiwane tendencje konsumpcji indywidualnej, są najniższe od maja br. W porównaniu z sytuacją sprzed miesiąca pogorszyły się wskazania we wszystkich badanych obszarach, w tym znacznie bardziej pesymistyczne są oceny i przewidywania dotyczące sytuacji ekonomicznej kraju oraz oczekiwania w zakresie poziomu bezrobocia.

Konsumenci w większym stopniu niż przed miesiącem dostrzegają duże zagrożenie, jakie stwarza sytuacja epidemiczna. Według 78% respondentów pandemia stanowi duże ryzyko dla gospodarki (wobec 65% w październiku br.). Większy niż przed miesiącem odsetek badanych wskazuje na duże zagrożenie dla zdrowia populacji Polski jako całości (56% wobec 41%) oraz postrzega sytuację jako duże zagrożenie dla osobistego zdrowia (44% wobec 32%). Więcej osób odczuwa również duże zagrożenie dla swojej sytuacji finansowej (28% wobec 19%). Wśród pracujących respondentów zwiększył się odsetek osób zdecydowanie obawiających się utraty pracy lub zaprzestania prowadzenia własnej działalności (do 12% z 5% w październiku br.), jak również tych, które dostrzegają możliwość wystąpienia takiej sytuacji (do 25% z 21%).

Executive summary

Gross domestic product in the 3rd quarter of 2020

seasonally unadjusted		-1.6% y/y	According to the flash estimate, gross domestic product in the second consecutive quarter decreased annually; the decline was much smaller than in the previous period.
seasonally adjusted	+7.7% q/q	-2.0% y/y	

Labour market in October 2020

average paid employment in enterprise sector (in full-time equivalents)	+0.1% m/m	-1.0% y/y	Average paid employment in enterprise sector decreased in annual terms less than in previous months. The registered unemployment rate remained at the level observed since June 2020 and it was higher than a year before.
registered unemployment rate (as of the end of period)		6.1%	

According to the results of the Labour Force Survey in the third quarter of 2020, the number of employed persons was slightly higher, and the employment rate was similar to the one recorded a year ago. The number of unemployed persons and the unemployment rate according to the LFS criteria increased.

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in October 2020

nominal	+1.6% m/m	+4.7% y/y	Average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector and their purchasing power increased on annual basis less than in September 2020.
real	+1.4% m/m	+1.7% y/y	

Average monthly gross retirement and other pensions in October 2020

from non-agricultural social security system			The annual growth rate of the average monthly nominal and real gross retirement and other pensions in both systems was weaker than in previous months.
nominal	-0.5% m/m	+5.2% y/y	
real	-0.6% m/m	+1.7% y/y	
of farmers			
nominal	+1.8% m/m	+6.7% y/y	
real	+1.7% m/m	+3.2% y/y	

Prices in October 2020

prices of consumer goods and services	+0.1% m/m	+3.1% y/y	The annual increase in prices of consumer goods and services was slightly smaller than a month before. The growth in the prices of food and non-alcoholic beverages has slowed down further, while the increase in the prices of goods and services related to dwelling has slightly strengthened. The prices related to transport were still lower than a year before.
producer prices in industry	+0.4% m/m	-0.4% y/y	
producer prices in construction	+0.3% m/m	+2.5% y/y	The year-on-year decline in the prices of sold production of industry was limited; the increase in the prices of construction and assembly production was similar to those recorded in previous months.

Sold production of industry in October 2020

seasonally unadjusted	+3.2% m/m	+1.0% y/y
seasonally adjusted	+1.6% m/m	+3.8% y/y

Sold production of industry grew in annual terms to a lesser extent than a month ago, which was influenced, among others, by seasonal factors. The increase in sales was still recorded in manufacturing and in water supply; sewerage, waste management and remediation activities, with a decrease in other sections of industry. Among the main industrial groupings, sales in the production of durable consumer goods and intermediate goods continued to be higher than a year before, while sales in the other groupings decreased.

Construction and assembly production in October 2020

seasonally unadjusted	+0.4% m/m	-5.9% y/y
seasonally adjusted	+1.8% m/m	-3.4% y/y

The year-on-year decline in construction and assembly production was smaller than in previous months. Production was lower than a year before in all divisions of construction. Sales of restoration works decreased more than of investment ones.

Retail sales in October 2020

	+2.1% m/m	-2.3% y/y

Retail sales decreased in annual terms after an increase in the three previous months. Sales in most groups were lower than a year before. The growth maintained, among others, in the groups: furniture, radio, TV and household appliances as well as pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment.

Transport in October 2020

of goods	+3.4% m/m	-6.1% y/y
of passengers	-18.4% m/m	-44.0% y/y

Transport of goods and passengers declined in annual terms to a greater extent than a month before.

Agriculture in October 2020

On the agricultural market the average prices of most basic products were higher than a year before. Prices of potatoes as well as prices of pigs and poultry for slaughter were below the level observed in the previous year.

Foreign trade (in PLN) in January–September 2020

exports		-1.8% y/y
imports		-5.9% y/y

Foreign trade turnover was lower than a year before. The positive balance was significantly higher than in the previous year. The turnover with developed countries (including the EU) and imports from Central and Eastern European countries declined, with the increased turnover with developing countries. The turnover of agri-food products grew. In the period January–September 2020, exports and imports at constant prices were lower than in the previous year, and the terms of trade index was more favourable than a year before.

Financial results of non-financial enterprises in January–September 2020

net financial result		-11.4% y/y
gross turnover profitability indicator		4.6%
net turnover profitability indicator		3.7%

The surveyed enterprises obtained significantly lower financial results than a year before. Basic economic and financial relations worsened. Most of the main indicators recorded by exporters was weaker than in the previous year, but still better than those for total enterprises.

Investment outlays of non-financial enterprises in January–September 2020

at constant prices	-7.2% y/y	Investment outlays of the surveyed enterprises were lower than a year before (after an increase in the two previous years). Outlays on purchases declined more than outlays on buildings and structures. The number of new investments and their estimated value were higher than in the previous year.

Business tendency in November 2020

Business climate indicators		Enterprises in all presented sections assess business climate more negatively than in October 2020. The most unfavourable are the opinions of entities from accommodation and food service activities (minus 61 compared to minus 29 in October 2020), whose activity was limited in November due to the pandemic counteraction.
manufacturing	-20.5	
construction	-26.2	
retail trade	-26.3	
transportation and storage	-16.5	

In most sections, the prevailing opinion is that the negative impact of the COVID-19 pandemic on business activity will be minor, but the percentage of companies that fear serious consequences has increased. Entrepreneurs expect a decrease in orders from customers (in accommodation and food service it is estimated at 63%). Many companies still express concerns about their future if the current COVID-19 restrictions are maintained. Great uncertainty is still felt by units conducting accommodation and food service activities, of which 64% assume that they will not last more than 3 months (as opposed to 45% a month before); these entities indicate a reduction in employment (by about 19% as compared to the previous month) and in investments in the current year (by about 44% in comparison with those completed in 2019).

Consumer tendency in November 2020

Consumer confidence indicators		Consumer confidence indicators, defining current and expected tendencies of individual consumption, are the lowest since May 2020. Indications in all surveyed areas worsened as compared to those from the previous month, significantly more pessimistic are opinions and forecasts concerning economic situation of the country and expectations about the unemployment level.
current	-29.2	
leading	-30.1	

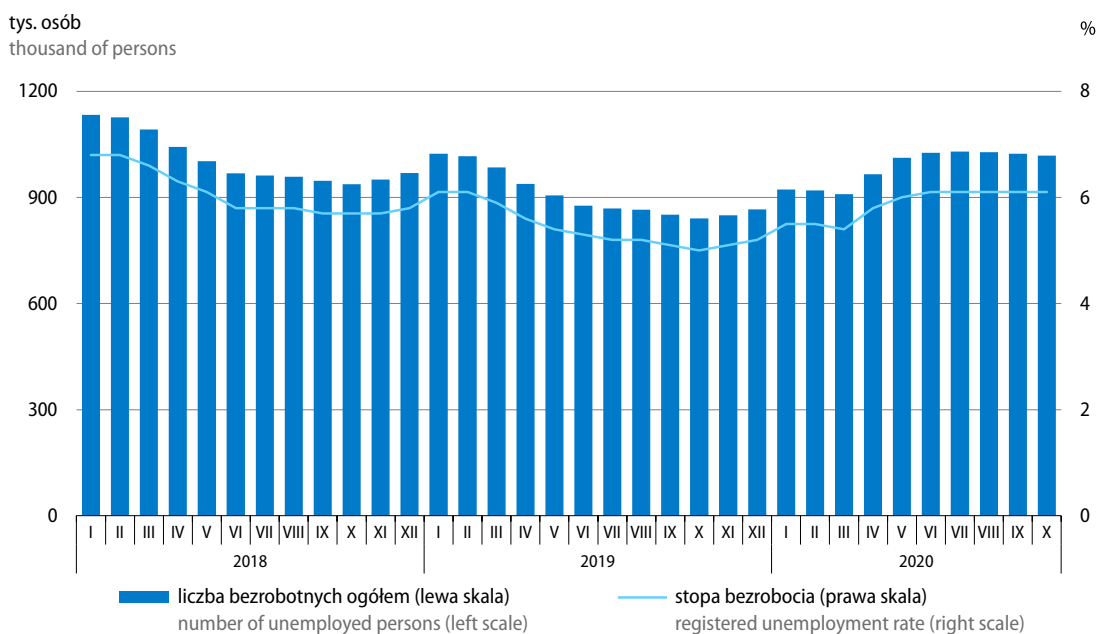
Consumers more often than in the previous month recognize the serious threat posed by pandemic. According to 78% of respondents the pandemic poses a high risk to the economy (against 65% in October 2020). A higher percentage of the surveyed consumers indicates that pandemic poses a big threat to the health of the Polish population as a whole (56% against 41%) and perceives the current situation as seriously threatening for personal health (44% against 32%). More persons also feel that their financial situation (28% against 19%) is seriously endangered. Among employed respondents the percentage of persons clearly afraid of losing a job or closing down a business grew (to 12% from 5% in October 2020), and also those who perceive the possibility of such situation (to 25% from 21%).

Rynek pracy Labour market

W październiku br. spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był mniejszy niż w poprzednich miesiącach. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych była nieco niższa niż we wrześniu br., ale nadal znacznie przekraczała poziom sprzed roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała się na poziomie notowanym od czerwca br. i była wyższa niż rok wcześniej.

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za III kwartał br. zarówno liczba pracujących, jak i wskaźnik zatrudnienia były wyższe niż w II kwartale br. W porównaniu z sytuacją sprzed roku nieznacznie zwiększyła się liczba pracujących, a wskaźnik zatrudnienia kształtował się na podobnym poziomie. Wzrosła w porównaniu z poprzednim kwartałem i w skali roku liczba osób bezrobotnych, zwiększyła się również stopa bezrobocia według kryteriów BAEL.

Wykres 1. Bezrobocie rejestrowane
Chart 1. Registered unemployment

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w październiku br. ukształtowało się na poziomie 6318,3 tys. i było o 1,0% niższe niż przed rokiem (wobec spadku o 1,2% we wrześniu br.). W większości sekcji utrzymał się spadek zatrudnienia, w tym najgłębszy nadal dotyczył zakwaterowania i gastronomii (o 4,4%), administrowania i działalności wspierającej (o 4,2%) oraz górnictwa i wydobywania (o 3,5%). Spośród największych sekcji zatrudnienie zmniejszyło się w przetwórstwie przemysłowym (o 1,8%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,3%), przy czym skala tych spadków była nieco mniejsza niż w poprzednich miesiącach. Wzrost zatrudnienia w ujęciu rocznym utrzymał się w informacji i komunikacji (o 3,0%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,7%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,3%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,4%). Po spadkach obserwowanych w poprzednich miesiącach nieznacznie powyżej poziomu sprzed roku ukształtowało się zatrudnienie w budownictwie (o 0,1%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
 Table 1. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2020		2019		2020		w tys. in thousands
	X		I-X				
	w tys. in thousands	okres poprzedni=100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	6318	100,1	99,0	102,5	102,8	99,0	6322
w tym: of which:							
Przemysł Industry							
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	125	99,3	96,5	100,3	100,8	96,7	126
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2343	100,2	98,2	101,5	102,1	98,0	2345
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	115	99,3	98,2	100,1	101,5	99,3	116
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	133	100,0	102,3	102,6	103,0	102,1	132
Budownictwo Construction	419	99,8	100,1	103,7	104,0	100,5	423
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	1297	100,1	98,7	102,8	102,8	98,6	1293
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	626	100,1	101,4	105,4	105,4	102,0	622
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	124	98,9	95,6	106,8	106,7	96,9	126
Informacja i komunikacja Information and communication	251	100,3	103,0	105,8	106,1	103,3	249
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	95	99,9	99,0	101,1	100,7	99,5	95
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a Professional, scientific and technical activities ^a	245	100,4	102,7	108,0	107,8	104,0	245
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	393	100,6	95,8	98,0	98,2	94,1	393

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu najbardziej (ale nieco mniej niż przed miesiącem) obniżyło się w skali roku zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 5,2%) oraz produkcją maszyn i urządzeń (o 4,6%). Podobny do notowanego we wrześniu br. był spadek zatrudnienia m.in. w handlu detalicznym (2,2%) oraz budowie budynków (2,1%); pogłębił się natomiast spadek m.in. w produkcji artykułów spożywczych (do 0,8%). Wzrost zatrudnienia, większy niż w poprzednich miesiącach, obserwowano w transporcie lądowym i rurociągowym (2,4%) oraz robotach budowlanych specjalistycznych (1,8%). Mniej niż przed miesiącem wzrosło w skali roku zatrudnienie w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (1,2%), natomiast w podobnym stopniu – w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (0,6%).

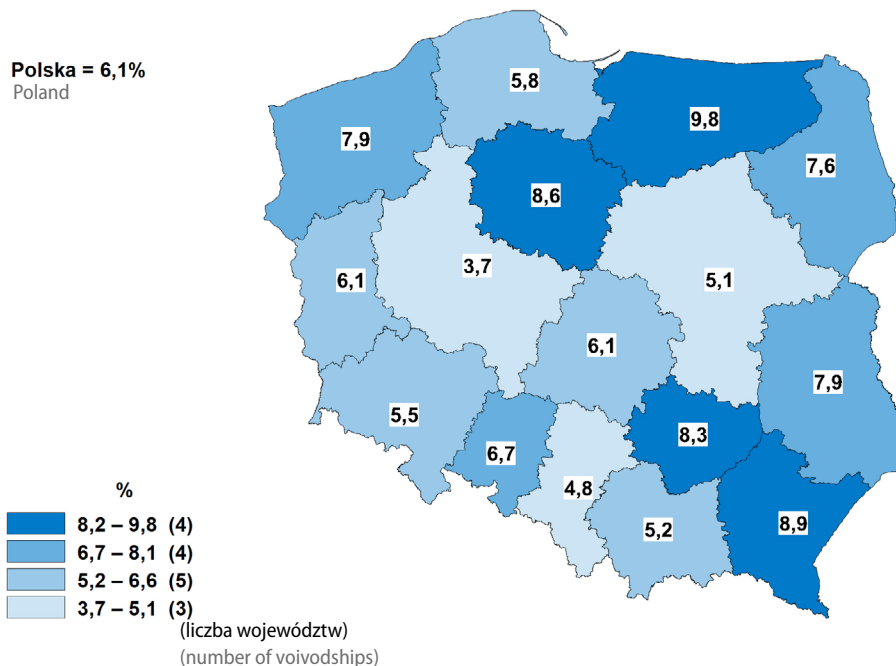
W okresie styczeń–październik br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6322,2 tys. i było o 1,0% niższe niż w analogicznym okresie ub. roku.

W końcu października br. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 1018,4 tys. **bezrobotnych**, tj. mniej niż we wrześniu br. (o 5,4 tys., tj. o 0,5%), ale więcej niż w październiku ub. roku (o 177,9 tys., tj. o 21,2%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego**, podobnie jak w czterech poprzednich miesiącach, wyniosła 6,1% i była o 1,1 p.proc. wyższa niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 3,7% w wielkopolskim do 9,8% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z poprzednim miesiącem stopa bezrobocia wzrosła w województwie pomorskim (o 0,1 p.proc.), natomiast obniżyła się w województwach: świętokrzyskim (o 0,2 p.proc.) oraz dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, łódzkim, opolskim i warmińsko-mazurskim (po 0,1 p.proc.); w pozostałych nie uległa zmianie. W skali roku stopa bezrobocia zwiększyła się we wszystkich województwach, w tym najbardziej w lubuskim, pomorskim i zachodniopomorskim (po 1,4 p.proc.), a najmniej – w świętokrzyskim (o 0,7 p.proc.).

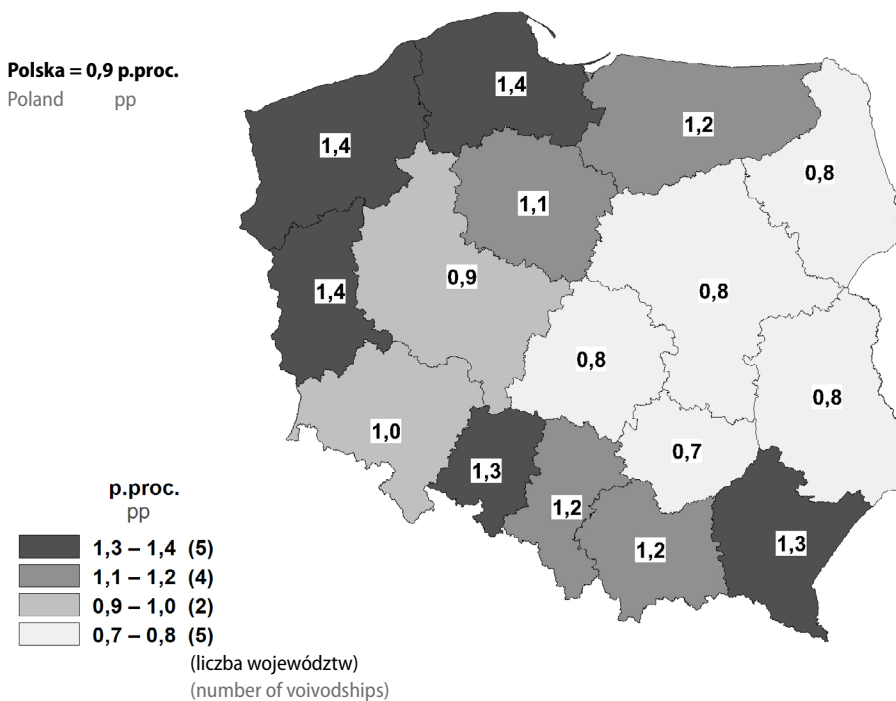
Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego stan w końcu października 2020 r.

Map 1. Registered unemployment rate as of the end of October 2020

Mapa 2. Zmiany stopy bezrobocia rejestrowanego październik 2020 r. do października 2019 r.

Map 2. Registered unemployment rate changes October 2020 to October 2019

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu października br. kobiety stanowiły 53,9%, tj. o 2,7 p.proc. mniej niż przed rokiem. W porównaniu z październikiem ub. roku obniżyły się odsetki osób dotychczas niepracujących, absolwentów oraz osób bez prawa do zasiłku. Wzrosły natomiast odsetki osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz nieposiadających kwalifikacji zawodowych.

Tablica 2. Bezrobotni zarejestrowani
Table 2. Registered unemployed persons

Wyszczególnienie Specification	X 2019	2020		X 2019	2020	
		IX	X		IX	X
	w tys. in thousands			w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed		
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	840,5	1023,7	1018,4	100,0	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
kobiety females	475,5	552,9	549,0	56,6	54,0	53,9
dotychczas niepracujący previously not employed	113,0	129,2	130,5	13,4	12,6	12,8
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy terminated for company reasons	33,4	52,1	50,5	4,0	5,1	5,0
bez prawa do zasiłku without benefits rights	707,7	853,8	853,1	84,2	83,4	83,8
absolwenci ^a graduates ^a	33,3	30,2	35,3	4,0	3,0	3,5
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	259,6	321,3	321,1	30,9	31,4	31,5

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.
a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education.

Udział większości kategorii **osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w liczbie zarejestrowanych ogółem był mniejszy niż przed rokiem. Obniżył się odsetek osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia, długotrwale bezrobotnych², osób w wieku powyżej 50 roku życia, niepełnosprawnych oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Wzrósł natomiast odsetek osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia. Zbliżony do notowanego rok wcześniej był odsetek osób posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Tablica 3. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy
 Table 3. Registered unemployed persons with a specific situation on labour market

Wyszczególnienie Specification	X 2019	2020		X 2019	2020	
		IX	X		IX	X
	w tys. in thousands			w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed		
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	840,5	1023,7	1018,4	100,0	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
w wieku do 30 roku życia at the age below 30 years	221,0	275,9	272,3	26,3	27,0	26,7
w wieku do 25 roku życia at the age below 25 years	107,5	134,9	133,6	12,8	13,2	13,1
w wieku powyżej 50 roku życia at the age over 50 years	224,2	255,4	255,8	26,7	25,0	25,1
długotrwale bezrobotni ^a long-term unemployed ^a	425,5	482,1	488,3	50,6	47,1	47,9
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej benefiting from social assistance	14,8	13,7	13,9	1,8	1,3	1,4
posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia with at least one child under 6 years of age	176,1	188,0	185,5	21,0	18,4	18,2
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia with at least one disabled child under 18 years of age	2,2	2,1	2,1	0,3	0,2	0,2
niepełnosprawni disabled	55,9	56,3	55,5	6,7	5,5	5,5

a Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy
 a Long-term unemployed persons include persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period, exceeding 12 months in the last 2 years, excluding the periods of traineeship and vocational training of adults in the workplace.

W urzędach pracy w październiku br. **zarejestrowano 115,1 tys. nowych bezrobotnych**, tj. o 12,4% mniej niż przed miesiącem oraz o 16,0% mniej niż przed rokiem (we wrześniu br. notowano wzrost o 32,5% w skali miesiąca wobec spadku o 4,4% w skali roku). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (84,5 osób, tj. o 21,8% mniej niż rok wcześniej), a ich udział wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych obniżył się o 5,4 p.proc. do 73,4%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku spadła (bardziej niż we wrześniu br.) liczba nowo zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi, nieposiadających kwalifikacji zawodowych, dotychczas niepracujących oraz absolwentów. Utrzymał się wzrost liczby osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, ale był zdecydowanie niższy niż przed miesiącem i wyniósł 14,5%. Więcej niż przed rokiem zarejestrowano także długotrwale bezrobotnych (o 2,8%).

Tablica 4. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych
 Table 4. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie Specification	X 2020			X 2019		X 2020	
	w tys. in thou- sands	okres poprzed- ni=100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thou- sands	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych in % of newly registered unemployed		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem Newly registered unemployed – in total	115,1	87,6	84,0	91,6	137,0	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:							
zarejestrowani po raz kolejny reentrants to unemployment rolls	84,5	88,5	78,2	91,3	108,0	78,8	73,4
dotychczas niepracujący previously not employed	17,8	87,9	88,2	89,3	20,1	14,7	15,4
absolwenci ^a graduates ^a	14,9	81,9	94,3	91,7	15,8	11,5	12,9
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	5,3	63,4	114,5	103,1	4,6	3,4	4,6
zamieszkali na wsi living in rural areas	49,4	84,8	82,3	91,8	60,0	43,8	42,9
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	34,7	87,5	85,6	91,7	40,5	29,6	30,2
długotrwale bezrobotni ^b long-term unemployed ^b	34,9	98,5	102,8	91,0	34,0	24,8	30,4

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.
 b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education.
 b Long-term unemployed persons include persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period exceeding 12 months in the last two years, excluding the periods of traineeship and vocational training of adults in the workplace.

Z ewidencji bezrobotnych w październiku br. **skreślono** 120,5 tys. osób, tj. o 11,1% mniej niż we wrześniu br. i o 18,4% mniej niż w październiku ub. roku (przed miesiącem notowano wzrost o 34,6% w skali miesiąca oraz spadek o 10,7% w skali roku). Najczęstszą przyczyną wyrejestrowania nadal było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru skreślono 75,9 tys. osób (o 1,4% mniej niż przed rokiem), a ich udział wśród ogółu wyrejestrowanych zwiększył się o 10,8 p.proc. do 63,0%. Mniej osób niż w październiku ub. roku podjęło pracę niesubsydiowaną (o 1,8%), natomiast więcej – subsydiowaną (o 1,3%). Znacznie obniżyła się liczba osób wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy oraz dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego. Zmniejszyła się również liczba skreśleń z powodu nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego oraz nabycia praw emerytalnych lub rentowych. W kolejnym miesiącu z rządu wzrosła natomiast liczba osób rozpoczynających szkolenie lub staż.

Tablica 5. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
 Table 5. Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons

Wyszczególnienie Specification	X 2020			X 2019		X 2020	
	w tys. in thousands	okres poprzedni= =100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year= =100	w tys. in thousands	w % bezrobotnych wyrejestrowanych in % of unemployed persons removed from unemployment rolls		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total	120,5	88,9	81,6	92,5	147,6	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: Of total – unemployed persons, who:							
podjęli pracę took work	75,9	84,5	98,6	91,9	77,0	52,2	63,0
niesubsydiowaną unsubsidised	65,0	83,9	98,2	95,4	66,2	44,8	53,9
subsydiowaną subsidised	10,9	88,8	101,3	75,2	10,8	7,3	9,1
rozpoczęli szkolenie lub staż started training or traineeship	10,0	80,2	112,1	74,3	8,9	6,0	8,3
nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy ^a did not confirm availability for work ^a	12,4	103,4	43,1	94,5	28,7	19,5	10,3
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego voluntarily resigned from the status of unemployed	5,7	84,8	53,0	106,1	10,7	7,2	4,7
nabyli prawa emerytalne lub rentowe acquired the right to retirement pay pension	0,5	104,0	91,6	83,3	0,6	0,4	0,4
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego acquired the right to pre-retirement allowances	0,9	90,1	80,0	89,9	1,1	0,7	0,7

a Od kwietnia br. obowiązek potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy został zawieszony, od czerwca br. obowiązek był egzekwowany w ograniczonym stopniu.

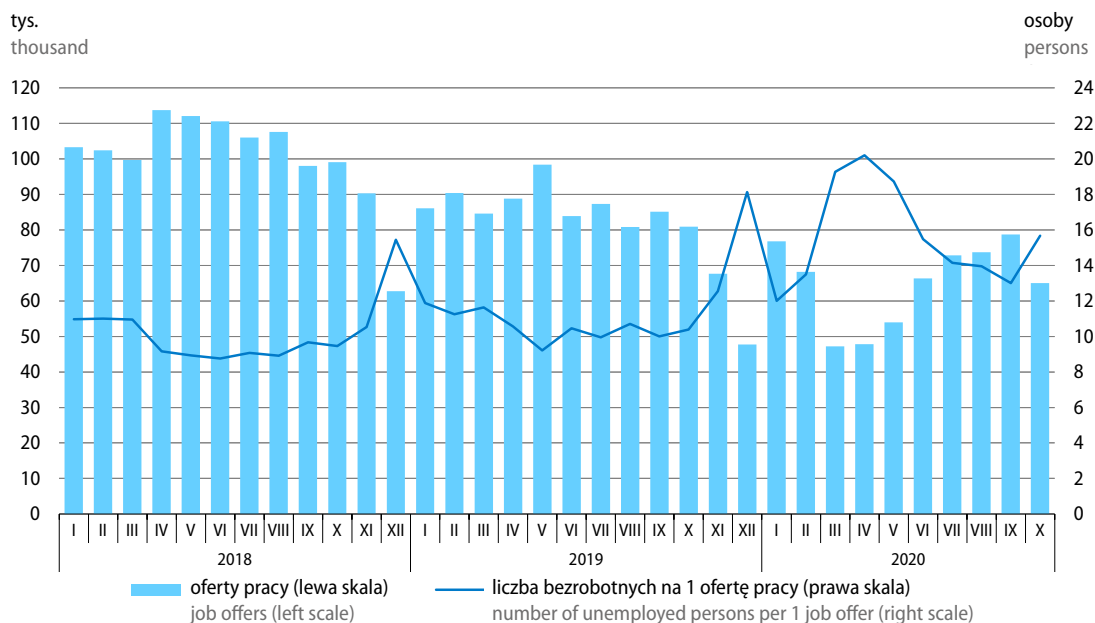
a Since April 2020 the obligation to confirm availability for work was suspended, since June 2020 the obligation was enforced to a limited extent.

Kwota wypłat z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) w październiku br. wyniosła 170,3 mln zł i była o 52,8% wyższa niż przed miesiącem oraz o 70,0% wyższa niż rok wcześniej. W okresie styczeń–październik br. wypłacono bezrobotnym 1236,9 mln zł, tj. o 11,3% więcej niż przed rokiem.

Do urzędów pracy w październiku br. zgłoszono 100,5 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 9,9% mniej niż przed miesiącem i o 9,8% mniej niż przed rokiem. W skali roku zmniejszyła się liczba ofert z sektora prywatnego (o 10,6%), natomiast wzrosła tych z sektora publicznego (o 1,5%). Oferty z sektora publicznego stanowiły 7,5% ogółu ofert (wobec 9,2% przed miesiącem i 6,7% przed rokiem). W końcu października br. oferty niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 29,9% wszystkich ofert (wobec 25,6% we wrześniu br. oraz 25,3% w październiku ub. roku). Spośród wszystkich ofert pozostających do dyspozycji w końcu października br. 3,3% adresowanych było do niepełnosprawnych, 2,5% dotyczyło stażu, a 0,1% skierowanych było do absolwentów.

Wykres 2. Oferty pracy stan w końcu miesiąca

Chart 2. Job offers as of the end of a month

W końcu października br. zadeklarowano nieco mniej zwolnień grupowych niż przed miesiącem, ale więcej niż przed rokiem – 322 zakłady **zadeklarowały zwolnienie** 33,4 tys. pracowników, w tym 4,1 tys. osób z sektora publicznego (w końcu września br. odpowiednio 338 zakładów, 35,8 tys. pracowników, w tym 3,9 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu października ub. roku – 145 zakładów, 19,0 tys. pracowników, w tym 2,2 tys. z sektora publicznego).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** liczba **aktywnych zawodowo** w III kwartale br. wyniosła 17224 tys. osób, tj. była wyższa niż w poprzednim kwartale (o 2,5%) oraz większa niż przed rokiem (o 0,4%). **Współczynnik aktywności zawodowej** wyniósł 56,9%, tj. był wyższy od notowanego w II kwartale br. (o 1,4 p.proc.) oraz w III kwartale ub. roku (o 0,2 p.proc.).

Liczba osób **pracujących** w III kwartale br. wyniosła 16644 tys., tj. była o 2,3% większa od obserwowanej w poprzednim kwartale oraz o 0,2% wyższa niż rok wcześniej. W porównaniu z sytuacją sprzed roku więcej było pracujących kobiet (o 0,5%), natomiast nieznacznie zmniejszyła się liczba pracujących mężczyzn (o 0,1%). Wzrosła liczba osób pracujących w usługach (o 1,6% do 9861 tys.) oraz w rolnictwie (o 0,6%

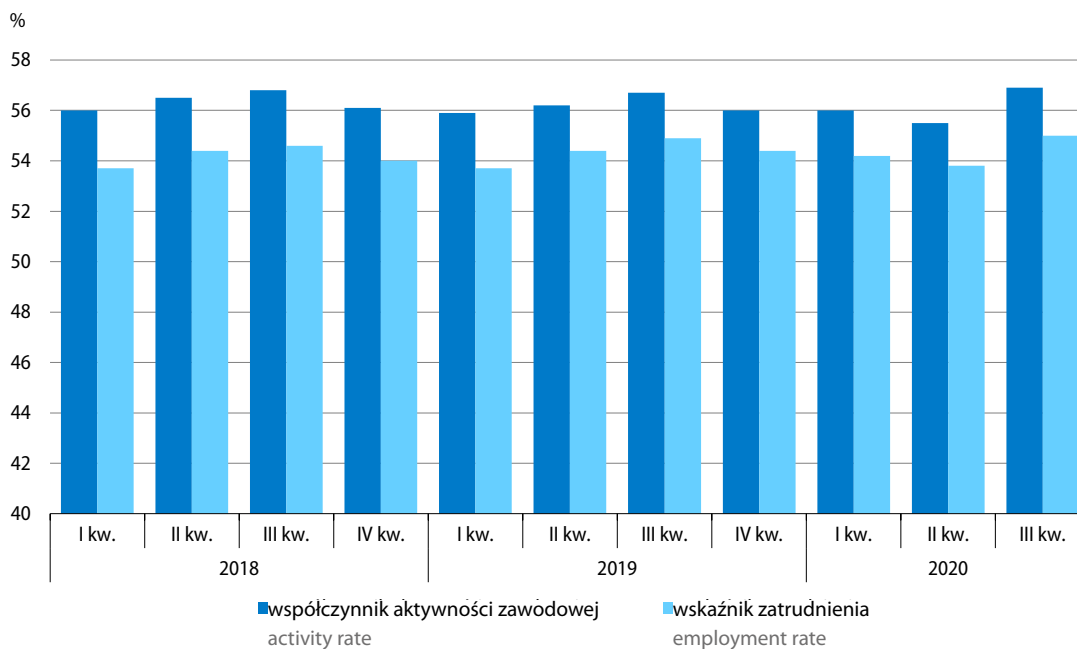
3 Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

do 1555 tys.), spadła natomiast liczba osób pracujących w przemyśle (o 3,5% do 5100 tys.). Więcej osób niż przed rokiem pracowało w sektorze publicznym (wzrost o 2,7% do 4053 tys.), a mniej – w sektorze prywatnym (o 0,7% do 12591 tys.).

Wskaźnik zatrudnienia ogółem (dla osób w wieku 15 lat i więcej) w III kwartale br. wyniósł 55,0%, tj. wzrósł o 1,2 p.proc. w stosunku do poprzedniego kwartału oraz utrzymał się na poziomie zbliżonym do notowanego rok wcześniej. Poprawę wskaźnika w skali roku obserwowano w większości grup wyodrębnionych ze względu na wiek: wśród osób w wieku 35–44 lata (o 1,0 p.proc. do 86,2%), 45–59/64 lata⁴ (o 2,2 p.proc. do 76,2%) oraz 60/65 lat i więcej⁵ (o 0,6 p.proc. do 8,9%). Na podobnym poziomie jak przed rokiem kształtował się wskaźnik zatrudnienia wśród osób w wieku 25–34 lata (81,7%), natomiast jego znaczny spadek notowano wśród osób w wieku 15–24 lata (o 4,9 p.proc. do 27,9%). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁶) wskaźnik zatrudnienia wyniósł 75,7% i był o 0,4 p.proc. wyższy niż przed rokiem.

Wykres 3. Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia (BAEL)^a

Chart 3. Activity and employment rates (LFS)^a

a Ludność w wieku 15 lat i więcej.
a Population aged 15 and more.

Liczba **osób bezrobotnych** w III kwartale br. wzrosła zarówno w stosunku do poprzedniego kwartału (o 10,1%), jak i w skali roku (9,0%) i wyniosła 580 tys. Odsetek osób spełniających kryteria bezrobotnego według BAEL i jednocześnie deklarujących, że są zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne wyniósł 42,9%, tj. był wyższy niż w II kwartale br. oraz w III kwartale ub. roku (po 4,4 p.proc.).

Stopa bezrobocia według BAEL w III kwartale br. wyniosła 3,4%, tj. była wyższa niż przed kwartałem i przed rokiem (po 0,3 p.proc.). Wskaźnik bezrobocia wśród mieszkańców wsi zwiększył się w skali roku o 0,4 p.proc. do 3,6%, a wśród mieszkańców miast – o 0,2 p.proc. do 3,2%. Bardziej wzrosła stopa bezrobocia kobiet (o 0,4 p.proc. do 3,8%) niż mężczyzn (o 0,1 p.proc. do 3,0%).

Tablica 6. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania (BAEL)
 Table 6. Unemployed persons and unemployment rate by sex and place of residence (LFS)

Okres badania Survey period		Ogółem Total	Miasto Urban areas	Wieś Rural areas	Mężczyźni Males	Kobiety Females
		Bezrobotni Unemployed persons				
		w tys. in thousands	w % ogółem in % of total			
2019	I-III	666	56,0	44,0	47,7	52,3
	IV-VI	548	56,2	43,8	54,1	45,9
	VII-IX	532	58,5	41,5	51,3	48,7
	X-XII	486	62,1	37,9	50,8	49,2
2020	I-III	529	58,0	42,0	52,9	47,1
	IV-VI	527	58,7	41,3	56,3	43,7
	VII-IX ^a	580	57,1	42,9	49,7	50,3
		Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %				
2019	I-III	3,9	3,7	4,3	3,4	4,6
	IV-VI	3,2	3,0	3,5	3,2	3,3
	VII-IX	3,1	3,0	3,2	2,9	3,4
	X-XII	2,9	3,0	2,7	2,6	3,2
2020	I-III	3,1	3,0	3,3	3,0	3,3
	IV-VI	3,1	3,1	3,2	3,2	3,1
	VII-IX ^a	3,4	3,2	3,6	3,0	3,8

a Dane wstępne.

a Preliminary data.

Najwyższą stopę bezrobocia według BAEL notowano w województwie lubelskim (5,6%), natomiast najniższą w wielkopolskim (2,2%). W skali roku stopa bezrobocia wzrosła w większości województw, w tym najbardziej w małopolskim (o 1,2 p.proc. do 3,5%), świętokrzyskim (o 1,2 p.proc. do 5,2%) oraz lubelskim (o 0,9 p.proc. do 5,6%). Jej spadek obserwowano natomiast w województwach: dolnośląskim (o 1,3 p.proc. do 2,9%), podkarpackim (o 1,0 p.proc. do 4,2%), kujawsko-pomorskim (o 0,7 p.proc. do 3,7%) oraz podlaskim (o 0,1 p.proc. do 3,4%). Na poziomie sprzed roku utrzymała się stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim (3,5%).

W grupach wyodrębnionych ze względu na wiek stopa bezrobocia w III kwartale br. wzrosła w skali roku wśród osób w wieku 15–24 lata (o 2,2 p.proc. do 13,0%), 25–34 lata (o 0,7 p.proc. do 4,1%) oraz 45 lat i więcej (0,2 p.proc. do 2,1%). Na poziomie notowanym przed rokiem utrzymała się stopa bezrobocia wśród osób w wieku 35–44 lata (2,4%). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁷) stopa bezrobocia wyniosła 3,5%, tj. była o 0,3 p.proc. wyższa niż w III kwartale ub. roku.

Tablica 7. Stopa bezrobocia według wieku (BAEL)
Table 7. Unemployment rate by groups of age (LFS)

Okres badania Survey period		Grupy wieku Age groups					
		15–24 lata years	25–34 lata years	35–44 lata years	45 lat i więcej years and more	15–64 lata years	produkcyjny (18–59/64) working
		w % in %					
2019	I–III	10,4	4,8	3,1	2,8	4,0	4,1
	IV–VI	10,4	3,3	2,8	2,1	3,3	3,3
	VII–IX	10,8	3,4	2,4	1,9	3,2	3,2
	X–XII	7,9	3,2	2,2	2,3	2,9	2,9
2020	I–III	8,7	3,9	2,4	2,2	3,2	3,2
	IV–VI	9,5	3,9	2,6	2,0	3,2	3,3
	VII–IX ^a	13,0	4,1	2,4	2,1	3,4	3,5

a Dane wstępne.

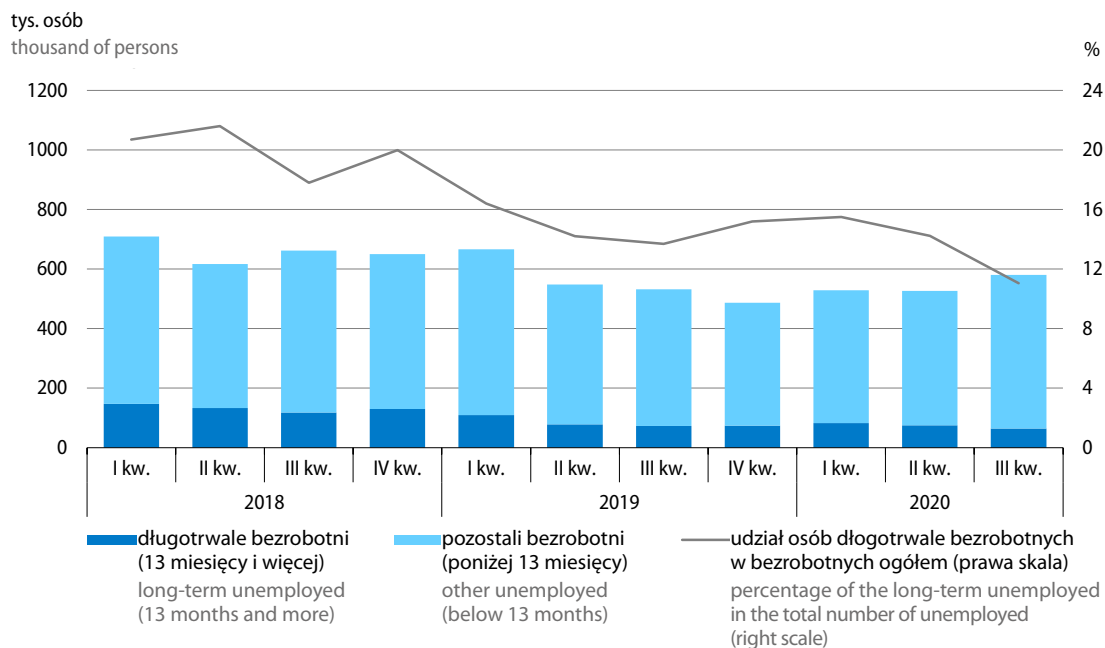
a Preliminary data.

W strukturze bezrobotnych według przyczyn bezrobocia znacznie wzrósł w skali roku udział największej grupy osób, tj. tych, które straciły pracę (o 12,7 p.proc. do 41,3%). Zmniejszyły się natomiast udziały pozostałych kategorii bezrobotnych: osób, które zamierzają powrócić do pracy po przerwie (o 10,8 p.proc. do 29,6%), osób, które zrezygnowały z pracy (o 1,7 p.proc. do 9,0%) oraz osób, które planują podjąć pracę po raz pierwszy (o 0,2 p.proc. do 20,1%).

Udział **osób długotrwale bezrobotnych** (tzn. poszukujących pracy 13 miesięcy lub dłużej) wśród bezrobotnych ogółem był o 2,7 p.proc. niższy niż przed rokiem i wyniósł 11,0%. Przeciętny czas poszukiwania pracy skrócił się z 7,0 miesięcy⁸ do 6,4 miesiąca.

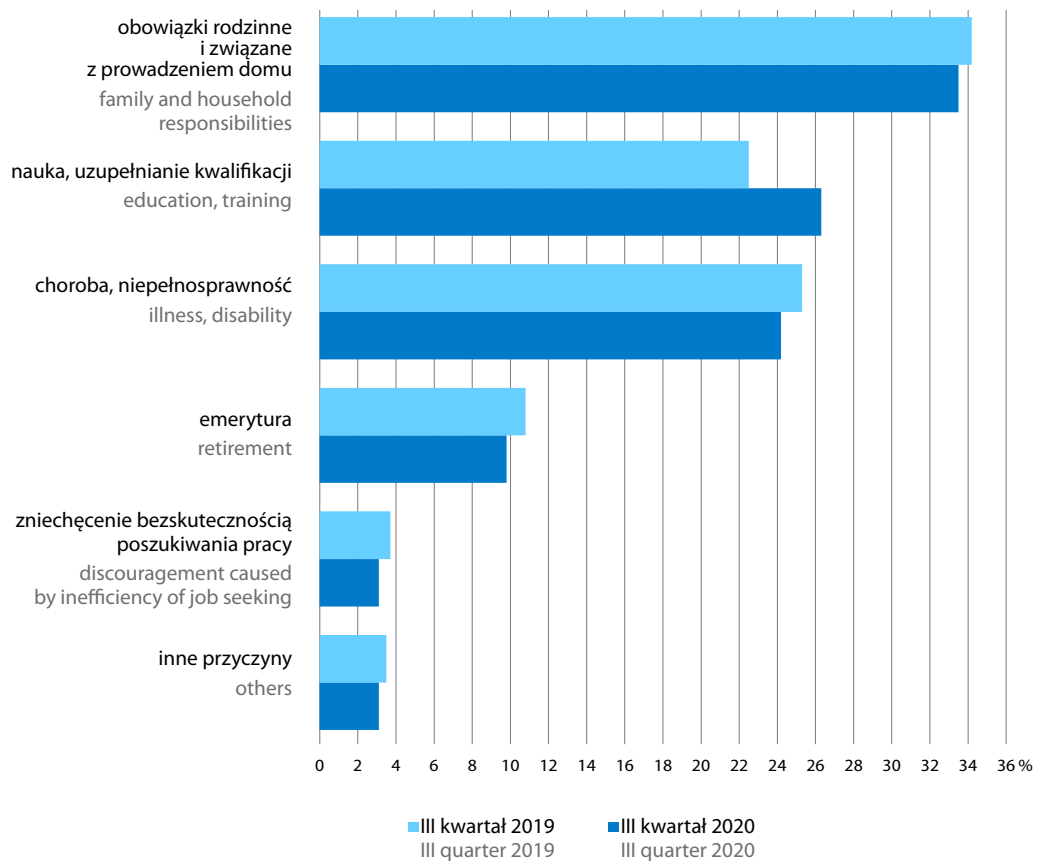
Wykres 4. Bezrobotni według czasu poszukiwania pracy (BAEL)

Chart 4. Unemployed persons by duration of job search (LFS)

Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** wyniosła 4514 tys. osób, tj. obniżyła się zarówno w odniesieniu do II kwartału br. (o 8,4%), jak i do III kwartału ub. roku (o 4,2%). Główną przyczynę bierności stanowiły obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (33,5%, tj. o 0,7 p.proc. mniej niż rok wcześniej). Zmniejszył się udział osób biernych z powodu chorób i niepełnosprawności (o 1,1 p.proc. do 24,2%), będących na emeryturze (o 1,0 p.proc. do 9,8%) oraz zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy (o 0,6 p.proc. do 3,1%). Wzrósł natomiast udział osób biernych zawodowo z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji (o 3,8 p.proc. do 26,3%).

Wykres 5. Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym według przyczyn bierności (BAEL)
 Chart 5. Economically inactive persons at working age by reasons of inactivity (LFS)

W porównaniu z sytuacją sprzed kwartału oraz sprzed roku poprawiła się **relacja liczby osób niepracujących do pracujących**. Na 1000 pracujących w III kwartale br. przypadało 818 biernych zawodowo i bezrobotnych, podczas gdy w II kwartale br. – 860 osób, a rok wcześniej – 822 osoby.

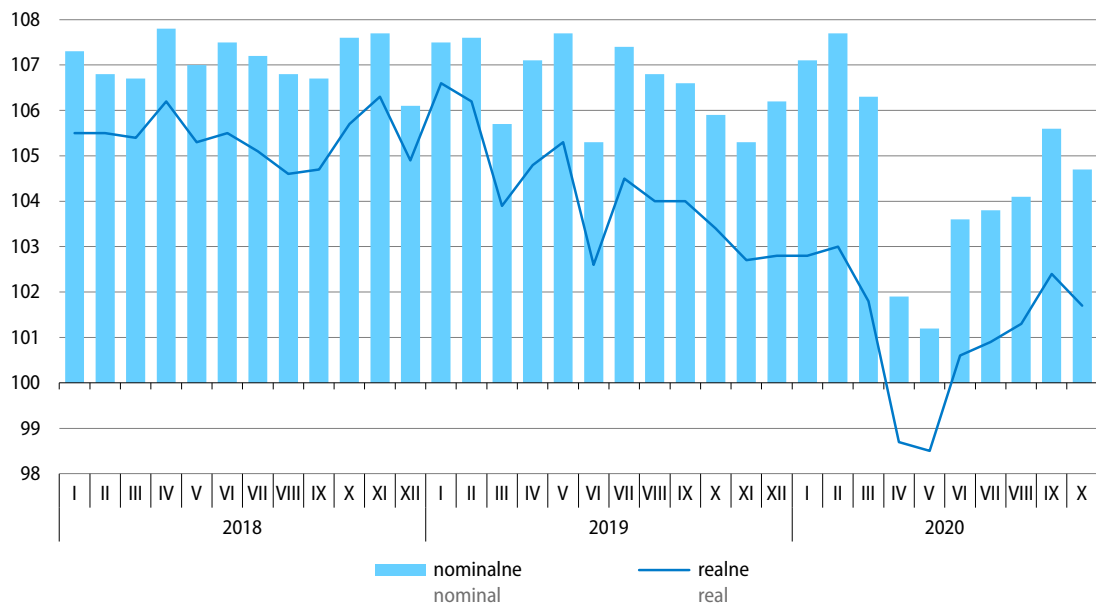
W III kwartale br. mniej osób niż w poprzednim okresie posiadało pracę, ale jej nie wykonywało (1622 tys. osób, tj. podobnie jak przed rokiem i o 340 tys. mniej niż w II kwartale br.). Znacznie rzadziej niż w II kwartale bezpośrednią przyczyną nieświadczenia pracy była sytuacja epidemiczna (5,9% przypadków wobec 62,2%). Wyraźnie zmniejszyła się liczba osób, które jako powód niewykonywania pracy podawały przerwę w działalności zakładu pracy (z 684 tys. do 65 tys., z czego dla 55,4% przerwa ta związana była bezpośrednio z pandemią COVID-19). Mniej osób niż w poprzednim kwartale w badanym tygodniu pracowało krócej niż zwykle (103 tys. osób wobec 513 tys.), a 74,8% z nich wskazało na bezpośredni związek tej sytuacji z COVID-19 (przed kwartałem odsetek ten wyniósł 98,2%). Niższy niż w II kwartale br. był odsetek osób wykonujących swoją pracę z domu (7,1% wobec 13,1%).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne Wages and salaries; social benefits

W październiku br. przeciętne miesięczne nominalne i realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku w mniejszym stopniu niż w poprzednim miesiącu. Tempo wzrostu nominalnych emerytur i rent brutto w obu systemach oraz ich siły nabywczej było również wolniejsze niż we wrześniu br., ale szybsze niż w przypadku płac.

Wykres 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 6. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w październiku br. ukształtowało się na poziomie 5458,88 zł i było o 4,7% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 5,6% we wrześniu br. oraz o 5,9% w październiku ub. roku). W okresie styczeń–październik br. wyniosło 5347,30 zł i było o 4,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano wzrost o 6,6%).

W październiku br. w większości sekcji wynagrodzenia kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku. Największy wzrost płac (o 7,1%) obserwowano nadal w administrowaniu i działalności wspierającej, choć był on niższy niż we wrześniu br. Wyższy niż przeciętnie w sektorze oraz większy niż przed miesiącem był wzrost wynagrodzeń w obsłudze rynku nieruchomości (6,8%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (6,0%). Wynagrodzenia w informacji i komunikacji, przetwórstwie przemysłowym, handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji zwiększyły się w granicach 5,7%–5,0%, tj. mniej niż we wrześniu br. Najślabszy wzrost płac (mniejszy niż przed miesiącem) notowano w budownictwie (o 3,9%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,3%), a także w górnictwie i wydobywaniu (o 1,7%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W transporcie i gospodarce magazynowej oraz w zakwaterowaniu i gastronomii, po niewielkim wzroście w sierpniu i we wrześniu br., w październiku br. płace ukształtowały się na poziomie podobnym jak przed rokiem.

W większości działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu płace wzrosły w skali roku w tempie wolniejszym niż we wrześniu br., w tym m.in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (10,0%), produkcji urządzeń elektrycznych (7,6%) oraz w produkcji mebli (6,8%). Wzrost płac wyższy niż przed miesiącem notowano w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (6,8%) oraz w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (6,4%). Utrzymał się spadek wynagrodzeń w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport i podobnie jak we wrześniu br. wyniósł 0,5%.

Tablica 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 8. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	X 2020			I-X 2020	
	w zł in PLN	IX 2020= =100	X 2019= =100	w zł in PLN	I-X 2019= =100
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	5458,88	101,6	104,7	5347,30	104,5
w tym: of which:					
Przemysł Industry					
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	5451,89	100,9	105,0	5350,25	103,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	7464,97	101,6	101,7	7795,94	100,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	5250,90	100,7	105,2	5113,76	104,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	7885,21	103,8	106,0	7973,32	104,1
Budownictwo Construction	5004,12	99,6	105,0	4901,01	105,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	5617,24	104,1	103,9	5366,17	103,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	5061,95	101,0	105,1	5042,56	105,0
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	5097,99	107,5	100,0	4693,32	102,3
Informacja i komunikacja Information and communication	3780,81	98,8	100,0	3758,98	100,4
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	9203,88	99,7	105,7	9239,35	105,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	5638,04	100,5	106,8	5586,05	105,7
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	7436,84	99,5	103,3	7569,68	104,2
	4102,33	100,3	107,1	4085,21	108,8

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w październiku br. była o 3,6% wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–październik br. zwiększyła się o 3,4% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku (kiedy obserwowano wzrost o 9,6%).

Siła nabywczą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w październiku br. wzrosła o 1,7% w skali roku (we wrześniu br. zwiększyła się o 2,4%, a w październiku ub. roku o 3,4%). W okresie dziesięciu miesięcy br. płaca realna brutto była o 1,1% wyższa niż przed rokiem (kiedy wzrost wyniósł 4,4%).

Tablica 9. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
Table 9. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits

Wyszczególnienie Specification	Liczba emerytów i rencistów Number of retirees and pensioners		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto Average monthly gross benefits				
	X 2020					I–X 2020	
	w tys. in thousands	X 2019= =100	w zł in PLN	IX 2020= =100	X 2019= =100	w zł in PLN	I–X 2019= =100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych Retirement and other pensions from non-agricultural social security system	8269,2	101,0	2478,35	99,5	105,2	2447,48	105,3
emerytury retirement pensions	6290,8	102,3	2563,12	99,2	104,8	2537,05	104,9
renty z tytułu niezdolności do pracy disability pensions	694,5	94,1	2060,27	100,7	106,6	2040,23	107,0
renty rodzinne survivors pensions	1283,9	99,1	2289,17	100,7	105,6	2239,84	105,4
Emerytury i renty rolników indywidualnych Retirement and other pensions of farmers	1072,1	96,6	1410,42	101,8	106,7	1376,29	106,6

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w październiku br. wyniosła 2478,35 zł i była o 5,2% wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–październik br. ukształtowała się na poziomie 2447,48 zł, tj. zwiększyła się o 5,3% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku. Siła nabywczą przeciętnego świadczenia z tego systemu w październiku br. wzrosła w skali roku o 1,7%, a w okresie dziesięciu miesięcy br. zwiększyła się o 1,2%.

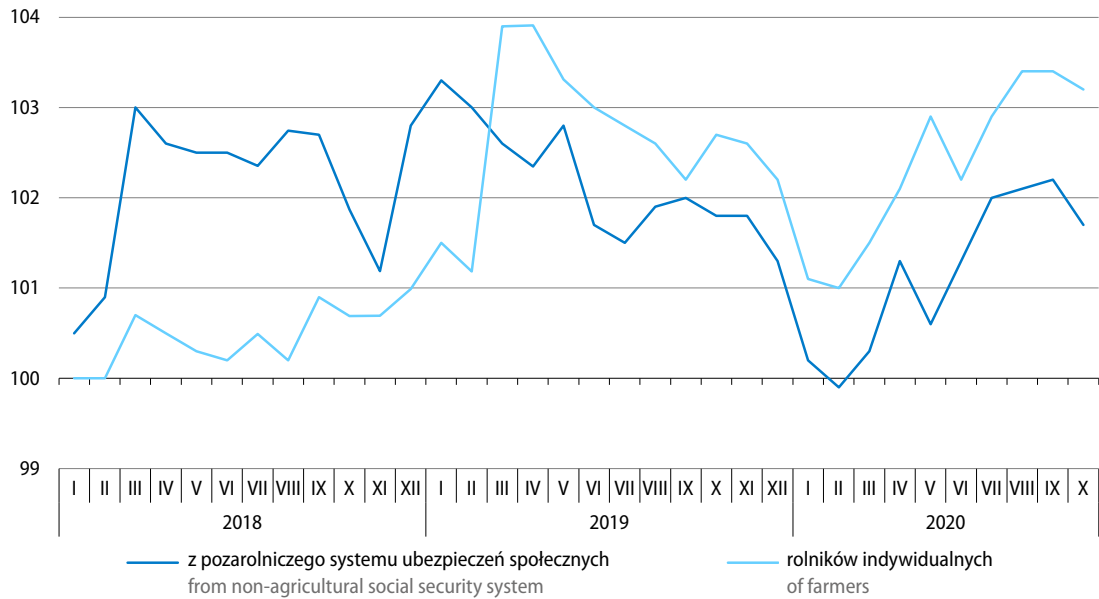
Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w październiku br. ukształtowała się na poziomie 1410,42 zł, tj. o 6,7% wyższym niż rok wcześniej. W okresie styczeń–październik br. była o 6,6% większa niż przed rokiem i wyniosła 1376,29 zł. Siła nabywczą przeciętnych świadczeń rolników indywidualnych w październiku br. wzrosła o 3,2% w skali roku, a w okresie dziesięciu miesięcy br. – o 2,4%.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** w październiku br. wyniosła 81,0 mln zł, tj. zmniejszyła się o 14,8% w skali roku. W okresie styczeń–październik br. wypłacono świadczenia z tego tytułu na kwotę 873,1 mln zł, tj. o 14,0% niższą niż przed rokiem.

W październiku br. przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z **Funduszu Emerytur Pomostowych** wyniosła 34,7 tys. (wobec 30,3 tys. rok wcześniej). Łączna kwota wypłat ukształtowała się na poziomie 113,3 mln zł i była o 23,9% wyższa niż w październiku ub. roku. W okresie dziesięciu miesięcy br. wypłacono w sumie 1037,9 mln zł, tj. o 25,4% więcej niż przed rokiem.

Wykres 7. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 7. Average monthly real gross retirement and other pensions corresponding period of previous year=100

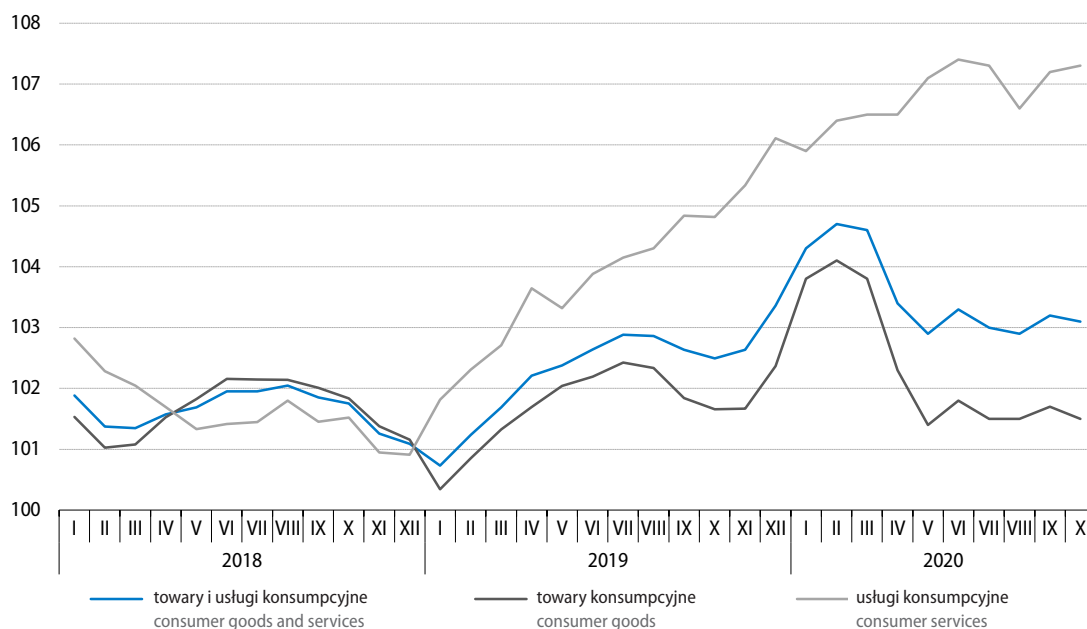

W październiku br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był nieco słabszy niż przed miesiącem, na co wpłynęło m.in. spowolnienie dynamiki cen żywności i napojów bezalkoholowych. Nieznacznie wyższy niż we wrześniu był natomiast wzrost m.in. cen towarów i usług związanych z mieszkaniem. Ceny związane z transportem były nadal niższe niż przed rokiem, ale skala ich spadku była mniejsza niż w poprzednich miesiącach.

Utrzymał się spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu (był słabszy niż we wrześniu br.) oraz wzrost cen produkcji budowlano-montażowej.

Wykres 8. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 8. Price indices of consumer goods and services corresponding period of previous year=100

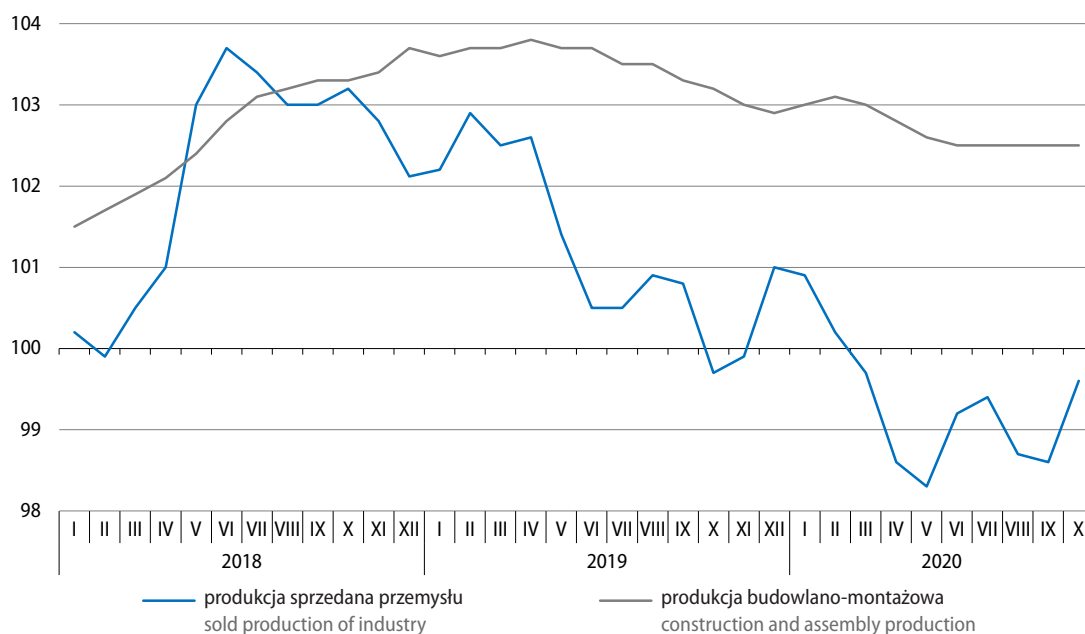

Według wstępnych danych **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w październiku br. były o 0,4% wyższe niż **przed miesiącem** (we wrześniu br. wzrosły o 0,3%), co wynikało m.in. ze wzrostu cen w przetwórstwie przemysłowym (o 0,5%). W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji ceny nie uległy zmianie. Spadek cen notowano natomiast w górnictwie i wydobywaniu – o 0,6% oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 0,1%.

1 Szczegółowy opis zastosowanego podejścia do badania cen w kontekście epidemii COVID-19 znajduje się w informacjach i notach dostępnych pod: <https://stat.gov.pl/aktualnosci/informacja-o-obliczaniu-wskaznikow-cen-konsumpcyjnych-w-czasie-epidemii-covid-19-koronawirusa,306,1.html> oraz <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen-wytuczne-dotyczace-opracowania-hicp-w-kontekście-kryzysu-zwiazanego-z-covid-19,19,1.html>.

Wykres 9. Wskaźniki cen producentów analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 9. Producer price indices corresponding period of previous year=100

W porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku ceny produkcji sprzedanej przemysłu w październiku br. były o 0,4% niższe (po spadku o 1,4% przed miesiącem oraz o 0,3% w październiku ub. roku). Spadek cen utrzymał się w przetwórstwie przemysłowym – 1,2%. Wzrosły natomiast (nieco mniej niż przed miesiącem) ceny w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 6,1%, a także (nieco bardziej niż we wrześniu br.) w górnictwie i wydobywaniu – o 5,8% oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 2,4%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego spadek cen (słabszy niż przed miesiącem) obserwowano m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 21,6%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 3,3%), metali (o 1,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,7%) oraz w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 1,2%). Wzrosły natomiast ceny m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i nacze (o 4,2%), wyrobów farmaceutycznych (o 4,0%) oraz maszyn i urządzeń (o 2,0%).

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w październiku br., podobnie jak we wrześniu br., były wyższe niż przed miesiącem (o 0,3%) i przed rokiem (o 2,5%).

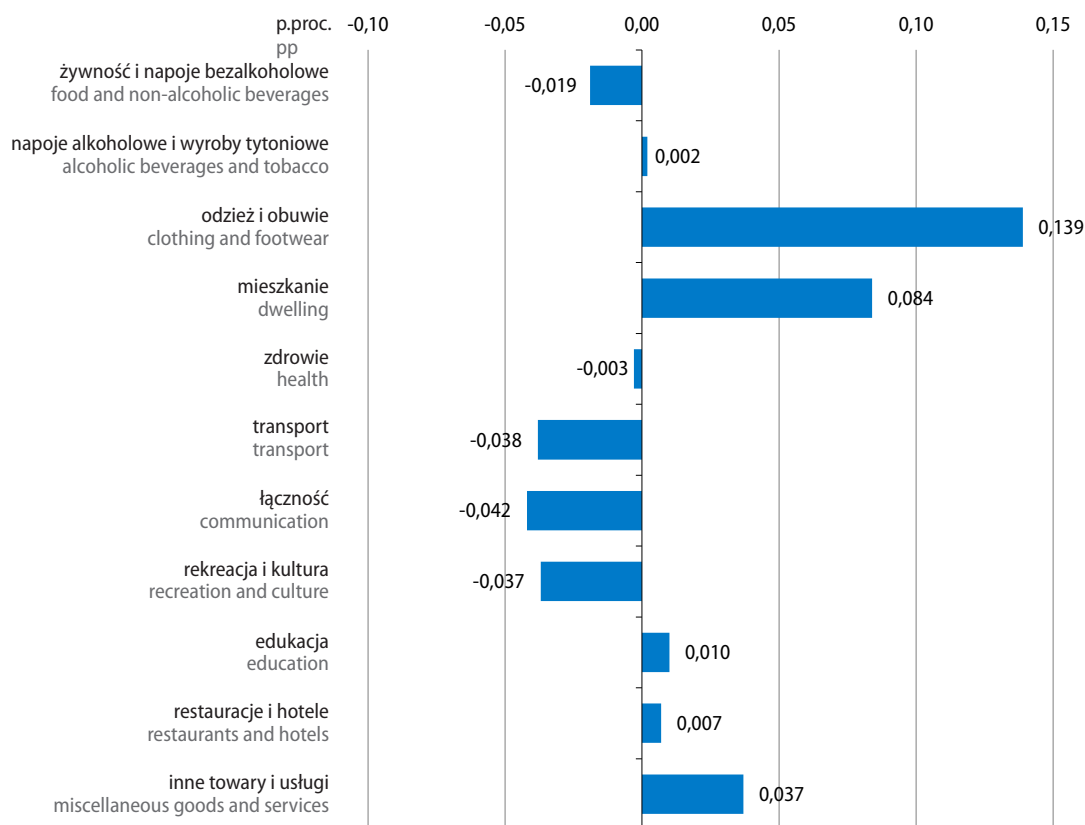
Tablica 10. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie
 Table 10. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- montażowej Prices of construction and assembly production	
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities		
	Grudzień roku poprzedniego=100					December of previous year=100	
2019							
	X	101,1	101,8	100,8	103,2	102,3	102,5
2020							
	X	99,7	105,6	98,9	102,9	105,5	102,4
	Miesiąc poprzedni=100					Previous month=100	
2019							
	X	99,4	99,3	99,3	99,7	100,1	100,3
	XI	99,8	100,0	99,8	99,9	100,2	100,2
	XII	100,1	100,2	100,1	99,7	100,4	100,2
2020							
	I	100,1	100,4	99,9	101,5	103,1	100,3
	II	99,8	99,0	99,7	100,7	100,4	100,3
	III	99,6	97,5	99,6	100,1	100,3	100,2
	IV	99,4	101,1	99,2	100,1	100,3	100,2
	V	99,8	101,2	99,7	100,1	100,2	100,2
	VI	100,4	102,5	100,3	100,2	100,3	100,2
	VII	100,3	102,6	100,2	100,1	100,1	100,2
	VIII	99,6	99,5	99,6	100,1	100,2	100,2
	IX	100,3	102,1	100,2	100,1	100,4	100,3
	X	100,4	99,4	100,5	99,9	100,0	100,3
	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					Corresponding period of previous year=100	
2019							
	X	99,7	101,8	99,2	103,9	102,6	103,2
	XI	99,9	101,1	99,5	103,2	102,7	103,0
	XII	101,0	102,0	100,7	102,8	102,9	102,9
2020							
	I	100,9	101,7	100,5	102,8	105,6	103,0
	II	100,2	97,1	99,8	103,5	105,6	103,1
	III	99,7	95,2	99,3	103,3	105,8	103,0
	IV	98,6	95,8	98,1	102,8	105,7	102,8
	V	98,3	99,4	97,6	102,5	106,0	102,6
	VI	99,2	103,4	98,5	101,9	105,9	102,5
	VII	99,4	105,2	98,7	102,1	106,1	102,5
	VIII	98,7	105,1	97,8	102,1	105,9	102,5
	IX	98,6	105,7	97,7	102,2	106,3	102,5
	X	99,6	105,8	98,8	102,4	106,1	102,5
	I-X	99,3	101,4	98,7	102,6	105,9	102,7

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w październiku br. wzrosły w porównaniu z **poprzednim miesiącem**² o 0,1% (wobec wzrostu o 0,2% we wrześniu br.). Towary podrożały o 0,2%, a usługi o 0,1%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem został podwyższony głównie przez wzrosty cen odzieży i obuwia – o 0,14 p.proc. oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem – o 0,08 p.proc. Spadki cen w zakresie transportu oraz rekreacji i kultury, a także w zakresie łączności obniżyły wskaźnik ogółem po 0,04 p.proc.

Wykres 10. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w październiku 2020 r. miesiąc poprzedni=100

Chart 10. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in October 2020 previous month=100

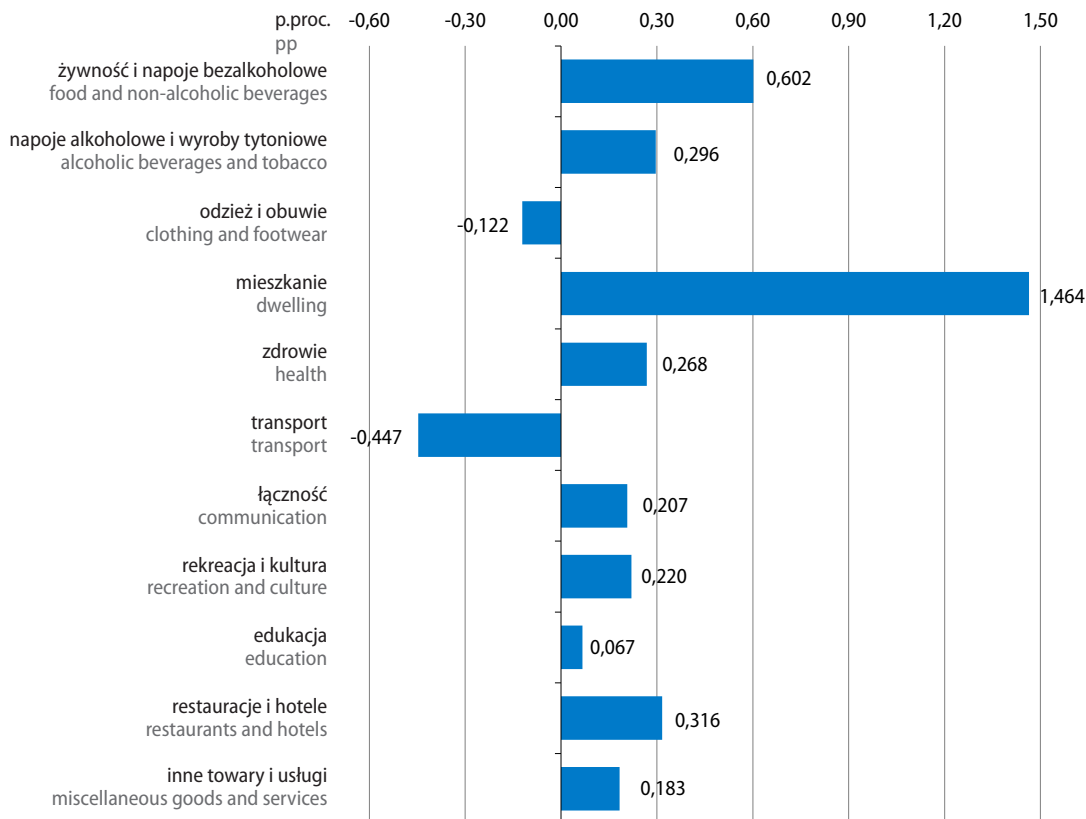

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w październiku br. wzrosły o 3,1% (przed miesiącem wzrost wyniósł 3,2%, a przed rokiem 2,5%). Tempo wzrostu cen towarów zwolniło do 1,5%, a cen usług – przyspieszyło do 7,3%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu podwyższyły wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem – o 1,46 p.proc., cen żywności – o 0,58 p.proc. oraz cen w zakresie restauracji i hoteli – o 0,32 p.proc. Spadek cen związanych z transportem obniżył wskaźnik cen ogółem o 0,45 p.proc., a cen odzieży i obuwia – o 0,12 p.proc.

² Szczegółowe dane dostępne pod: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-pazdzierniku-2020-roku,2,108.html>.

Wykres 11. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w październiku 2020 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 11. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in October 2020 corresponding period of previous year=100

Tempo wzrostu cen żywności w skali roku w październiku br. uległo dalszemu osłabieniu – do 2,5%. Podobna tendencja utrzymała się w zakresie cen napojów bezalkoholowych (wzrost cen o 1,2%). Ceny owoców były wyższe niż w październiku ub. roku o 10,0% (w tym ceny jabłek o 20,7%). Więcej płacono również za pieczywo (o 8,1%), kasze i ziarna zbóż (o 7,4%), ryż (o 6,9%) i mąkę (o 6,0%). Podrożały także ryby i owoce morza – o 3,7%, cukier – o 3,3% oraz makarony i produkty makaronowe – o 3,1%. Przeciętne ceny w grupie „mleko, sery i jaja” wzrosły o 3,1 (w tym podrożało mleko – o 7,0%, śmietana – o 3,3%, sery i twarogi – o 2,9%, jogurty – o 1,9% oraz jaja – o 0,5%). Mięso było przeciętnie o 2,4% droższe niż w październiku ub. roku (spośród artykułów w tej grupie podrożały wędliny – o 6,0% oraz mięso wołowe – o 2,1%; mniej natomiast płacono za mięso drobiowe – o 4,8% oraz wieprzowe – o 1,5%). Spadły natomiast ceny warzyw – o 3,8% oraz olejów i tłuszczów – o 0,4%.

Nadal niższe niż rok wcześniej były ceny odzieży (ich spadek wyniósł 3,0%) oraz ceny obuwia (1,1%).

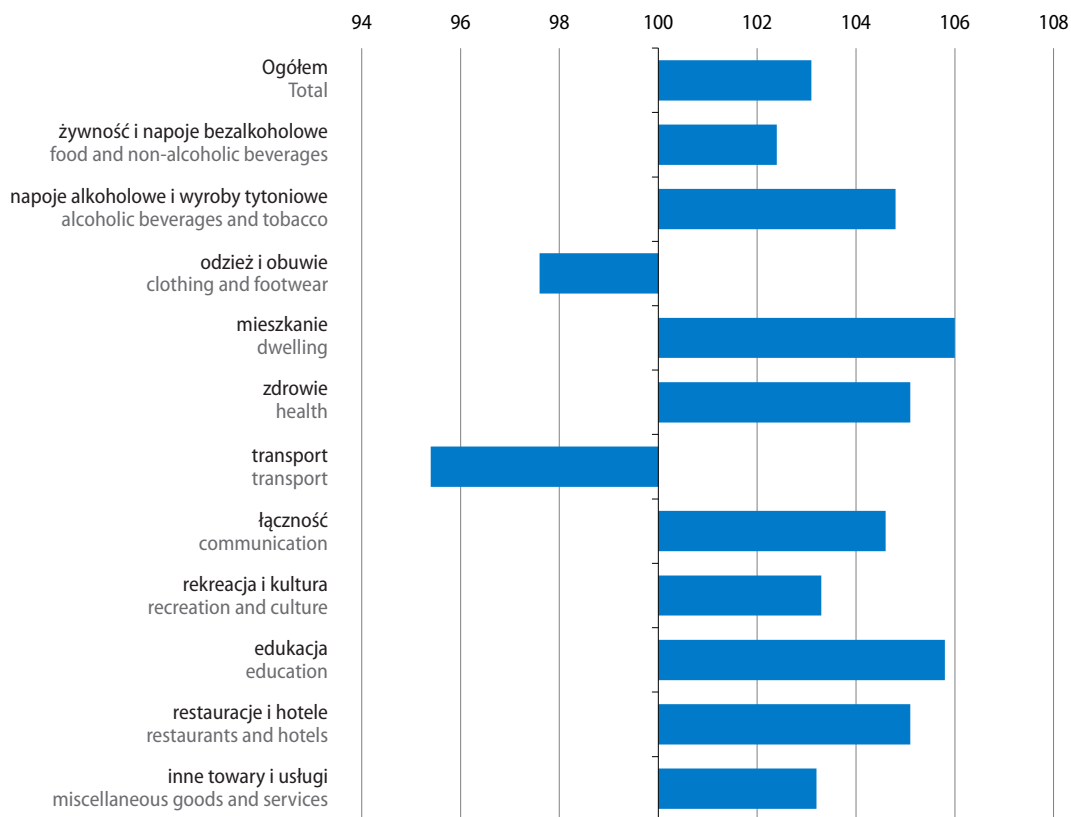
Ceny towarów i usług w zakresie mieszkania wzrosły w skali roku o 6,0% (we wrześniu br. notowano wzrost o 5,9%). Dużo wyższe niż przed rokiem były opłaty za wywóz śmieci (o 50,8%). Opłaty za nośniki energii wzrosły przeciętnie o 4,8% (w tym konsumenci więcej płacili za energię elektryczną – o 11,7%, energię ciepłą – o 2,7% oraz za opał – o 2,5%, przy utrzymującym się spadku cen gazu – 4,2%). Podrożały także usługi kanalizacyjne (o 4,6%) oraz wzrosły opłaty za zaopatrywanie w wodę (o 4,2%). Towary i usługi w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego były droższe o 1,4%.

Tablica 11. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 11. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe food and non- alcoholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic bevera- ges and tobacco	odzież i obuwie clothing and fo- otwear	mieszka- nie dwelling	zdrowie health	transport transport	łącność commu- nication	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja educa- tion	resta- racje i hotele resta- rants and hotels	inne towary i usługi other go- ods and services
		Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100										
2019												
X	102,4	105,3	101,3	99,8	101,4	103,0	97,4	103,8	102,6	104,4	104,8	101,7
2020												
X	102,2	100,9	104,4	98,6	105,8	104,9	92,6	104,1	102,4	105,5	104,6	101,9
Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100												
2019												
X	100,2	100,3	100,0	103,5	100,2	99,9	99,3	100,0	99,6	100,9	100,3	100,3
XI	100,1	100,3	100,4	99,8	100,1	100,0	99,4	100,0	100,4	100,3	100,3	100,0
XII	100,8	101,2	99,9	99,2	100,1	100,2	103,8	100,4	100,5	100,0	100,2	101,5
2020												
I	100,9	101,9	101,4	95,5	102,3	100,7	99,2	99,7	100,9	100,5	100,7	99,3
II	100,7	100,8	101,7	98,8	101,1	100,4	99,5	100,8	100,5	100,3	100,9	100,5
III	100,2	100,8	100,4	102,5	100,4	100,6	97,5	100,4	99,1	100,1	100,4	100,2
IV	99,9	100,3	100,5	101,4	100,6	100,4	95,2	100,3	100,2	100,0	100,4	99,5
V	99,8	100,2	100,1	99,1	100,1	101,6	95,5	100,0	99,5	99,8	100,4	101,3
VI	100,6	99,9	100,2	99,8	100,2	100,4	103,3	101,7	102,2	100,9	100,4	100,1
VII	99,8	98,6	100,2	97,7	100,2	100,2	101,1	100,6	100,4	100,2	100,5	100,6
VIII	99,9	98,9	100,0	98,5	100,1	100,2	101,9	100,2	99,6	100,1	100,2	100,0
IX	100,2	99,6	99,9	102,6	100,4	100,3	99,8	101,3	100,6	102,6	100,5	99,6
X	100,1	99,9	100,0	103,0	100,3	99,9	99,6	99,1	99,4	100,9	100,1	100,7
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100												
2019												
X	102,5	106,1	101,3	98,3	101,7	104,0	97,0	101,0	102,6	104,7	105,3	101,7
XI	102,6	106,5	101,3	98,2	101,6	103,1	96,6	103,7	103,6	104,6	105,3	101,5
XII	103,4	106,9	101,6	98,8	101,6	103,2	100,5	104,3	103,6	104,6	105,4	103,2
2020												
I	104,3	107,5	102,6	98,4	104,8	103,6	102,1	101,9	103,3	104,8	105,6	101,5
II	104,7	107,5	104,1	99,0	105,6	103,7	101,4	101,9	103,7	104,9	106,3	102,1
III	104,6	108,0	104,3	98,3	105,9	104,2	98,6	102,4	102,5	105,0	106,3	102,6
IV	103,4	107,4	104,9	96,6	105,9	104,4	90,1	102,7	102,0	105,1	106,3	101,5
V	102,9	106,2	104,5	95,8	105,8	105,5	87,2	103,2	102,0	104,8	106,0	103,6
VI	103,3	105,7	104,6	96,8	105,9	105,6	89,6	103,8	103,1	105,6	106,0	103,4
VII	103,0	103,9	104,7	98,1	105,8	105,3	91,5	104,1	102,4	105,7	106,0	104,2
VIII	102,9	103,0	104,8	98,1	105,7	105,4	92,9	103,4	102,2	105,8	105,7	104,4
IX	103,2	102,8	104,7	98,0	105,9	105,0	95,1	105,5	103,6	105,8	105,3	102,9
X	103,1	102,4	104,8	97,6	106,0	105,1	95,4	104,6	103,3	105,8	105,1	103,2
I-X	103,5	105,4	104,4	97,6	105,7	104,8	94,3	103,3	102,8	105,3	105,9	102,9

Wykres 12. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w październiku 2020 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 12. Price indices of consumer goods and services in October 2020 corresponding period of previous year=100

Ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem były o 5,1% wyższe niż w październiku ub. roku (w poprzednim miesiącu ich wzrost wyniósł 5,0%). Nadal znacznie więcej niż przed rokiem należało zapłacić za usługi stomatologiczne (o 13,7%), lekarskie (o 9,1%) i szpitalne (o 7,0%); dużo wyższy niż w poprzednich miesiącach był wzrost cen usług sanatoryjnych (9,7%). Ceny wyrobów farmaceutycznych wzrosły o 2,8%, a urządzeń i sprzętu terapeutycznego o 2,3%.

Towary i usługi związane z transportem były o 4,6% niższe niż przed rokiem (wobec spadku o 4,9% we wrześniu br.). Utrzymał się spadek cen paliw do prywatnych środków transportu (wyniósł 9,2%), w tym olej napędowy potaniał o 12,1%, benzyna – o 9,4%; droższy niż przed rokiem były natomiast gaz ciekły – o 3,3%. Ceny samochodów osobowych spadły o 0,6%. Niższe niż przed rokiem były także ceny usług transportowych – o 0,4%.

Ceny towarów i usług w zakresie łączności były o 4,6% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 5,5% we wrześniu br.). Wzrosły ceny usług telekomunikacyjnych (przeciętnie o 5,2%), w tym głównie ceny usług telekomunikacyjnych w pakiecie (o 8,2%); więcej niż w październiku ub. roku płacono za usługi telefonii komórkowej (o 4,5%) oraz usługi internetowe (o 0,2%). Podrożały usługi pocztowe – o 3,7%. Utrzymał się natomiast spadek cen sprzętu telekomunikacyjnego (o 12,6%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą wzrosły w skali roku o 3,3%, tj. w nieco mniejszym stopniu niż przed miesiącem. Wyższe niż w październiku ub. roku były ceny związane z kulturą – o 8,5%, w tym wzrosły opłaty radiowo-telewizyjne – o 11,0% oraz ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 1,1%. Usługi związane z rekreacją i sportem podrożały o 6,7%. Wyższe były również ceny gazet i czasopism – o 6,2% oraz w zakresie turystyki zorganizowanej w kraju – o 5,3%. Spadły natomiast, w większym stopniu niż we wrześniu br., ceny książek – o 1,2%. Utrzymał się spadek cen sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego – wyniósł 1,7% (w tym sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku oraz dźwięku i obrazu potaniał o 3,8%, a komputery osobiste – o 0,7%).

Wzrost cen w zakresie restauracji i hoteli w skali roku wyniósł 5,1% (wobec 5,3% we wrześniu br.), w tym w gastronomii ceny były o 5,5% wyższe niż w październiku ub. roku, a w zakwaterowaniu – o 0,2%.

W grupie inne towary i usługi tempo wzrostu cen wyniosło 3,2%. Podrożały m.in. usługi finansowe świadczone przez banki – o 43,9%, usługi fryzjerskie, kosmetyczne i pielęgnacyjne – o 13,4% oraz artykuły do higieny osobistej i kosmetyki – o 0,9%. Wzrosły również m.in. ceny związane z opieką społeczną – o 12,8% oraz ceny w zakresie ubezpieczeń – o 0,9%.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony **metodą średniej ruchomej** w okresie listopad 2019 r. – październik 2020 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 3,4% (wobec wzrostu o 3,3% w okresie październik 2019 r. – wrzesień 2020 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**³ wzrosły w tym okresie o 3,5%

³ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia w sektorze gospodarstw domowych (w 2020 r. – struktura spożycia z 2018 r. w cenach grudnia 2019 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Rolnictwo Agriculture

W październiku br. średnia temperatura powietrza w Polsce wyniosła 10,5°C i była o 1,9°C wyższa od średniej normy z lat 1981–2010. Średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 86 mm i była o ok. 123% wyższa od średniej z wielolecia.

Warunki agrometeorologiczne w październiku były zróżnicowane. Notowane w ciągu miesiąca częste opady deszczu spowodowały w wielu rejonach kraju nadmierne uwilgotnienie gleby, a lokalnie również podtopienia. Utrudniały także wykonywanie prac polowych i prowadzenie zbioru upraw. W rejonach o równomiernym rozkładzie opadów dobre uwilgotnienie gleby miało korzystny wpływ na procesy kiełkowania ziarna i wschody ozimin.

W pierwszej połowie października zakończono siew żyta i pszenżyta, a do końca drugiej dekady miesiąca – pszenicy ozimej. Oziminy wysiane we wrześniu pod koniec października zaczęły się krzewić. Stan wschodów upraw ozimych oceniono na 3,7–3,9 stopnia kwalifikacyjnego¹ (tj. lepiej niż przed rokiem, kiedy było to 3,4–3,6 stopnia).

W drugiej dekadzie miesiąca kontynuowano zbiór buraków cukrowych, kukurydzy uprawianej na ziarno oraz poplonów ścierniskowych. Na ogół zakończono wykopki ziemniaków. Wykonywano orki przedziomowe. Do końca miesiąca na obszarze całego kraju trwał okres pastwiskowy.

Na rynku rolnym w październiku br. przeciętne ceny skupu zbóż podstawowych były wyższe niż przed rokiem; spadły natomiast ceny ziemniaków. Spośród produktów pochodzenia zwierzęcego wyższe niż w październiku ub. roku były ceny skupu żywca wołowego i mleka, przy spadku cen żywca wieprzowego i drobiowego.

Tablica 12. Skup zbóż^a
Table 12. Procurement of cereals^a

Wyszczególnienie Specification	X 2020			VII–X 2020	
	w tys. ton in thousand tonnes	IX 2020=100	X 2019=100	w tys. ton in thousand tonnes	VII–X 2019=100
Ziarno zbóż^b Cereal grains^b	728,7	80,0	125,1	4362,5	121,0
w tym: of which:					
Pszenica Wheat	480,2	83,1	112,3	2542,6	111,6
Pszenżyto Triticale	82,0	62,1	125,8	668,7	139,6
Żyto Rye	105,5	90,8	233,3	547,3	148,3

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

a Without the procurement realised by natural persons. b Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals intended for sowing.

Skup zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) z tegorocznych zbiorów (tj. zrealizowany w okresie lipiec–październik br.) był o 21,0% większy niż rok wcześniej. W październiku br. skupiono o 25,1% więcej ziarna niż przed rokiem.

1 Stopień 5 oznacza bardzo dobry stan wschodów, 4 – dobry, 3 – dostateczny, 2 – słaby, 1 – zły, kłękowy.

Tablica 13. Skup podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego^a
Table 13. Procurement of major animal products^a

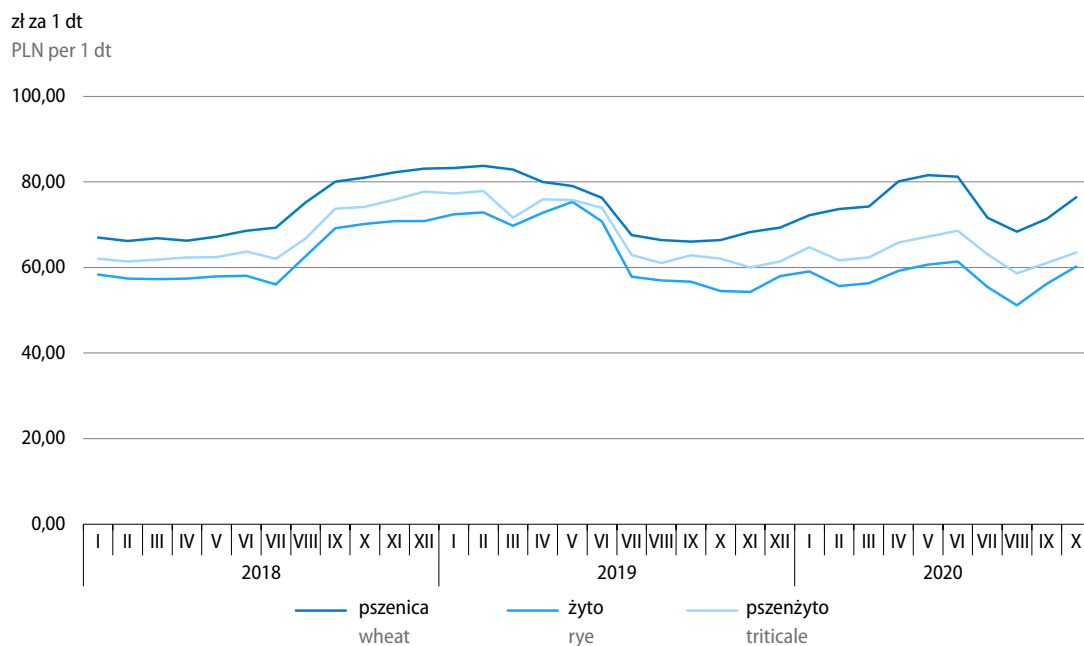
Wyszczególnienie Specification	X 2020			I-X 2020	
	w tys. ton in thousand tonnes	IX 2020=100	X 2019=100	w tys. ton in thousand tonnes	I-X 2019=100
Żywiec rzeźny ^b Animal for slaughter ^b	342,4	99,2	99,1	3526,0	102,4
w tym: of which:					
wołowy (z cielęcym) cattle (including calves)	19,2	97,4	88,6	268,0	94,8
wieprzowy pigs	128,9	95,8	117,0	1287,1	105,2
drobiowy poultry	194,1	101,9	91,0	1967,4	101,8
Mleko Milk	969,2 ^c	100,4	101,3	10176,3 ^c	102,4

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej cieplej. c W milionach litrów.

a Without the procurement realised by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat including fats in warm post-slaughter weight. c In million litres.

Skup **żywca rzeźnego** był o 0,9% mniejszy niż w październiku ub. roku, na co wpłynęło ograniczenie dostaw żywca wołowego i drobiowego.

Wykres 13. Przeciętne ceny skupu zbóż
Chart 13. Average procurement prices of cereal grain

Tablica 14. Ceny podstawowych produktów rolnych
 Table 14. Average prices of major agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach ^a Marketplace prices ^a		
	X 2020			I-X 2020		X 2020		
	w zł in PLN	IX 2020= =100	X 2019= =100	w zł in PLN	I-X 2019= =100	w zł in PLN	IX 2020= =100	X 2019= =100
Pszonica ^b za 1 dt Wheat ^b – per dt	76,42	107,1	115,0	73,77	100,5	84,62	99,7	96,3
Pszonżyto za 1 dt Triticale – per dt	63,53	104,1	102,4	62,33	93,8	73,81	99,1	95,5
Żyto ^b za 1 dt Rye ^b – per dt	60,24	107,2	110,5	56,13	90,1	65,92	99,5	92,1
Ziemniaki ^c za 1 dt Potatoes ^c – per dt	31,00	95,4	83,7	49,84	83,3	106,12	95,3	49,3
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: Animals for slaughter (in liveweight) – per kg:								
w tym: of which:								
bydło ^d (bez cieląt) cattle ^d (excluding calves)	6,44	100,7	106,4	6,37	100,2	7,01	99,0	109,0
w tym młode bydło of which young cattle	6,61	101,2	107,2	6,49	100,3	7,34	99,5	109,1
trzoda chlewna pigs	4,51	95,1	76,6	5,47	104,6	5,28	95,1	88,6
drób poultry	3,48	99,2	89,1	3,55	91,1	.	.	.
Prosię na chów za 1 szt. Piglet – per head	.	.	.	.	.	196,25	93,7	92,4
Mleko za 1 hl Milk per hl	144,59	104,7	108,8	136,18	101,6	.	.	.

a Od kwietnia do czerwca br. badanie było zawieszono ze względu na obowiązującą decyzję o zamknięciu targowisk spowodowaną stanem zagrożenia chorobą COVID-19. b W skupie bez ziarna siewnego. c Na targowiskach – jadalne późne. d Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

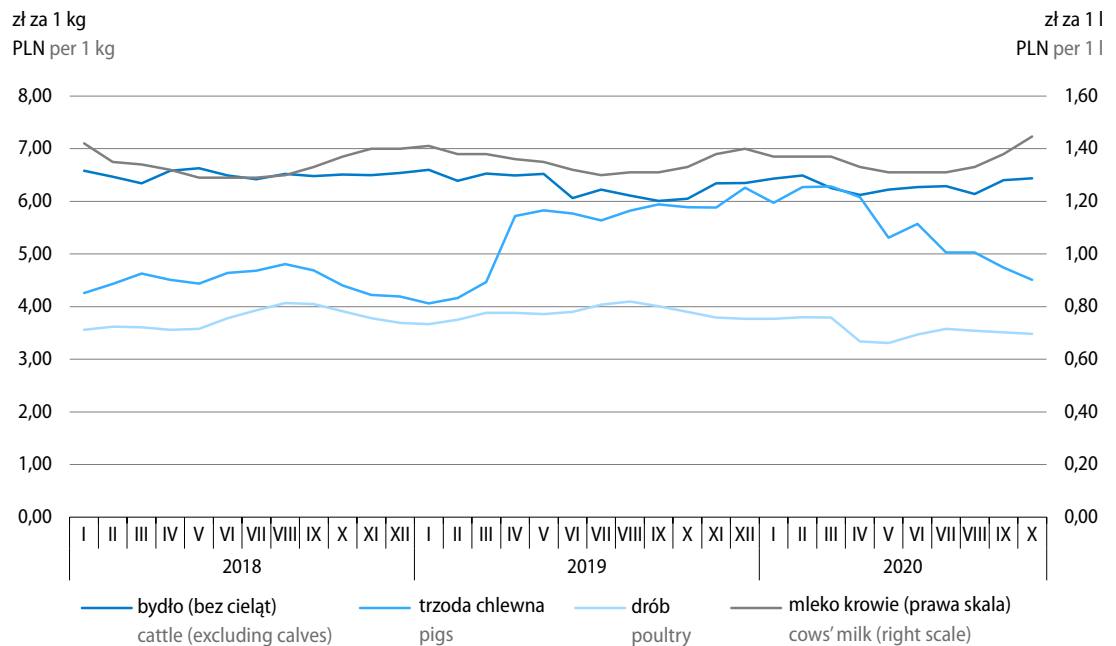
a The survey was suspended from April to June 2020 due to the decision to close marketplaces because of the threat of the COVID-19 disease. b In procurement excluding cereals intended for sowing. c On marketplace – late edible. d On marketplace – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the use of structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

Przeciętne ceny skupu podstawowych gatunków **zbóż** w październiku br. były wyższe niż przed rokiem – bardziej niż w poprzednich miesiącach wzrosły ceny pszenicy (15,0%); po spadkach we wcześniejszych okresach wzrosły ceny żyta (o 10,5%) i pszenżyta (o 2,4%). Na targowiskach ceny ziarna w październiku br. nadal kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku.

Przy podaży **ziemniaków** do skupu o 6,3% większej niż w październiku ub. roku (wynoszącej 385,0 tys. ton), średnia cena skupu tych warzyw obniżyła się w skali roku o 16,3%. Na targowiskach za ziemniaki jadalne również płacono znacznie mniej niż przed rokiem (o 50,7%).

Niższe niż w październiku ub. roku były przeciętne ceny **żywca wieprzowego**: w skupie o 23,4%, a na targowiskach o 11,4%. Relacja cen skupu wieprzowiny do targowiskowych cen żyta pogorszyła się do 6,8 (z 7,2 we wrześniu br. oraz z 8,2 przed rokiem). Za prosię do dalszego chowu na targowiskach płacono przeciętnie o 7,6% mniej niż w październiku ub. roku.

Wykres 14. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka
 Chart 14. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk

Przy spadku dostaw przeciętne ceny skupu **żywca drobiowego** obniżyły się o 10,9% w skali roku.

Przy wyraźnym spadku podaży wzrosły w stosunku do października ub. roku ceny skupu **żywca wołowego** (o 6,4%) oraz **młodego bydła rzeźnego** (o 7,2%); na targowiskach wzrost cen wołowiny wyniósł ok. 9%.

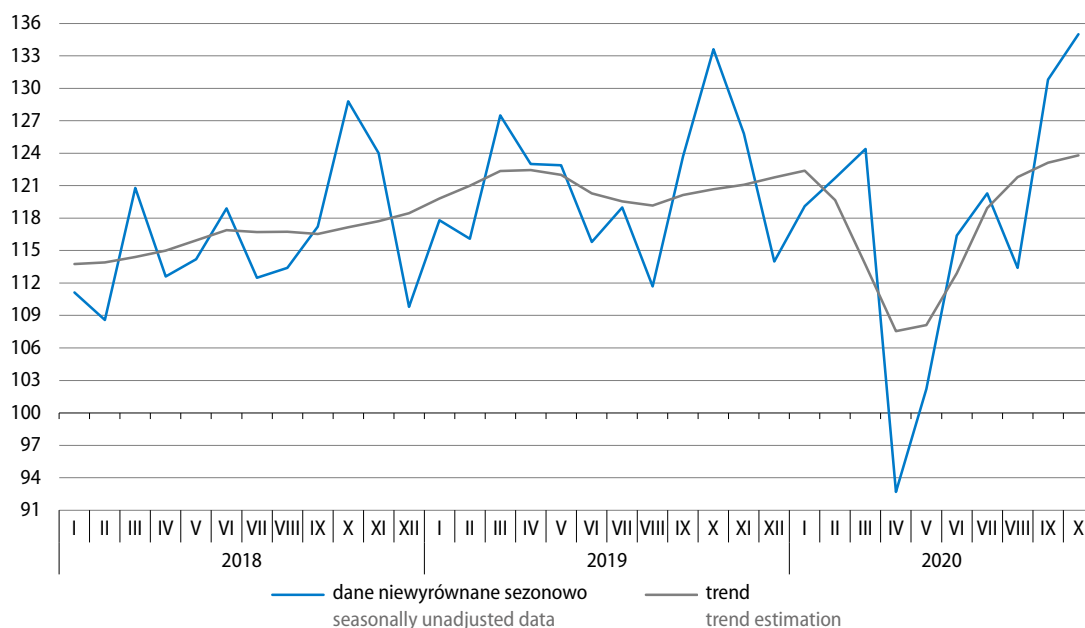
Nadal wyższe niż przed rokiem były ceny **mleka** (o 8,8%), przy wzroście podaży tego surowca.

Przemysł Industy

W październiku br. **produkcja sprzedana przemysłu**¹ była o 1,0% wyższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec wzrostu o 5,7% przed miesiącem oraz o 3,7% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych produkcja sprzedana zwiększyła się zarówno w skali roku – o 3,8%, jak i miesiąca – o 1,6%.

Wykres 15. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 15. Sold production of industry (constant prices) monthly average of 2015=100

Wzrost produkcji sprzedanej w skali roku, ale słabszy niż we wrześniu br., notowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (5,2%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (1,7%). Pogłębił się natomiast spadek sprzedaży w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (do 6,3%). W górnictwie i wydobywaniu skała spadku była mniejsza niż w poprzednich sześciu miesiącach (5,2%).

Wśród **głównych grupowań przemysłowych** nadal większa niż przed rokiem była sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych (o 7,8%) i zaopatrzeniowych (o 3,0%), przy czym wzrost w tych grupowaniach był słabszy niż we wrześniu br. Spadek sprzedaży w produkcji dóbr związanych z energią pogłębił się (do 7,8%). Mniejsza niż rok wcześniej, wobec wzrostu przed miesiącem, była sprzedaż w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 1,4%) oraz konsumpcyjnych nietrwałych (o 0,3%).

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 15. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
 Table 15. Sold production of industry (constant prices)

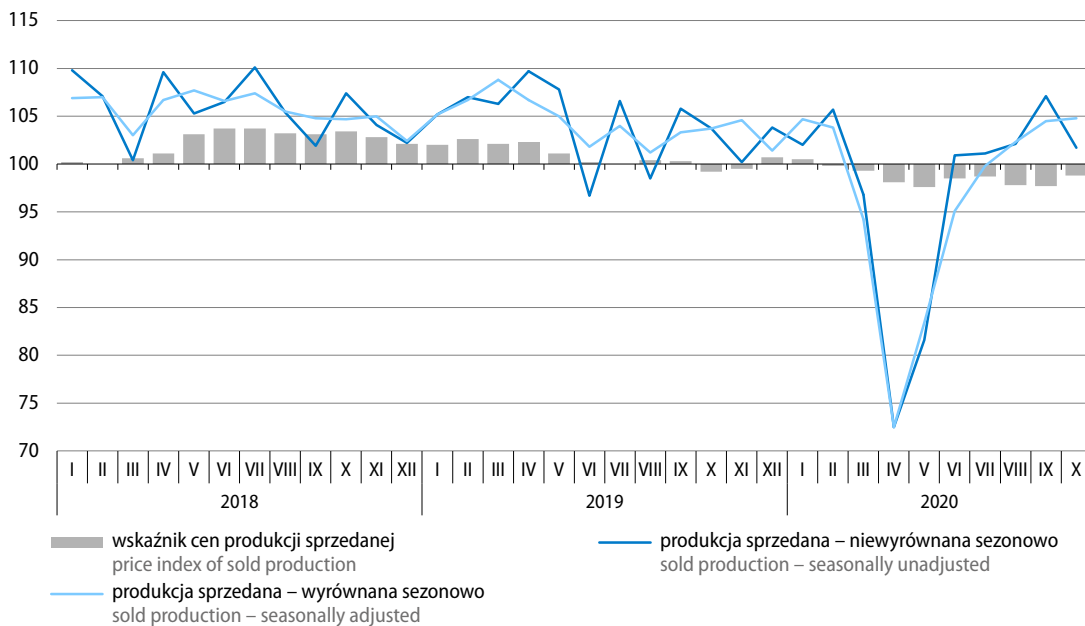
Wyszczególnienie Specification	Niewyrównana sezonowo Seasonally unadjusted		Wyrównana sezonowo Seasonally adjusted		
	I-X 2020	X 2020			
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100	okres poprzedni=100 previous period=100		analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year =100	
Ogółem Total	97,3	101,0	103,2	101,6	103,8
Według sekcji By sections					
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	90,9	94,8	105,9	107,2	97,6
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	97,2	101,7	102,3	101,8	104,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	99,0	93,7	116,9	100,7	94,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	106,0	105,2	100,2	100,3	105,6
Według głównych grupowań przemysłowych By main industrial groupings					
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	99,4	103,0	103,2	102,6	105,8
Dobra inwestycyjne Capital goods	88,9	98,6	99,6	103,0	102,5
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	100,3	107,8	105,7	99,7	113,1
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	99,3	99,7	102,9	101,2	102,5
Dobra związane z energią Energy	94,5	92,2	108,0	100,1	93,2

W okresie styczeń–październik br. produkcja sprzedana przemysłu była o 2,7% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano wzrost o 4,3%). Spadek obserwowano w większości sekcji przemysłu (poza dostawą wody, gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją), w tym w górnictwie i wydobywaniu (o 9,1%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 2,8%). Mniejsza niż rok wcześniej była także sprzedaż w większości głównych grupowań przemysłowych (z wyjątkiem dóbr konsumpcyjnych trwałych), w tym najgłębszy spadek dotyczył produkcji dóbr inwestycyjnych (o 11,1%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–październik br. obniżyła się w skali roku o 0,9%, przy spadku przeciętnego zatrudnienia o 1,8% oraz wzroście przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto o 3,9%.

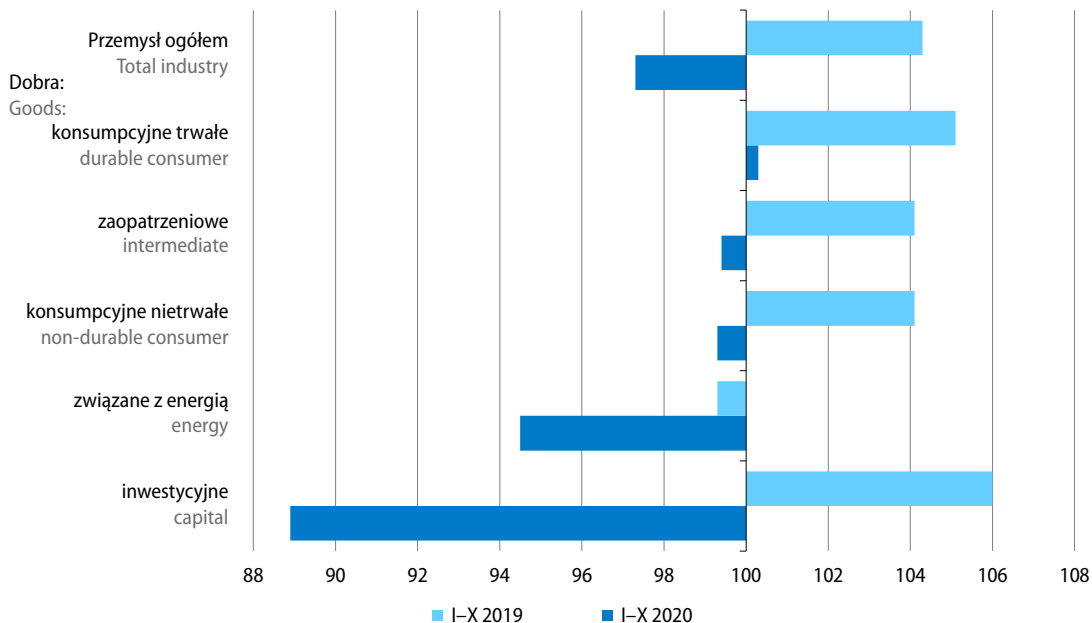
Wykres 16. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 16. Sold production (constant prices) and price index in manufacturing corresponding period of previous year=100

Wykres 17. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 17. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices) corresponding period of previous year=100

W październiku br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 19 (spośród 34) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji:

- urządzeń elektrycznych – o 17,4%;
- wyrobów tytoniowych – o 9,6%;
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 8,2% (m.in. sprzętu telekomunikacyjnego – o 21,2%);
- wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny – o 7,4%;
- wyrobów tekstylnych – o 7,1% (w tym tkanin – o 14,1% i pozostałych wyrobów tekstylnych – o 9,3%);
- mebli – o 5,5%;
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 5,4% (m.in. mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących, wyrobów kosmetycznych i toaletowych – o 9,5%);
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 4,4%.

Wzrost obserwowano także m.in. w gospodarce odpadami; odzysku surowców – o 8,2%.

Mniejsza niż w październiku ub. roku była natomiast sprzedaż w 15 działach przemysłu, m.in. w produkcji:

- maszyn i urządzeń – o 14,3% (m.in. pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia – o 30,6% i pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia – o 23,2%);
- koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 10,0% (w tym w wytwarzaniu i przetwarzaniu produktów rafinacji ropy naftowej – o 11,2%);
- metali – o 4,9% (m.in. surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 8,0%);
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 2,9% (m.in. wyrobów z betonu, cementu i gipsu – o 13,2%).

Spadek wystąpił również m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i brunatnego – o 10,8% oraz w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji – o 5,4%.

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca 15,9% produkcji sprzedanej przemysłu ogółem) w październiku br. wzrosła w skali roku o 0,6% (wobec wzrostu o 5,6% przed miesiącem). Najbardziej zwiększyła się sprzedaż w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 30,1%. Wzrost notowano także w produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 8,8%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 4,8%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 1,0%, a także w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 0,2%. Mniejsza niż rok wcześniej była natomiast sprzedaż w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 9,1%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 3,4%, przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 2,2% oraz w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 1,5%.

Tablica 16. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
 Table 16. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2019		2020			2019	
	X	I-X	X		I-X		
	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	okres poprzedni= =100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	struktura w % structure in %			
Przemysł Industry	103,7	104,3	103,2	101,0	97,3	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	93,9	101,3	105,9	94,8	90,9	3,1	3,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	103,7	104,7	102,3	101,7	97,2	87,1	87,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	106,3	98,8	116,9	93,7	99,0	7,0	6,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	108,4	110,0	100,2	105,2	106,0	2,8	2,4
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:							
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	96,4	94,4	116,5	89,2	80,9	1,2	1,5
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	101,2	103,1	103,8	100,6	101,2	17,0	15,9
produkcja napojów manufacture of beverages	107,2	106,1	93,8	99,7	98,5	1,5	1,5
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	104,9	98,7	108,6	99,7	92,8	0,5	0,5
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	103,1	101,4	101,9	107,4	103,0	2,7	2,5
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	100,9	102,6	104,0	101,5	101,2	3,2	3,1
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej manufacture of coke and refined petro- leum products	98,7	101,0	95,6	90,0	90,5	4,3	5,8
produkcja chemikaliów i wyrobów che- micznych manufacture of chemicals and chemical products	104,9	105,3	103,9	105,4	101,5	4,5	4,5
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	107,8	99,7	99,6	98,8	106,4	0,9	0,7
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic pro- ducts	106,6	107,5	103,2	104,4	98,8	6,7	6,6

Tablica 16. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
 Table 16. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2019		2020				2019
	X	I-X	X		I-X		
	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	okres poprzedni= =100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100			struktura w % structure in %	
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	99,9	103,4	97,4	97,1	98,0	4,3	4,2
produkcja metali manufacture of basic metals	96,7	98,5	102,3	95,1	90,5	3,5	3,9
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	106,7	105,9	103,8	101,8	100,1	7,6	7,3
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	111,1	108,9	113,6	108,2	103,3	2,8	2,7
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	112,8	113,4	106,6	117,4	108,9	5,4	4,7
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	107,7	103,3	98,3	85,7	86,8	2,9	3,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers	100,9	104,3	101,0	101,4	81,7	9,2	10,6
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	106,9	121,9	109,9	100,6	95,4	1,7	1,7
produkcja mebli manufacture of furniture	107,4	104,3	101,4	105,5	98,7	3,1	3,0

Spośród 299 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** objętych badaniem produkcji² możliwa jest prezentacja danych dla 298³. W październiku br. produkcja 126 z nich była większa niż przed rokiem, w tym znacznie wzrosła m.in. produkcja: mydła, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, silników spalinowych do pojazdów mechanicznych, etylenu, chłodziarek i zamrażarek, produktów uboju bydła i cieląt, mleka, zmywarek do naczyń, farb i lakierów, pralek automatycznych, win owocowych, kuchni gazowych z piekarnikiem oraz kuchni elektrycznych.

Mniejsza niż w październiku ub. roku była natomiast produkcja 171 wyrobów i grup wyrobów przemysłowych. Znaczny spadek zaobserwowano m.in. w produkcji: komputerów, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, obuwia, olejów opałowych, rowerów, samochodów osobowych, węgla kamiennego, tarcicy liściastej, benzyny silnikowej, margaryny i produktów do smarowania, ciągników rolniczych, odkurzaczy, cukru, wódki czystej, tarcicy iglastej, soków z owoców i warzyw, stali surowej, pojazdów do transportu publicznego, energii elektrycznej, serów podpuszczkowych dojrzewających oraz piwa.

2 W ujęciu ilościowym; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 50 i więcej osób.

3 W związku z brakiem danych od części podmiotów.

W październiku br. utrzymał się, notowany od lipca br., wzrost w skali roku **obrotu eksportowego**⁴ przedsiębiorstw przemysłowych (wyniósł 4,6%, w tym obrót eksportowy do strefy euro zwiększył się o 7,1%). Nadal znacznie większy niż przed rokiem był obrót eksportowy m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych, wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny, wyrobów z metali oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. Wzrost, choć mniejszy niż przed miesiącem, utrzymał się także m.in. w produkcji mebli, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz artykułów spożywczych. Znacznie niższy niż rok wcześniej, wobec wzrostu w poprzednich miesiącach, był natomiast obrót eksportowy m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych. Głęboki, choć mniejszy niż w poprzednich miesiącach, spadek tego obrotu notowano też m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego oraz metali.

Wartość **nowych zamówień**⁵ otrzymanych przez badane przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego w październiku br. była o 3,7% wyższa niż przed rokiem (podobnie jak we wrześniu br.). Bardziej niż w poprzednim miesiącu wzrosła wartość nowych zamówień na eksport (3,6%). Dużo wyższa niż rok wcześniej, wobec głębokiego spadku w poprzednich trzech miesiącach, była wartość nowych zamówień w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 95,2%, w tym na eksport o 67,4%). Umocnił się wzrost w skali roku nowych zamówień w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (wyniósł 26,2%, w tym na eksport 31,2%) oraz urządzeń elektrycznych (9,7%, w tym na eksport 16,9%). Nadal wyższa niż przed rokiem była wartość nowych zamówień m.in. w produkcji wyrobów z metali (o 3,7%, w tym na eksport o 15,2%). Wyraźny spadek nowych zamówień w skali roku, wobec znacznych wzrostów przed miesiącem, wystąpił natomiast w produkcji wyrobów tekstylnych (o 29,2%, w tym na eksport o 44,0%), wyrobów farmaceutycznych (o 19,8%, w tym na eksport o 38,3%) i odzieży (o 18,0%, w tym na eksport o 12,9%). Spadek, podobnie jak przed miesiącem, notowano również m.in. w produkcji metali (o 4,9%, w tym na eksport o 7,2%).

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**⁶ przedsiębiorstw przemysłowych były słabsze od obserwowanych rok wcześniej. Badane podmioty uzyskiwały niższy niż przed rokiem wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (spadek o 5,5% do 64,1 mld zł, przy mniejszych przychodach ze sprzedaży – o 5,3%). Znacznie obniżył się ich wynik finansowy brutto (o 15,5% do 59,9 mld zł) oraz netto (o 17,6% do 49,3 mld zł). Najbardziej pogorszyła się sytuacja w górnictwie i wydobywaniu, gdzie odnotowano ujemny wynik finansowy netto (minus 2,4 mld zł) wobec dodatniego przed rokiem (1,8 mld zł). Znacznie obniżył się też wynik netto w przetwórstwie przemysłowym (o 16,7% do 38,0 mld zł). Jego wzrost notowano natomiast w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 36,8% do 2,2 mld zł) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,3% do 11,5 mld zł). Wśród działów przetwórstwa przemysłowego ujemne wyniki netto (wobec dodatnich rok wcześniej) wystąpiły w produkcji pozostałego sprzętu transportowego oraz koksu i produktów rafinacji ropy naftowej. Wyniki dodatnie, ale znacznie słabsze niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku, notowano m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, metali, skór i wyrobów skórzanych oraz maszyn i urządzeń. Wyraźnie poprawiły się natomiast wyniki finansowe netto m.in. w produkcji wyrobów tekstylnych, wyrobów tytoniowych, komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, mebli, wyrobów farmaceutycznych, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, artykułów spożywczych, wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny oraz wyrobów z metali.

4 W cenach bieżących; dotyczy sprzedaży do krajów zarówno z wewnątrz, jak i spoza Unii Europejskiej; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

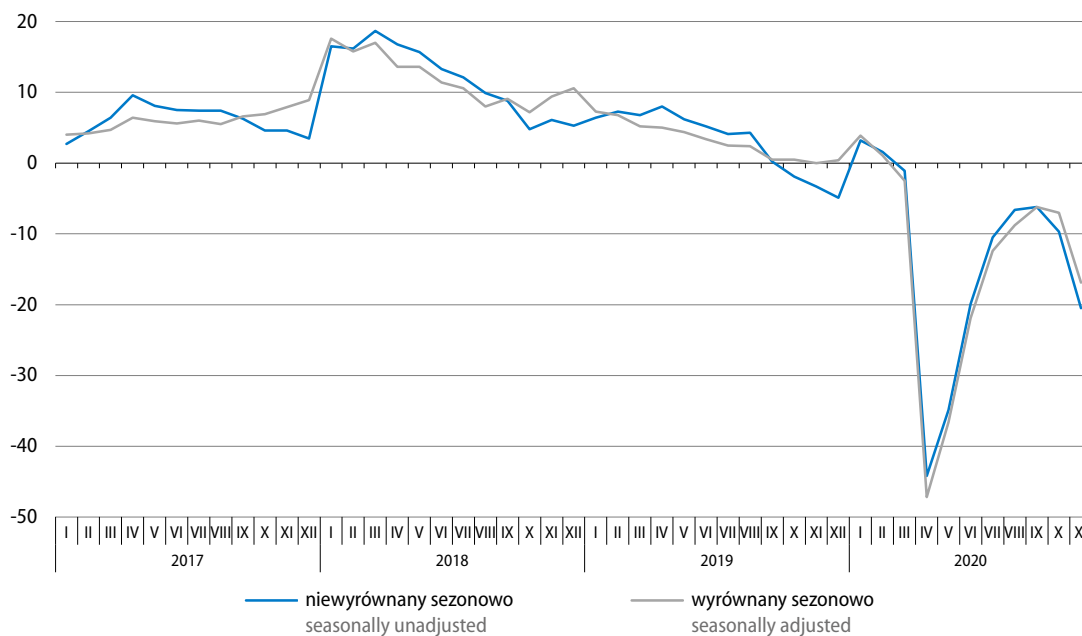
5 W cenach bieżących; dane dotyczą wybranych działów przetwórstwa przemysłowego (podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 50 i więcej osób oraz ok. 10% próba podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób).

6 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto w przedsiębiorstwach przemysłowych ogółem wyniósł 5,7% (wobec 5,8% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku). Obniżyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,9% przed rokiem do 5,2%) oraz netto (z 4,9% do 4,3%). Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów (wzrost z 94,1% do 94,8%). Wyższe niż przed rokiem były wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (38,9% wobec 32,8%) oraz II stopnia (101,9% wobec 96,6%). Udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw przemysłowych zwiększył się (o 1,0 p.proc. do 80,4%), przy znacznym spadku udziału ich przychodów w przychodach badanych przedsiębiorstw ogółem (o 15,5 p.proc. do 73,0%).

W okresie styczeń–wrzesień br. **nakłady inwestycyjne**⁷ w przemyśle wyniosły 56,1 mld zł, tj. obniżyły się w skali roku o 8,6% (wobec wzrostu o 17,5% przed rokiem). Spadek nakładów notowano w większości sekcji przemysłu (poza dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją), w tym najgłębszy w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (po znacznym wzroście rok wcześniej). Liczba inwestycji nowo rozpoczętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe była o 3,1% większa niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku, a ich wartość kosztorysowa o 12,3% mniejsza.

Wykres 18. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym
Chart 18. General business climate indicators in manufacturing

W listopadzie br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym postrzegany jest znacznie bardziej negatywnie niż przed miesiącem, przy pogorszeniu formułowanych przez przedsiębiorstwa diagnoz i prognoz we wszystkich badanych aspektach. W największym stopniu pogorszyły się niekorzystne przewidywania dotyczące portfela zamówień zagranicznych oraz produkcji. W najbliższych trzech miesiącach planowane są redukcje zatrudnienia. Po raz pierwszy od maja br. przedsiębiorcy spodziewają spadku cen sprzedaży swoich produktów.

⁷ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych i wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Do głównych barier utrudniających prowadzenie działalności firmy nadal zaliczają koszty zatrudnienia, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej i wysokie obciążenia na rzecz budżetu (uciążliwość tej bariery jest nieco mniejsza niż przed miesiącem). W skali roku najbardziej wzrosła dotkliwość utrudnień związanych z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej, natomiast wyraźnie spadło znaczenie barier związanych z niedoborem pracowników.

Stan zapasów wyrobów gotowych przedsiębiorcy oceniają jako wystarczający, podobnie jak przed miesiącem. Nadmierne zapasy nadal występują m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego, wyrobów tekstylnych, wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz maszyn i urządzeń. Ich nadmiar (wobec niewielkiego niedoboru w październiku br.) pojawił się także m.in. w produkcji metali. Ograniczenie nadmiernych zapasów sygnalizują m.in. producenci wyrobów farmaceutycznych. Niedobór zapasów wyrobów jest nadal zgłaszany m.in. w produkcji mebli.

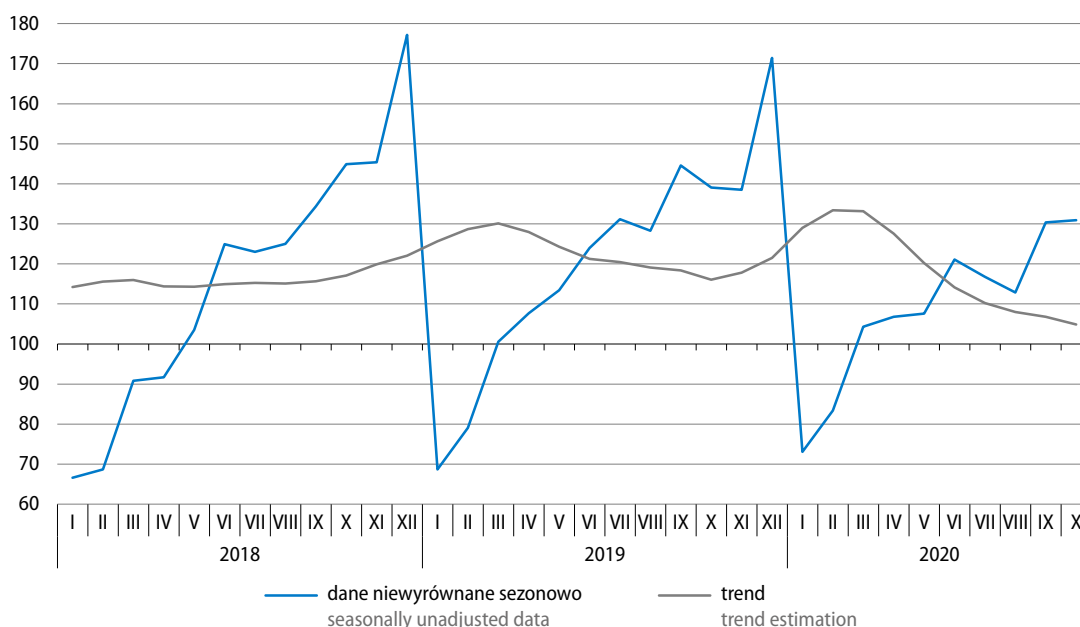
Przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego w listopadzie br. bardziej niż przed miesiącem obawiają się niekorzystnego wpływu **pandemii COVID-19** na ich działalność. Więcej firm spodziewa się poważnych negatywnych skutków epidemii (ok. 35% wobec 25% w październiku br.); nadal ok. 6% obawia się zagrożenia stabilności przedsiębiorstwa. Przedsiębiorcy szacują, że spadek zamówień składanych w ich firmach przez klientów wyniesie w bieżącym miesiącu średnio ok. 7% (miesiąc wcześniej szacowano spadek na ok. 4%). Przewidywania firm dotyczące przetrwania w przypadku utrzymania aktualnie obowiązujących ograniczeń związanych ze zwalczaniem pandemii są nieco bardziej pesymistyczne niż w październiku br. Możliwość funkcjonowania w takich warunkach powyżej pół roku deklaruje 45% badanych podmiotów (wobec 52% przed miesiącem), natomiast od 4 do 6 miesięcy – ok. 28% (wobec ok. 22%). Podobnie jak miesiąc wcześniej, ok. 19% firm twierdzi, że byłoby w stanie przetrwać od 2 do 3 miesięcy, a ponad 7% – najwyżej miesiąc. Przedsiębiorcy zapowiadają, że w listopadzie br. zatrudnienie w ich firmach zostanie o ok. 1% ograniczone w stosunku do poprzedniego miesiąca. Szacują także, że w bieżącym roku zrealizują inwestycje na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego (spadek o ok. 1%).

Budownictwo Construction

W październiku br. **produkcja budowlano-montażowa**¹ zrealizowana na terenie kraju obniżyła się w skali roku o 5,9% (wobec spadku o 4,1% przed rokiem), tj. w mniejszym stopniu niż w trzech poprzednich miesiącach (we wrześniu br. spadek wyniósł 9,8%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja była o 3,4% niższa niż w październiku ub. roku oraz o 1,8% wyższa niż we wrześniu br.

Wykres 19. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 19. Construction and assembly production (constant prices) monthly average of 2015=100

We wszystkich działach budownictwa produkcja budowlano-montażowa była niższa niż przed rokiem (podobnie jak w trzech poprzednich miesiącach). Zwiększyła się skala spadku w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków (do 11,3%), natomiast zmniejszyła się – w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (do 4,0%) oraz w robotach budowlanych specjalistycznych (do 1,8%). Bardziej obniżyła się sprzedaż robót remontowych (o 7,5%) niż robót inwestycyjnych (o 4,8%).

W okresie styczeń–październik br. produkcja budowlano-montażowa była o 2,0% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy obserwowano wzrost o 3,6%). Spośród działów budownictwa mniejszą produkcję niż przed rokiem notowano w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków (o 5,4%) oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 1,4%), natomiast większą – w przedsiębiorstwach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 1,7%). Niższa niż w okresie styczeń–październik ub. roku była sprzedaż robót remontowych (o 4,1%) oraz, nieznacznie, robót inwestycyjnych (o 0,7%).

¹ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 17. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
 Table 17. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie Specification	2019		2020				2019
	X	I-X	X		I-X		
	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	okres poprzedni= =100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	struktura w % structure in %			
Ogółem Total	95,9	103,6	100,4	94,1	98,0	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: construction work with:							
inwestycyjnym investment character	93,3	103,4	98,3	95,2	99,3	62,9	62,1
remontowym restoration character	100,3	103,9	103,9	92,5	95,9	37,1	37,9
Budowa budynków Construction of buildings	99,6	102,7	95,7	88,7	94,6	32,8	33,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering	91,4	104,5	100,3	96,0	98,6	41,4	41,2
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	100,3	103,4	107,1	98,2	101,7	25,8	24,9

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**² przedsiębiorstw budowlanych były lepsze niż w analogicznym okresie ub. roku. Przy spadku przychodów ze sprzedaży (o 2,7%) i kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów (o 3,8%), przedsiębiorstwa uzyskały wyższy niż przed rokiem wynik finansowy ze sprzedaży produktów towarów i materiałów (wzrost o 26,7% do 3,9 mld zł). Zwiększył się ich wynik finansowy brutto (o 17,8% do 4,5 mld zł) oraz netto (o 22,1% do 3,8 mld zł). Znaczną poprawę wyników finansowych brutto i netto odnotowały podmioty specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz budynków, natomiast jednostki realizujące głównie roboty budowlane specjalistyczne uzyskały nieznacznie gorszy niż przed rokiem wynik brutto, przy niewielkim wzroście wyniku netto.

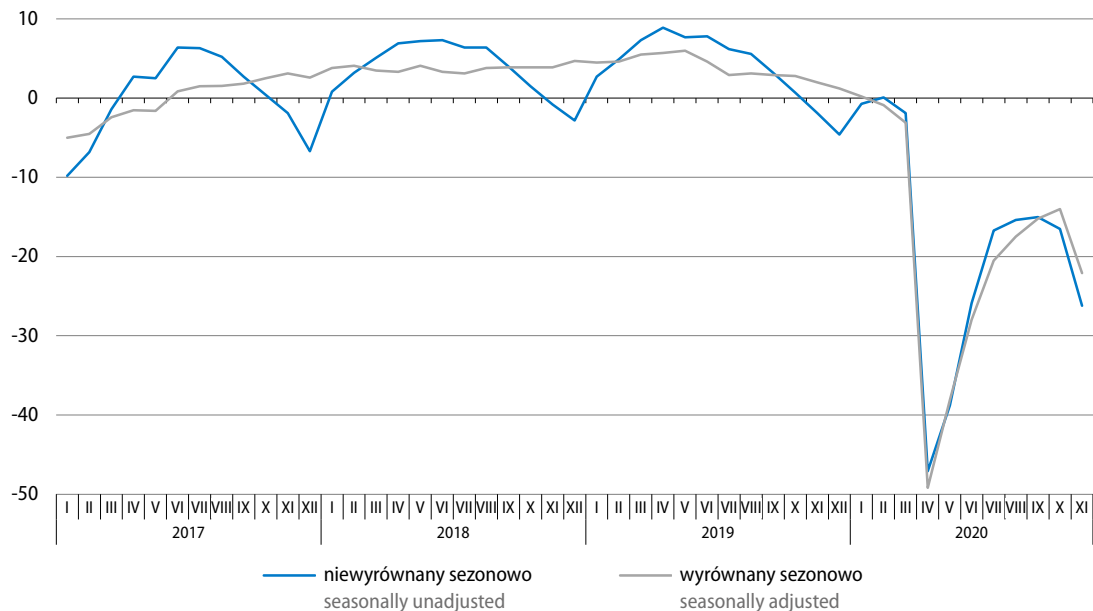
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto w przedsiębiorstwach budowlanych ogółem wyniósł 4,8% (wobec 3,7% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku). Poprawiły się także wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 4,5% przed rokiem do 5,5%) oraz netto (z 3,7% do 4,7%). Zmniejszył się wskaźnik poziomu kosztów (z 95,5% do 94,5%). Na poziomie wyższym niż rok wcześniej ukształtowały się wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (46,1% wobec 31,2%) oraz II stopnia (114,2% wobec 104,1%). Nieznacznie obniżył się udział podmiotów wykazujących zysk netto w łącznej liczbie badanych przedsiębiorstw budowlanych (o 0,7 p.proc. do 77,9%), przy wzroście udziału ich przychodów w przychodach przedsiębiorstw budowlanych ogółem (o 6,0 p.proc. do 89,2%).

Nakłady inwestycyjne³ poniesione w budownictwie w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosły 2,4 mld zł i były o 14,4% wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 11,5%). Znacznie mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku była natomiast liczba inwestycji nowo rozpoczętych przez podmioty budowlane (o 32,8%) oraz ich wartość kosztorysowa (o 50,9%).

² Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

³ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych i wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wykres 20. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie
 Chart 20. General business climate indicators in construction

W listopadzie br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie postrzegany jest znacznie bardziej niekorzystnie niż przed miesiącem. Pogorszyły się oceny bieżące i prognozy we wszystkich badanych obszarach, w tym znacznie – negatywne diagnozy oraz przewidywania dotyczące portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Wyraźnie gorsze niż w październiku br. są także negatywne prognozy portfela zamówień na roboty na rynkach zagranicznych. Przedsiębiorcy wskazują na możliwość ograniczenia zatrudnienia i spadek cen robót budowlano-montażowych w najbliższych trzech miesiącach.

Jako najpoważniejsze bariery działalności w budownictwie nadal wymieniane są niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, koszty zatrudnienia i wysokie obciążenia na rzecz budżetu. Niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej jest barierą, której uciążliwość najbardziej wzrosła zarówno w skali miesiąca, jak i roku. W porównaniu z listopadem ub. roku wyraźnie zwiększyły się też utrudnienia związane z niedostatecznym popytem, a spadło znaczenie niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie w listopadzie br. oceniane jest przez badane przedsiębiorstwa na ok. 79%, tj. o ok. 1 p.proc. mniej niż przed miesiącem oraz o ok. 8 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Obawy firm budowlanych przed niekorzystnym wpływem **pandemii COVID-19** na ich działalność są większe niż przed miesiącem. Poważnych skutków epidemii obawia się ok. 29% przedsiębiorstw (wobec ok. 23% w październiku br.), a skutków zagrażających stabilności firmy – ok. 10% (wobec ok. 9%). Przedsiębiorcy przewidują, że spadek zamówień składanych przez klientów wyniesie w bieżącym miesiącu średnio ok. 16% (przed miesiącem był szacowany na ok. 12%). Firmy postrzegają perspektywy funkcjonowania przy utrzymaniu aktualnych ograniczeń związanych ze zwalczaniem pandemii nieznacznie gorzej niż w październiku br. Niecałe 28% zakłada możliwość przetrwania w takich warunkach powyżej pół roku (wobec ok. 33% miesiąc wcześniej), a 25% – od 4 do 6 miesięcy (wobec ok. 18%). Blisko 33% wskazuje, że byłoby w stanie przetrwać od 2 do 3 miesięcy (wobec ok. 35%), natomiast ok. 14%, podobnie jak w październiku br. – najwyżej miesiąc. Firmy oceniają, że w listopadzie br. zatrudnienie zostanie ograniczone średnio ok. 4% w porównaniu ze stanem sprzed miesiąca. Szacują również, że inwestycje zrealizowane przez nie w bieżącym roku będą średnio o ok. 13% niższe niż w ubiegłym.

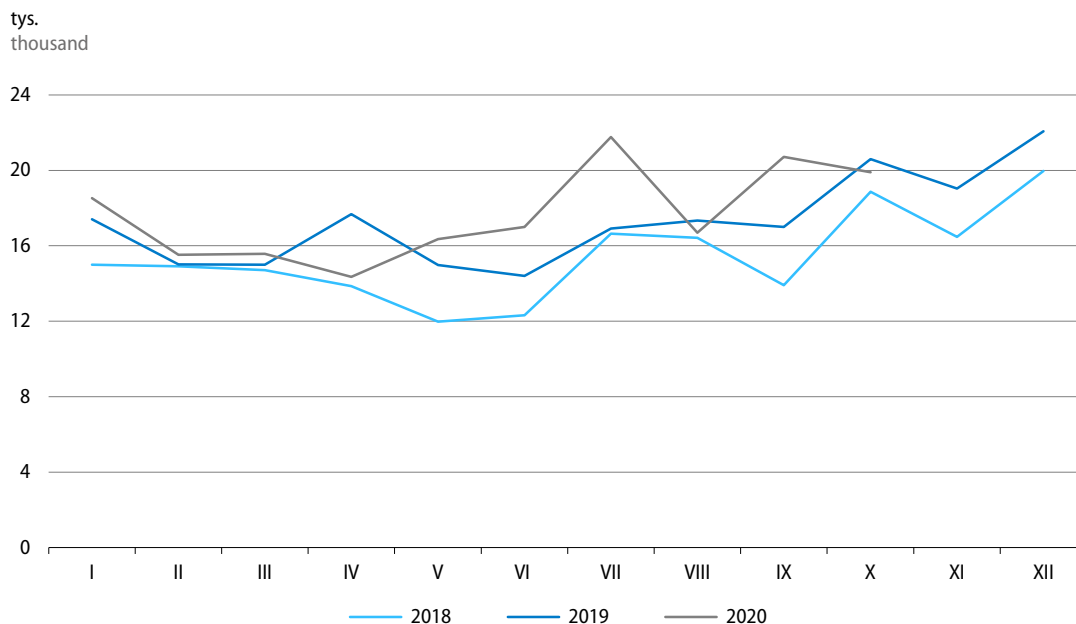
Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

W październiku br. oddano do użytkowania mniej mieszkań niż przed rokiem, po znacznym wzroście w poprzednim miesiącu. Zmniejszyła się także liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wykres 21. Mieszkania oddane do użytkowania

Chart 21. Dwellings completed

Według wstępnych danych¹ w październiku br. **oddano do użytkowania** 19,9 tys. mieszkań, tj. o 3,4% mniej niż przed rokiem (kiedy wzrost wyniósł 9,1%). Liczba oddanych mieszkań spadła w większości form budownictwa, oprócz budownictwa indywidualnego i społecznego czynszowego. W budownictwie indywidualnym utrzymał się, obserwowany od czerwca br., wzrost (o 4,1% do 6,7 tys.). W budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem liczba mieszkań przekazanych do użytkowania zmniejszyła się w skali roku o 3,4% do 12,8 tys., po znacznym wzroście we wrześniu br. (o 23,5%).

W okresie styczeń–październik br. oddano do użytkowania ogółem 176,4 tys. mieszkań, tj. o 6,1% więcej niż rok wcześniej (kiedy wystąpił wzrost o 11,9%). Zwiększyła się liczba mieszkań oddanych w budownictwie indywidualnym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, a zmniejszyła – w pozostałych formach budownictwa.

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 18. Mieszkania oddane do użytkowania
 Table 18. Dwellings completed

Formy budownictwa Forms of construction	2020					2019	
	X			I-X			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	IX 2020= =100	X 2019= =100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	I-X 2019= =100	struktura w % structure in %	
Ogółem Total	19901	96,1	96,6	176424	106,1	100,0	100,0
Indywidualne Private	6736	101,7	104,1	59324	105,4	33,6	33,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	12775	93,7	96,6	114098	109,3	64,7	62,8
w tym na wynajem of which for rent	73	429,4	29,3	1178	61,3	0,7	1,2
Spółdzielcze Cooperative	97	54,2	25,3	1092	57,7	0,6	1,1
Spółeczne czynszowe Public building society	247	494,0	133,5	1120	54,6	0,7	1,2
Komunalne Municipal	45	19,7	15,6	766	53,2	0,4	0,9
Zakładowe ^b Company ^b	1	.	.	24	.	0,0	0,2

a łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b We wrześniu br. nie oddano do użytkowania mieszkań zakładowych, w październiku ub. roku oddano 37 mieszkań, a w okresie styczeń–październik ub. roku – 266 mieszkań.

a Including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit. b No company dwellings were completed in September 2020, 37 dwellings in October 2019 and 266 dwellings in the period of January–October 2019.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–październik br. wyniosła 88,7 m² i była o 0,3 m² mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku.

W październiku br. liczba **mieszkań**, na budowę których **wydano pozwolenia** lub **dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** spadła w skali roku o 3,8% do 26,8 tys. **Rozpoczęto budowę** 19,6 tys. **mieszkań**, tj. o 18,7% mniej niż przed rokiem. W okresie styczeń–październik br. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym dla 218,5 tys. mieszkań (spadek o 4,5% w skali roku). **Rozpoczęto budowę** 186,9 tys. mieszkań, tj. o 7,7% mniej niż rok wcześniej.

Szacuje się, że na koniec października br. **w budowie** pozostawało 836,1 tys. mieszkań, tj. o 0,5% więcej niż w końcu października ub. roku.

Tablica 19. Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i których budowę rozpoczęto

Table 19. Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project and dwellings in which construction has begun

Formy budownictwa Forms of construction	2020						2019
	X			I-X			
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	IX 2020= =100	X 2019= =100	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	I-X 2019= =100	struktura w % structure in %	
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project							
Ogółem Total	26780	113,9	96,2	218546	95,5	100,0	100,0
w tym: of which:							
Indywidualne Private	9182	96,8	105,6	84224	100,9	38,5	36,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	17319	124,6	92,1	131799	92,8	60,3	62,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto Dwellings in which construction has begun							
Ogółem Total	19601	74,7	81,3	186948	92,3	100,0	100,0
w tym: of which:							
Indywidualne Private	7871	88,4	94,9	78672	97,3	42,1	39,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	11510	67,7	75,9	105326	89,7	56,3	58,0

a łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit.

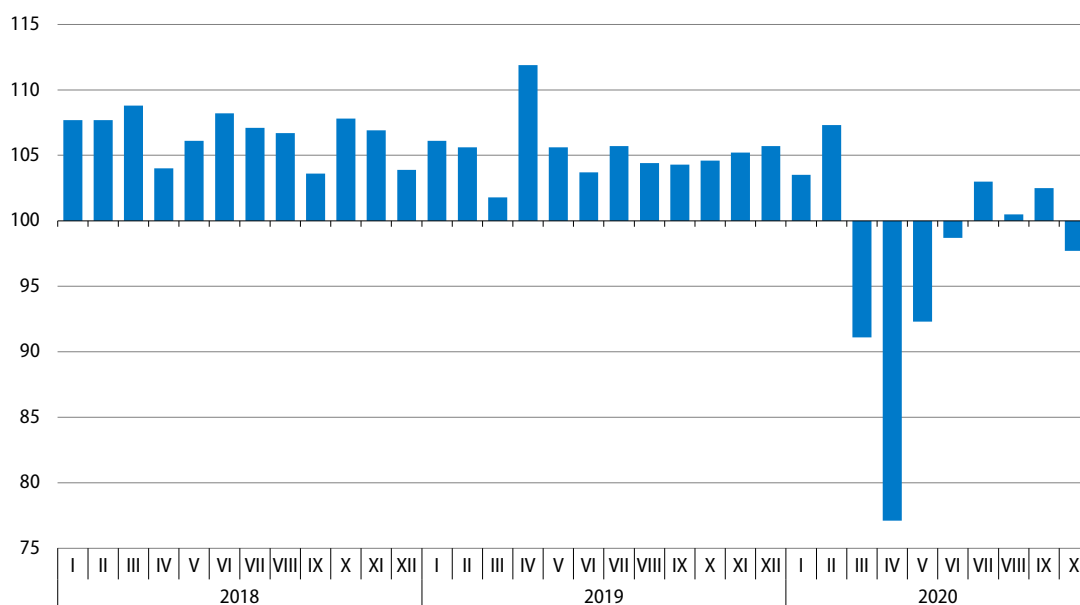
Rynek wewnętrzny

Domestic market

W październiku br. **sprzedaż detaliczna**¹ zmniejszyła się w skali roku o 2,3%, po wzrostach w trzech poprzednich miesiącach (w tym we wrześniu o 2,5%). W okresie styczeń–październik br. sprzedaż detaliczna była o 3,0% niższa niż przed rokiem.

Wykres 22. Sprzedaż detaliczna towarów (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 22. Retail sales of goods (constant prices) corresponding period of previous year=100

W większości grup sprzedaż była mniejsza niż w październiku ub. roku. Spośród tych o znacznym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najgłębszy spadek sprzedaży (większy niż przed miesiącem) notowano w grupach: paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 13,4%) oraz pozostałe (o 8,4%). Niższa niż rok wcześniej była także sprzedaż w jednostkach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 8,0% po wzroście o 4,9% we wrześniu br.) oraz w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 2,0% wobec wzrostu odpowiednio o 1,6%). Utrzymał się, obserwowany od maja br., wzrost sprzedaży w grupie meble, rtv, agd (wyniósł 11,9%). Wśród grup o niższym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem spadek sprzedaży, głębszy niż przed miesiącem, notowano w podmiotach handlujących tekstyliami, odzieżą, obuwaniem (o 9,7%). Ograniczenie sprzedaży, po wzroście w poprzednich miesiącach, odnotowano również w grupie prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 3,7%). Nadal wyższa niż przed rokiem była sprzedaż w grupie farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny.

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 20. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej
 Table 20. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of retail sales

Wyszczególnienie Specification	2019		2020				2019
	X	I-X	X		I-X		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100	okres po- przedni=100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100			struktura w % structure in %	
Ogółem^a Total^a	104,6	105,6	102,1	97,7	97,0	100,0	100,0
w tym: of which:							
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	106,8	109,3	102,4	92,0	86,1	8,1	9,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	102,5	103,4	95,0	86,6	91,0	13,8	16,0
Żywność, napoje i wyroby tytonio- we Food, beverages and tobacco pro- ducts	100,9	100,9	104,9	98,0	98,0	26,7	25,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych skle- pach Other retail sale in non-specialised stores	109,1	108,8	.	.	.	.	11,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, ortho- paedic equipment	105,7	107,2	105,3	101,3	98,6	7,0	6,8
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	106,3	109,1	94,9	90,3	85,7	5,6	6,5
Meble, rtv, agd Furniture, radio, TV and house- hold appliances	110,9	115,0	106,5	111,9	105,2	9,5	8,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialised stores	105,8	103,9	95,9	96,3	96,2	4,9	4,9
Pozostałe Others	98,3	101,3	96,2	91,6	91,8	9,1	9,7

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

Październik br. był drugim z kolei miesiącem, w którym zwiększyła się w porównaniu z poprzednim okresem wartość **sprzedaży detalicznej przez Internet**² (w cenach bieżących). W rezultacie udział tej formy handlu w sprzedaży detalicznej ogółem wzrósł z 6,8% we wrześniu br. do 7,3%. Podobnie jak przed miesiącem znaczną część sprzedaży realizowano przez Internet w grupach prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (25,2% wobec 22,5% we wrześniu br.) oraz tekstylia, odzież, obuwie (19,4% wobec 18,2%).

Sprzedaż hurtowa³ w przedsiębiorstwach handlowych w październiku br. była o 0,7% większa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zmniejszyła się o 0,4% (wobec wzrostu odpowiednio w poprzednim miesiącu oraz rok wcześniej). Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży hurtowej ogółem najbardziej wzrosła, choć w mniejszym stopniu niż we wrześniu br., sprzedaż w grupach: narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatkowe wyposażenie (o 9,6%) oraz kosmetyki i wyroby farmaceutyczne (o 9,2%). W okresie styczeń–październik br. sprzedaż hurtowa przedsiębiorstw handlowych była o 1,8% niższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych spadła o 0,2%.

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**⁴ przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych były wyższe od osiągniętych przed rokiem. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się o 7,0% (do 22,7 mld zł), wynik finansowy brutto wzrósł o 10,0% (do 21,0 mld zł), a netto – o 12,5% (do 17,2 mld zł). Poprawił się wskaźnik rentowności ze sprzedaży brutto (z 2,9% do 3,3%) oraz wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 2,6% do 3,0%) i netto (z 2,1% do 2,4%). Wskaźnik poziomu kosztów wyniósł 97,0% (wobec 97,4% przed rokiem). Zwiększyły się wskaźniki płynności finansowej: I stopnia – z 24,6% do 31,2% i II stopnia – z 76,5% do 82,7%. Wzrósł udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (z 77,7% do 78,1%), a udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu podmiotów w tej sekcji był zbliżony do notowanego przed rokiem (82,9% wobec 82,8%).

Nakłady inwestycyjne⁵ zrealizowane przez jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych w okresie styczeń–wrzesień br. były o 17,7% niższe niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 3,5% w analogicznym okresie ub. roku). Zmniejszyła się liczba nowo rozpoczętych inwestycji (o 9,1%) oraz ich wartość kosztorysowa (o 33,7%).

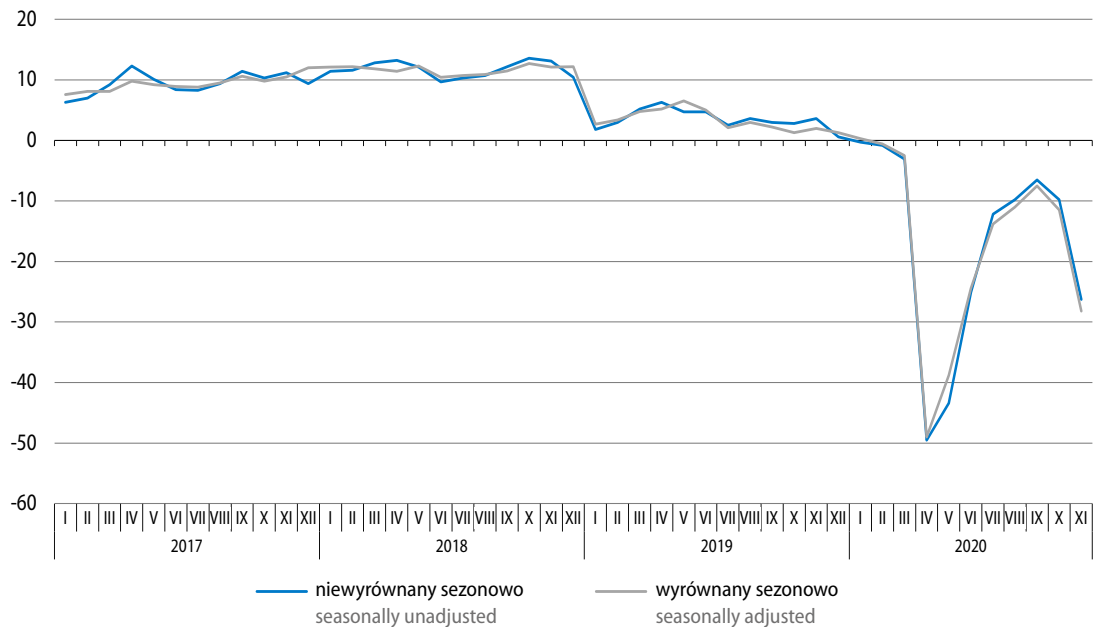
2 Podmioty, dla których sprzedaż internetowa jest przeważającą formą sprzedaży są ujęte w grupie „Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet”. Natomiast sprzedaż przez Internet może być realizowana również przez podmioty w innych grupach, dla których podstawową formą jest sprzedaż stacjonarna.

3 W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

4 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

5 Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wykres 23. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym
 Chart 23. General business climate indicators in retail trade

W listopadzie br., po wprowadzeniu ograniczeń w celu przeciwdziałania epidemii COVID-19, **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest bardziej negatywnie niż przed miesiącem. Dużo gorsze niż w październiku br. są nastroje firm wszystkich klas wielkości, w tym najbardziej pesymistyczne pozostają oceny jednostek mikro. Bardzo niekorzystne są oceny przedsiębiorstw we wszystkich badanych branżach. W największym stopniu pogorszyły się wskazania jednostek z branży tekstylna, odzież, obuwie; najmniej pesymistyczne są oceny podmiotów z branży artykuły gospodarstwa domowego ogółem. Bieżące oceny ogółu przedsiębiorstw dotyczące sprzedaży oraz sytuacji finansowej są bardziej negatywne niż w październiku br.; przewidywane jest znaczne pogorszenie sytuacji w tych obszarach. Jednostki sygnalizują możliwość ograniczenia zatrudnienia oraz wzrostu cen towarów.

Wśród barier w prowadzeniu działalności firm handlowych nadal najbardziej uciążliwa jest niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej oraz koszty zatrudnienia. Do istotnych utrudnień należą także niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W porównaniu z sytuacją sprzed miesiąca uciążliwość barier nie uległa istotnym zmianom. W skali roku najbardziej zwiększyła się dotkliwość niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej, a zmniejszyła – niedoboru pracowników oraz zbyt dużej konkurencji na rynku.

Przedsiębiorstwa handlu detalicznego spodziewają się, że w listopadzie br. negatywny wpływ pandemii **COVID-19** na ich działalność będzie większy niż w październiku br.: 44% jednostek przewiduje, że skutki pandemii będą poważne (wobec ok. 26% przed miesiącem), a ponad 15% – że będą zagrażać stabilności firmy (wobec ponad 8%). Przedsiębiorstwa szacują, że spadek zamówień na towary składanych przez klientów w listopadzie br. wyniesie ok. 14% i będzie większy od wskazywanego miesiąc wcześniej (ok. 7%). Pogorszyły się przewidywania jednostek handlu dotyczące możliwości ich funkcjonowania w przypadku utrzymania obowiązujących ograniczeń związanych ze zwalczaniem pandemii. Około 40% przedsiębiorstw deklaruje, że może przetrwać w takich warunkach powyżej 6 miesięcy (wobec blisko 49% przed miesiącem), ponad 24% – od 4 do 6 miesięcy (wobec ok. 16%), blisko 25% – od 2 do 3 miesięcy (wobec 26%), a ok. 11% – najwyżej miesiąc (wobec blisko 10% w październiku br.). Przedsiębiorstwa oceniają, że w listopadzie br. zatrudnienie będzie nieco niższe niż przed miesiącem. Szacują również, że inwestycje zrealizowane w bieżącym roku będą znacznie mniejsze niż w ubiegłym (średnio o ponad 18%).

Transport Transport

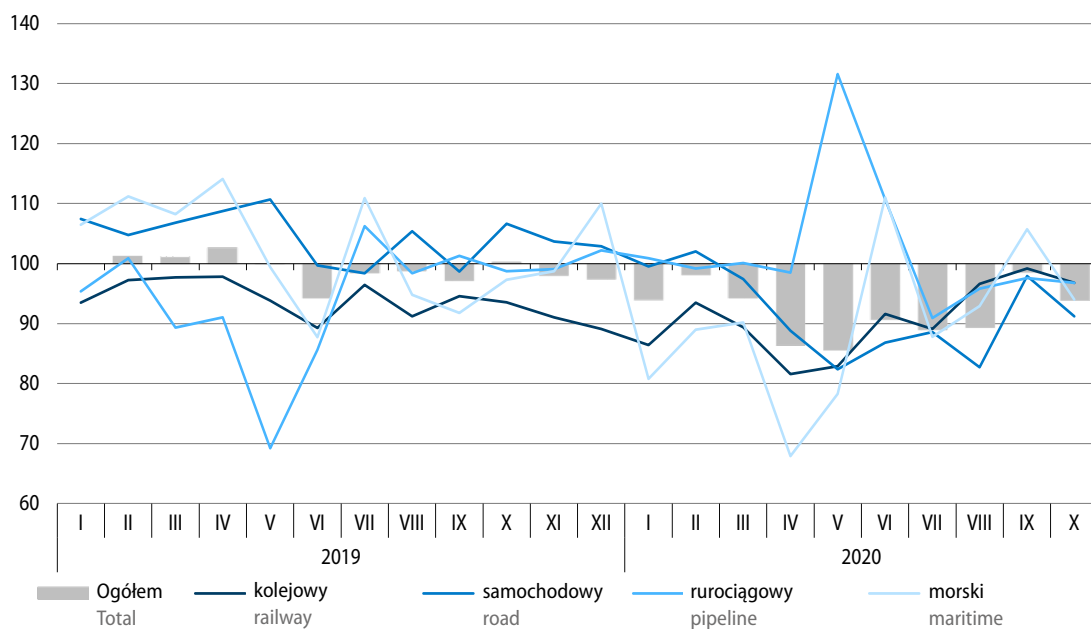
W październiku br. spadek przewozów ładunków i pasażerów w skali roku był głębszy niż w poprzednim miesiącu.

Przewozy ładunków ogółem w okresie styczeń–październik br. były o 8,1% mniejsze niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 0,7%). Obniżyły się przewozy w większości rodzajów transportu (poza rurociągowym), w tym w transporcie kolejowym o 9,3%, a w samochodowym o 8,6%.

Wykres 24. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu

analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 24. Transport of goods by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

W październiku br. przetransportowano o 6,1% mniej ładunków niż przed rokiem (wobec spadku o 1,5% we wrześniu br.). Zwiększyła się skala spadku przewozów wszystkimi rodzajami transportu, w tym transportem kolejowym (do 3,2% z 0,8% we wrześniu br.), samochodowym (do 8,8% z 2,1%) oraz rurociągowym (do 3,2% z 2,4%). Spadek notowano również w transporcie morskim (o 6,0%), po wzroście w poprzednim miesiącu (o 5,7%).

Tablica 21. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
 Table 21. Transport of goods by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	X 2020			I-X 2020	
	w tys. ton in thousand tonnes	IX 2020=100	X 2019=100	w tys. ton in thousand tonnes	I-X 2019=100
Ogółem Total	50479	103,4	93,9	459547	91,9
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	20371	105,8	96,8	178812	90,7
Samochodowy Road	24850	102,2	91,2	230244	91,4
Rurociągowy Pipeline	4436	101,2	96,8	43527	101,1
Morski Maritime	708	95,2	94,0	6239	89,5

W okresie styczeń–październik br. obroty ładunkowe w **portach morskich** wyniosły 73,5 mln ton, tj. o 6,6% mniej niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 4,1%). Spadek obserwowano w większości rodzajów ładunków (oprócz masowych suchych), w tym najgłębszy w przypadku ładunków masowych ciekłych (o 16,0%, w tym ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 21,6%).

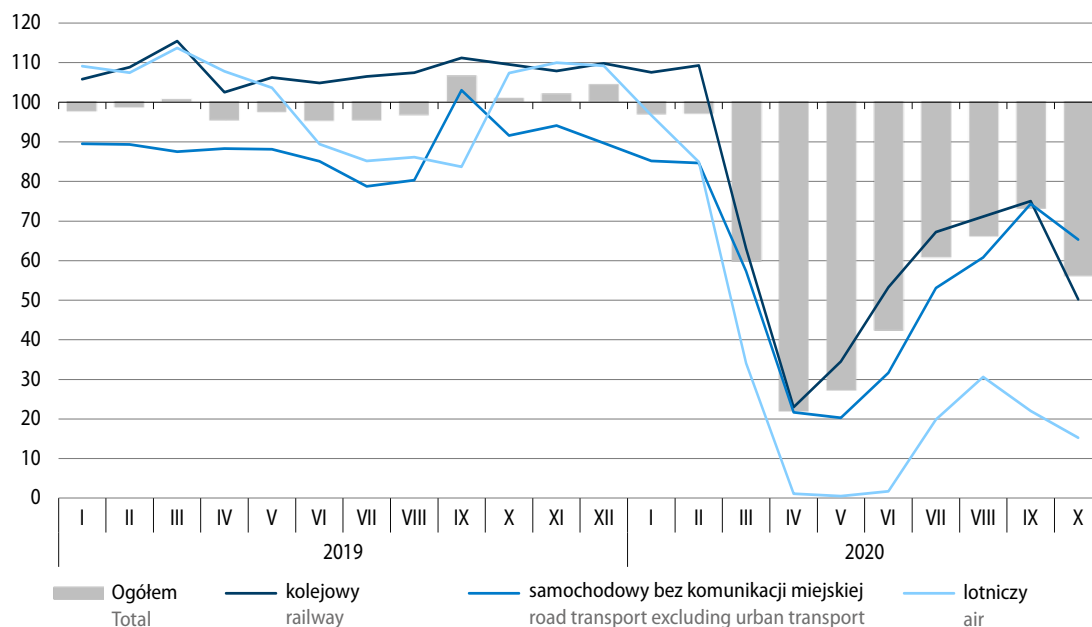
Obroty ładunkowe w październiku br. wyniosły 8,1 mln ton, tj. o 4,9% więcej niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 1,7% we wrześniu br.). W drugim miesiącu z rzędu znacznie wzrosły w skali roku przeładunki ładunków masowych suchych (o 21,6%, przy spadku przeładunku węgla i koks o 11,5%). Zwiększyły się także obroty ładunków tocznych (o 1,7%) oraz ładunków masowych ciekłych (o 1,1%, w tym ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 3,0%). Po spadku we wrześniu br. odnotowano również wzrost przeładunków ładunków drobnicowych (o 7,0%). Pogłębił się natomiast spadek przeładunków kontenerów (do 9,7%).

W okresie styczeń–październik br. środkami komunikacji publicznej przewieziono ogółem o 40,3% mniej **pasażerów** niż przed rokiem (wobec spadku o 1,5% w analogicznym okresie ub. roku). Spadek notowano we wszystkich rodzajach transportu, w tym w transporcie samochodowym o 44,4%, a w kolejowym o 35,2%.

W październiku br. ogółem przewieziono o 44,0% mniej pasażerów niż rok wcześniej (wobec spadku o 27,0% we wrześniu br.). We wszystkich środkach transportu spadek przewozów był głębszy niż w poprzednim miesiącu: w transporcie kolejowym wyniósł 49,8% (wobec 25,0% we wrześniu br.), w samochodowym 34,7% (wobec 25,7%), a w lotniczym 84,7% (wobec 78,0%).

Wykres 25. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 25. Transport of passengers by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

Tablica 22. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu

Table 22. Transport of passengers by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	X 2020			I-X 2020	
	w tys. pasażerów in thousand passengers	IX 2020=100	X 2019=100	w tys. pasażerów in thousand passengers	I-IX 2019=100
Ogółem^a Total^a	32445	81,6	56,0	307678	59,7
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	15647	72,6	50,2	180261	64,8
Samochodowy Road	16528	93,2	65,3	122836	55,6
Lotniczy ^b Air ^b	224	59,4	15,3	3771	26,3

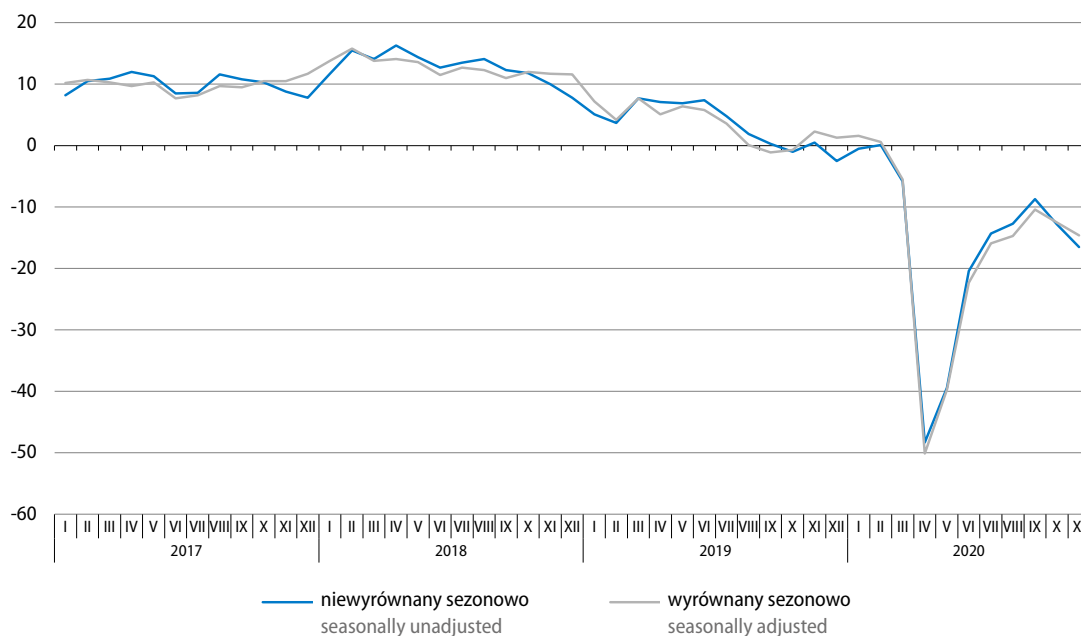
a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej. b łącznie z przewozami obcych przewoźników lotniczych, mających agendy w Polsce.

a Excluding transports by urban road transport fleet. b Including carriage realised by foreign air transport carriers with branch offices in Poland.

W okresie styczeń–wrzesień br. **wyniki finansowe**¹ przedsiębiorstw w sekcji transport i gospodarka magazynowa były słabsze od osiągniętych przed rokiem. Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zmniejszył się z 3255,9,0 mln zł w pierwszych trzech kwartałach ub. roku do 1019,5 mln zł. Wynik finansowy brutto obniżył się z 5206,7 mln zł do 3113,2 mln zł, a wynik finansowy netto zmniejszył się z 4282,4 mln zł do 2382,3 mln zł. Spadły wskaźniki rentowności: sprzedaży brutto (z 3,0% w okresie styczeń–wrzesień ub. roku do 1,0%), obrotu brutto (z 4,6% do 2,8%) oraz obrotu netto (z 3,8% do 2,2%). Wskaźnik poziomu kosztów uległ pogorszeniu z 95,4% do 97,2%. Wzrosły wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (z 71,7% do 81,1%) oraz II stopnia (z 149,8% do 152,5%). Zwiększył się odsetek przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw sekcji transport i gospodarka magazynowa (z 74,3% do 76,8%), natomiast zmniejszył się udział przychodów tych podmiotów w przychodach tej sekcji ogółem (z 71,2% do 67,4%).

Nakłady inwestycyjne² zrealizowane przed podmioty prowadzące działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej w okresie styczeń–wrzesień br. były o 7,0% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 22,0% w analogicznym okresie ub. roku).

Wykres 26. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w transporcie i gospodarce magazynowej
Chart 26. General business climate indicators in transportation and storage

W listopadzie br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany bardziej pesymistycznie niż w poprzednim miesiącu. Pogorszyły się wskazania w większości klas wielkości przedsiębiorstw, w największym stopniu w podmiotach o liczbie pracujących 10–49 osób. Najbardziej negatywne pozostają opinie podmiotów mikro (do 9 pracujących), choć są one nieco lepsze niż w październiku br. Wśród ogółu przedsiębiorstw pogorszyły się niekorzystne oceny bieżące i przewidywania dotyczące popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej. Dyrektorzy jednostek planują ograniczenie zatrudnienia oraz przewidują spadek cen.

¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

² Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Wśród utrudnień w prowadzeniu działalności nadal najbardziej odczuwalna jest niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej; wskazywana częściej niż w październiku br. Poważną barierę wciąż stanowią koszty zatrudnienia. W skali miesiąca nieco wzrosła uciążliwość niejasnych, niespójnych i niestabilnych przepisów prawnych, natomiast zmalała odczuwalność niedostatecznego popytu oraz kosztów zatrudnienia. W skali roku wyraźnie wzrosła dotkliwość niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niedostatecznego popytu, a zmalało znaczenie niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

Przedsiębiorstwa w sekcji transport i gospodarka magazynowa przewidują, że negatywne skutki **pandemii COVID-19** w listopadzie br. będą bardziej dotkliwe niż w październiku br. Konsekwencji zagrażających stabilności firmy spodziewa się ok. 20% przedsiębiorstw (wobec ok. 10% przed miesiącem), a blisko 24% – poważnych skutków (wobec 26%). Przedsiębiorstwa szacują, że spadek otrzymanych przez nie zamówień na usługi w listopadzie br. wyniesie ok. 18%, tj. będzie nieco większy niż w październiku br. (ok. 15%). Mniej jednostek ocenia, że w przypadku utrzymania aktualnych obostrzeń związanych z pandemią jest w stanie przetrwać powyżej 6 miesięcy (46% wobec 56% w październiku br.) oraz od 4 do 6 miesięcy (ok. 15% wobec 22%); więcej podmiotów ocenia zdolność przetrwania na 2 do 3 miesięcy (ok. 28% wobec ok. 11%), a podobna ich liczba wskazuje okres nie dłuższy niż miesiąc (ok. 12%). Przedsiębiorcy zapowiadają utrzymanie zatrudnienia na poziomie zbliżonym do tego z października br. Szacują także, że w bieżącym roku zrealizują inwestycje na podobną skalę jak przed rokiem (o ok. 1% niższą).

Handel zagraniczny Foreign trade

U w a g a. Dane na temat obrotów z krajami Unii Europejskiej ogółem (zarówno dla bieżącego, jak i ubiegłego roku) dotyczą 27 krajów członkowskich (bez Wielkiej Brytanii). Wymiana z Wielką Brytanią jest ujęta w obrotach z krajami rozwiniętymi.

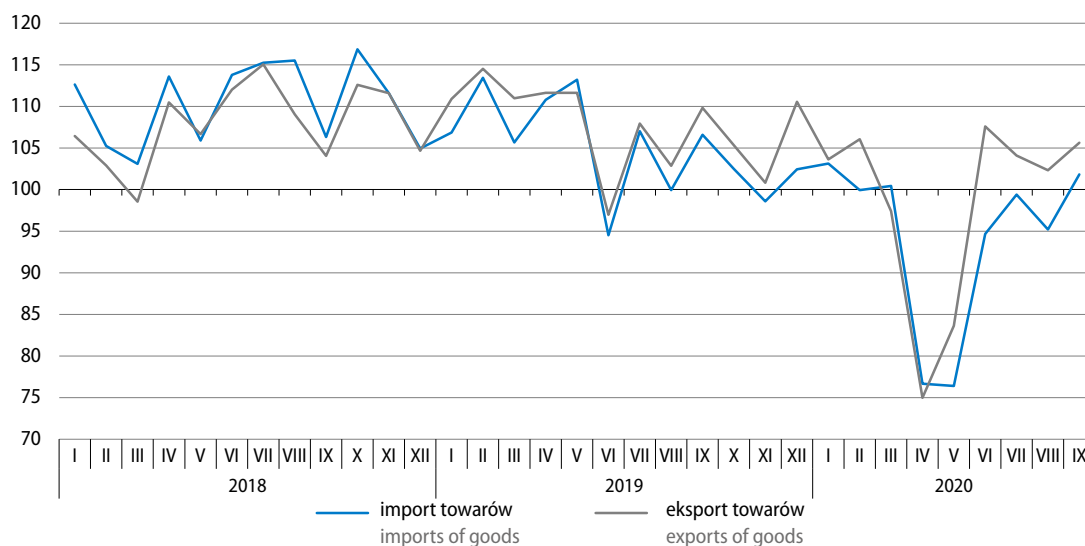
W okresie styczeń–wrzesień br. obroty towarowe handlu zagranicznego obniżyły się w skali roku bardziej po stronie importu niż eksportu. Mniejsza niż rok wcześniej była wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, a większa – z krajami rozwijającymi się. Dodatkowo saldo obrotów ogółem było znacznie wyższe niż przed rokiem. Wzrosły obroty produktami rolno-spożywczymi, w większym stopniu po stronie eksportu niż importu. W okresie styczeń–sierpień br. obroty ogółem w cenach stałych były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku; wskaźnik terms of trade kształtował się korzystniej niż rok wcześniej.

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) w okresie trzech kwartałów br. obniżył się w skali roku o 1,8% do 746,3 mld zł, a import spadł o 5,9% do 712,9 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 33,4 mld zł (wobec 2,3 mld zł przed rokiem).

Eksport **w cenach stałych** w okresie styczeń–sierpień br. zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 4,7%, a import spadł o 5,7%. Niższy niż przed rokiem był wolumen eksportu do krajów rozwiniętych (o 6,0%, w tym do krajów UE o 5,6%), natomiast wyższy – do krajów rozwijających się (o 6,9%) oraz do krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 2,0%). Podobne tendencje obserwowano po stronie importu: obniżył się wolumen towarów sprowadzanych z krajów rozwiniętych (o 10,0%, w tym z krajów UE o 9,5%), a zwiększył się z krajów rozwijających się (o 2,3%) oraz z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 1,5%).

Wykres 27. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 27. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100

Tablica 23. Obroty towarowe handlu zagranicznego
 Table 23. Foreign trade turnover of goods

Wyszczególnienie Specification	I–IX 2020						I–IX 2019	I–IX 2020
	w mln zł in PLN millions	w mln EUR in EUR millions	w mln USD in USD millions	I–IX 2019=100				
				zł PLN	EUR EUR	USD USD	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	746302,1	169850,3	190033,0	98,2	96,0	95,4	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	643368,4	146439,8	163843,6	97,2	95,0	94,4	87,1	86,2
w tym Unia Europejska of which European Union	549283,9	125027,2	139914,0	97,3	95,2	94,6	74,3	73,6
w tym strefa euro of which euro area	428792,3	97591,2	109220,0	97,7	95,5	94,9	57,7	57,5
Kraje rozwijające się Developing countries	57504,8	13079,5	14625,5	108,0	105,5	104,8	7,0	7,7
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	45429,0	10331,0	11563,9	101,7	99,3	98,8	5,9	6,1
Import^a Imports^a	712912,3	162356,8	181604,0	94,1	92,0	91,4	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	462402,7	105326,1	117774,5	92,1	90,1	89,5	66,3	64,8
w tym Unia Europejska of which European Union	393065,4	89535,6	100133,6	92,0	90,0	89,4	56,4	55,1
w tym strefa euro of which euro area	325198,1	74068,5	82831,5	92,1	90,1	89,4	46,6	45,6
Kraje rozwijające się Developing countries	205057,8	46653,4	52233,5	104,0	101,6	101,0	26,0	28,8
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	45451,7	10377,3	11596,0	77,7	76,2	75,6	7,7	6,4
Saldo Balance	33389,8	7493,5	8429,0	.	.	.	.	.
Kraje rozwinięte Developed countries	180965,6	41113,7	46069,1	.	.	.	.	.
w tym Unia Europejska of which European Union	156218,5	35491,7	39780,4	.	.	.	.	.
w tym strefa euro of which euro area	103594,1	23522,7	26388,5	.	.	.	.	.
Kraje rozwijające się Developing countries	-147553,0	-33573,9	-37608,0	.	.	.	.	.
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	-22,8	-46,3	-32,1	.	.	.	.	.

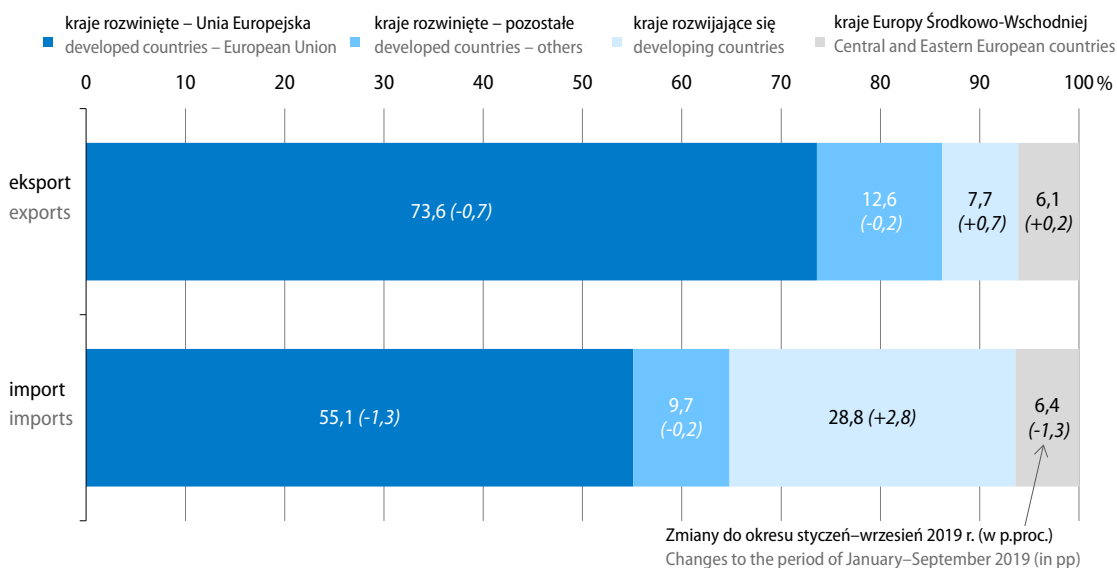
a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji sygnalnej o wynikach wstępnych „Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń–wrzesień 2020” na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/98/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_okresie_st....pdf.

a Data on imports by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in news releases on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in in January–September 2020' at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/101/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_countries_in_january_....pdf.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w okresie ośmiu miesięcy br. wzrosły w skali roku o 2,0%, a towarów importowanych spadły o 1,3%. Wskaźnik **terms of trade** w obrotach ogółem kształtował się na poziomie 103,3 (wobec 100,2 w analogicznym okresie ub. roku). Znacznie lepsze niż przed rokiem były uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wskaźnik terms of trade wyniósł 129,0 (wobec 99,9 rok wcześniej); poprawiły się również relacje cen w wymianie z krajami rozwiniętymi (do 101,0 z 100,1), w tym z krajami UE (do 101,5 z 100,0). Mniej korzystna niż przed rokiem była relacja cen w wymianie z krajami rozwijającymi się (100,2 wobec 101,7).

Wykres 28. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

Chart 28. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–September 2020

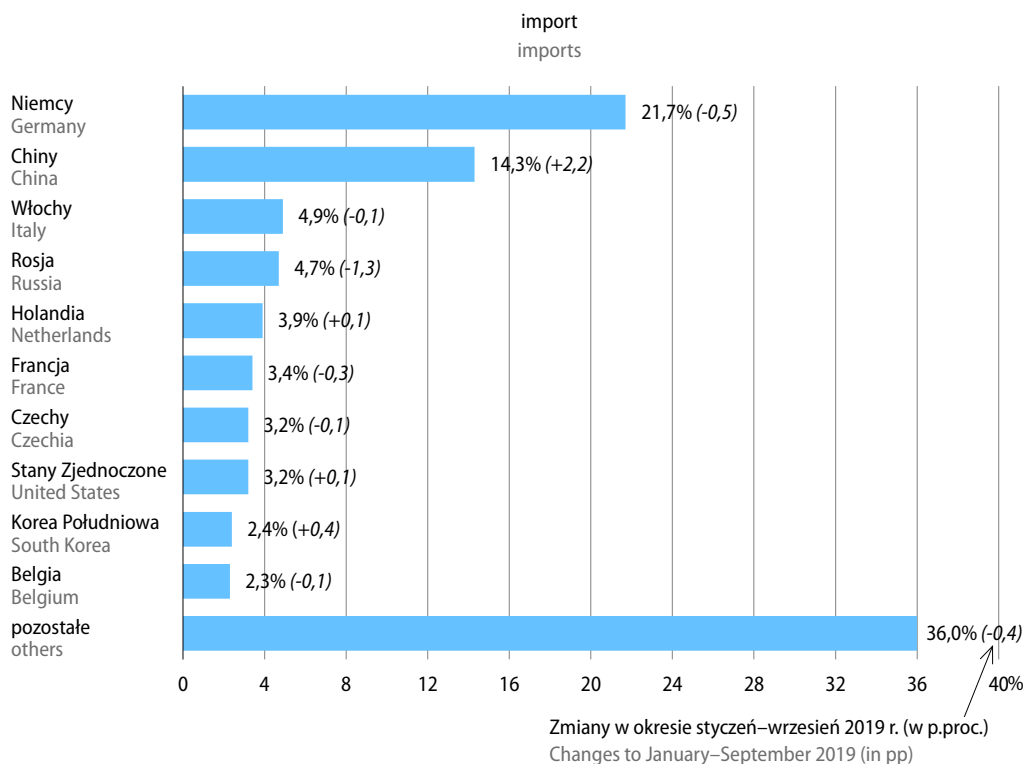
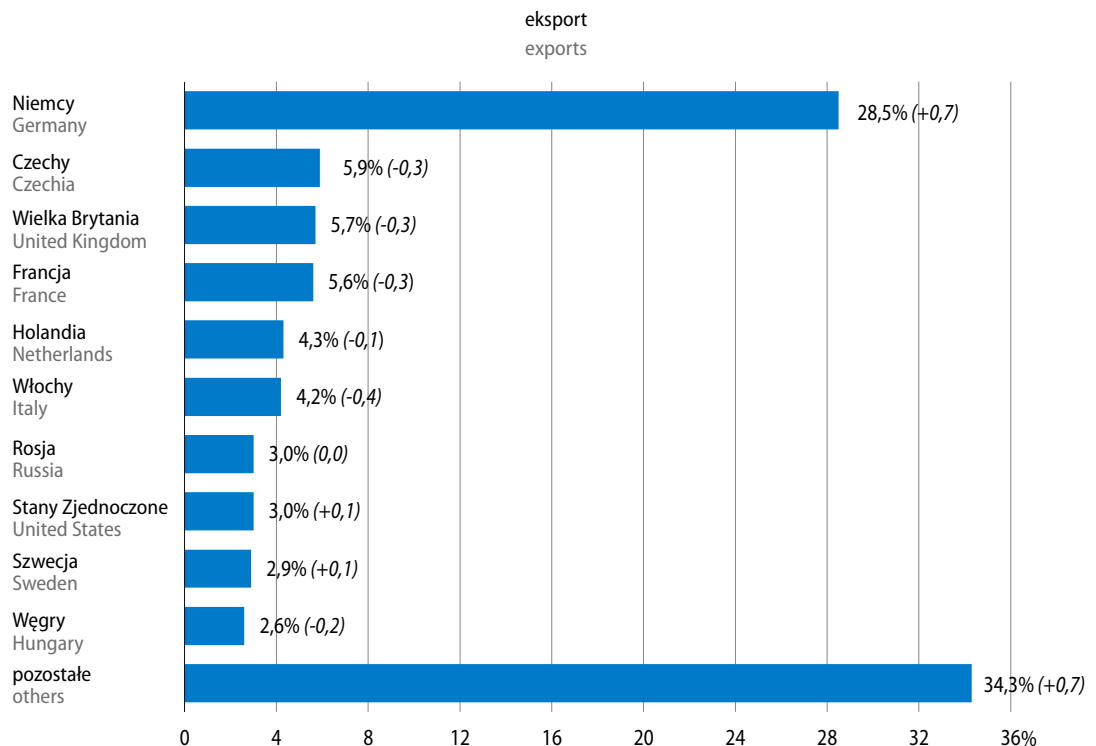
W **strukturze geograficznej obrotów** w okresie trzech kwartałów br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, po obu stronach wymiany zmniejszył się udział krajów rozwiniętych (w tym UE), a zwiększył – krajów rozwijających się. Kraje Europy Środkowo-Wschodniej miały większy niż przed rokiem udział w eksporcie ogółem, mniejszy natomiast – w imporcie ogółem.

Obroty towarowe z **krajami rozwiniętymi** były niższe niż rok wcześniej, głównie w wyniku ograniczenia wymiany z krajami UE. Eksport do krajów rozwiniętych obniżył się w skali roku o 2,8% do 643,4 mld zł, a import z tych krajów zmniejszył się o 7,9% do 462,4 mld zł. Dodatkowo saldo wyniosło 181,0 mld zł (wobec 160,1 mld zł przed rokiem). Udział krajów rozwiniętych w eksporcie ogółem obniżył się z 87,1% przed rokiem do 86,2%, a w imporcie ogółem zmniejszył się z 66,3% do 64,8%.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** obniżył się w skali roku o 2,7% do 549,3 mld zł, a import z tych krajów zmniejszył się o 8,0% do 393,1 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany ukształtowało się na poziomie 156,2 mld zł (wobec 137,1 mld zł rok wcześniej). Obroty z krajami UE stanowiły 73,6% wartości eksportu ogółem i 55,1% wartości importu ogółem, tj. odpowiednio o 0,7 p.proc. i o 1,3 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Wykres 29. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

Chart 29. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–September 2020

Obroty z **Niemcami**, naszym głównym partnerem handlowym, w okresie styczeń–wrzesień br. nieznacznie wzrosły w skali roku po stronie eksportu (o 0,8% do 212,5 mld zł), natomiast obniżyły się po stronie importu (o 7,9% do 155,0 mld zł). Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 57,6 mld zł (wobec 42,6 mld zł przed rokiem). Udział Niemiec w eksporcie ogółem wzrósł w skali roku o 0,7 p.proc. do 28,5%, a w imporcie ogółem obniżył się o 0,5 p.proc. do 21,7%. W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC znacznie wyższy niż przed rokiem był eksport urządzeń i aparatów elektrycznych, gdzie indziej niewymienionych, ani niewłączonych. Po obu stronach wymiany obniżyła się natomiast wartość m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz pojazdów samochodowych do przewozu osób.

Spośród pozostałych krajów UE odnotowano spadek obrotów z większością głównych partnerów handlowych Polski. Ograniczenie eksportu obserwowano m.in. w wymianie z Węgrami (o 9,6%), Włochami (o 9,1%), Francją (o 5,9%), Holandią (o 4,3%) oraz Czechami (o 5,8%); jego wzrost notowano natomiast w wymianie ze Szwecją (o 1,2%). Po stronie importu obniżyła się wartość towarów sprowadzanych z Francji (o 12,5%), Włoch i Czech (po 9,4%), Belgii (o 6,8%) oraz Holandii (o 2,7%).

Wśród pozostałych krajów rozwiniętych (spoza UE) w okresie trzech kwartałów br. eksport spadł m.in. do Wielkiej Brytanii (o 6,6%), a wzrósł do Stanów Zjednoczonych (o 1,7%). Po stronie importu zmniejszyła się wartość towarów sprowadzanych m.in. ze Stanów Zjednoczonych (o 4,4%), a wzrosła z Korei Południowej (o 11,2%).

W obrotach towarowych z **krajami Europy Środkowo-Wschodniej** w okresie styczeń–wrzesień br. eksport był o 1,7% większy niż przed rokiem i wyniósł 45,4 mld, natomiast znacznie obniżył się import – o 22,3% do 45,5 mld zł. Saldo poprawiło się z minus 13,8 mld zł przed rokiem do minus 22,8 mln zł. Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem zwiększył się z 5,9% przed rokiem do 6,1%, a w imporcie ogółem zmniejszył się z 7,7% do 6,4%.

Niższe niż rok wcześniej były obroty z **Rosją**, głównym partnerem handlowym Polski z tej grupy krajów. Eksport zmniejszył się o 1,7% do 22,6 mld zł, natomiast znacznie spadł import – o 25,6% do 33,6 mld zł. Kwota ujemnego salda wymiany zmniejszyła się z minus 22,1 mld zł przed rokiem do minus 11,0 mld zł. Udział Rosji w eksporcie ogółem utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 3,0%, a w imporcie ogółem zmniejszył się o 1,3 p.proc. do 4,7%. W wymianie z Rosją, według klasyfikacji SITC, obniżył się eksport m.in. leków, części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych lub toaletowych (z wyjątkiem mydeł), a wzrósł maszyn do automatycznego przetwarzania danych i części do nich. Po stronie importu m.in. znacznie zmniejszyła się wartość przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych oraz węgla, a także surowych olejów ropy naftowej (tj. grupy stanowiącej prawie połowę importu z Rosji).

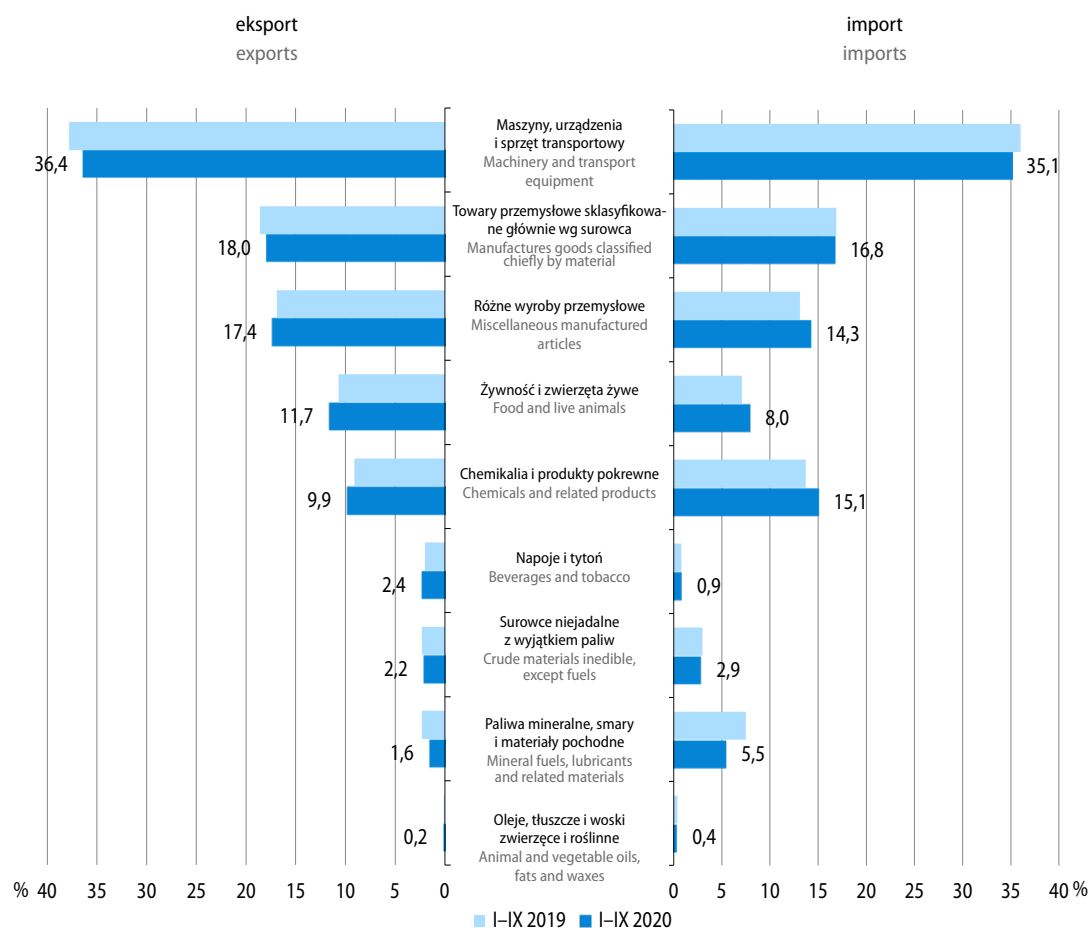
Obroty z **krajami rozwijającymi się** wzrosły w porównaniu z okresem dziewięciu miesięcy ub. roku w większym stopniu po stronie eksportu (o 8,0% do 57,5 mld zł) niż importu (o 4,0% do 205,1 mld zł). Ujemne saldo wyniosło 147,6 mld zł (wobec minus 144,0 mld zł przed rokiem). Udział krajów rozwijających się zwiększył się w skali roku po obu stronach wymiany – w eksporcie ogółem o 0,7 p.proc. do 7,7%, a w imporcie ogółem o 2,8 p.proc. do 28,8%. Wśród partnerów handlowych Polski z tej grupy krajów, odnotowano m.in. wzrost obrotów z Chinami – po stronie eksportu o 20,4% do 9,7 mld zł, a po stronie importu o 11,2% do 101,6 mld zł. Spośród towarów (wg klasyfikacji SITC) prawie pięciokrotnie zwiększyła się wartość eksportu do Chin silników i siłowników, nieelektrycznych oraz części do nich, a także m.in. drewna surowego oraz mleka, śmietany i produktów mleczarskich innych niż masło lub ser, zmniejszyła się natomiast – miedzi. Spośród towarów sprowadzanych z tego kraju wzrosła m.in. wartość dóbr z grupy: maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych oraz pozostała aparatura i urządzenia elektryczne; spadła natomiast – części, akcesoriów maszyn biurowych do automatycznego przetwarzania danych.

Tablica 24. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC
 Table 24. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie Specification	I-IX 2020		I-IX 2019	
	w mln zł in PLN millions	I-IX 2019=100	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	746302,1	98,2	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	86972,8	107,4	11,7	10,7
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	17590,6	118,1	2,4	2,0
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	16377,5	94,2	2,2	2,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	11671,3	67,8	1,6	2,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	1329,1	128,0	0,2	0,1
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	73683,3	106,3	9,9	9,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	134580,4	95,2	18,0	18,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	272258,8	94,7	36,4	37,8
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	130346,0	101,7	17,4	16,9
Import Imports	712912,3	94,1	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	56726,8	105,5	8,0	7,1
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	6748,3	118,9	0,9	0,8
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	20459,8	90,3	2,9	3,0
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	39378,4	69,5	5,5	7,5
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	3424,5	127,4	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	107347,2	103,4	15,1	13,7
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	119546,5	93,1	16,8	16,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	250205,3	91,6	35,1	36,0
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	102283,6	102,9	14,3	13,1

Wykres 30. Udział wybranych sekcji towarowych (wg SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

Chart 30. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover in the period of January–September 2020

W obrotach ogółem mniejsza niż w okresie trzech kwartałów ub. roku była wartość eksportu i importu m.in. w największych sekcjach **nomenklatury SITC**, tj. maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca. Wzrosła natomiast (po obu stronach wymiany) wartość m.in. żywności i zwierząt żywych, chemikaliów i produktów pokrewnych oraz różnych wyrobów przemysłowych. W strukturze towarowej obrotów, zarówno w eksporcie, jak i imporcie, najbardziej obniżył się udział sekcji maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz paliwa mineralne, smary i materiały pochodne, a wzrósł udział sekcji żywność i zwierzęta żywe, chemikalia i produkty pokrewnie oraz różne wyroby przemysłowe.

Eksport **produktów rolno-spożywczych** (według CN) w okresie styczeń–wrzesień br. był wyższy niż przed rokiem o 9,3% i wyniósł 110,3 mld zł, a import zwiększył się o 7,2% do 72,5 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 37,8 mld zł (wobec 33,3 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zwiększył się po stronie eksportu z 13,3% do 14,8%, a po stronie importu – z 8,9% do 10,2%. Po obu stronach wymiany odnotowano wzrost obrotów tymi towarami ze wszystkimi grupami krajów. Eksport do krajów rozwijających się był wyższy niż przed rokiem o 26,8%, do krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 15,2%, a do krajów rozwiniętych o 7,2% (w tym do krajów UE – o 7,0%). Wartość towarów rolno-spożywczych sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększyła się o 13,1%, z krajów rozwijających się o 10,9%, a z krajów rozwiniętych o 6,1% (w tym z UE o 6,7%).

Tablica 25. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)
 Table 25. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie Specification	I–IX 2020						I–IX 2019	I–IX 2020
	w mln zł in PLN millions	w mln EUR in EUR millions	w mln USD in USD millions	I–IX 2019=100				
				zł PLN	EUR EUR	USD USD	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	110265,0	25069,7	28017,3	109,3	106,7	105,9	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	59280,0	13469,3	15060,8	111,6	108,9	108,2	52,6	53,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	31031,2	7057,0	7882,0	98,7	96,4	95,6	31,2	28,1
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	18117,5	4126,4	4608,4	121,6	118,9	118,0	14,8	16,4
Tłuszcze i oleje Fats and oils	1836,3	417,1	466,1	128,2	125,1	124,1	1,4	1,7
Import Imports	72493,5	16492,0	18417,6	107,2	104,8	103,9	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	30874,0	7017,6	7847,1	111,2	108,5	107,8	41,1	42,6
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	18716,9	4259,3	4754,3	99,1	96,9	96,0	27,9	25,8
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	19107,8	4351,9	4850,8	106,7	104,4	103,2	26,5	26,4
Tłuszcze i oleje Fats and oils	3794,8	863,1	965,3	124,7	121,9	121,1	4,5	5,2
Saldo Balance	37771,5	8577,7	9599,7	.	.	.	.	.
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	28406,0	6451,7	7213,7	.	.	.	.	.
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	12314,3	2797,7	3127,7	.	.	.	.	.
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	-990,3	-225,5	-242,4	.	.	.	.	.
Tłuszcze i oleje Fats and oils	-1958,5	-446,0	-499,2	.	.	.	.	.

W strukturze **rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem trzech kwartałów ub. roku, zmniejszył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 58,6% do 56,9%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 15,6% do 15,4%), a wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 25,8% do 27,7%). Wyższy niż przed rokiem był import towarów konsumpcyjnych (o 0,7%), niższy był natomiast import towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (o 8,5%) oraz dóbr inwestycyjnych (o 7,1%).

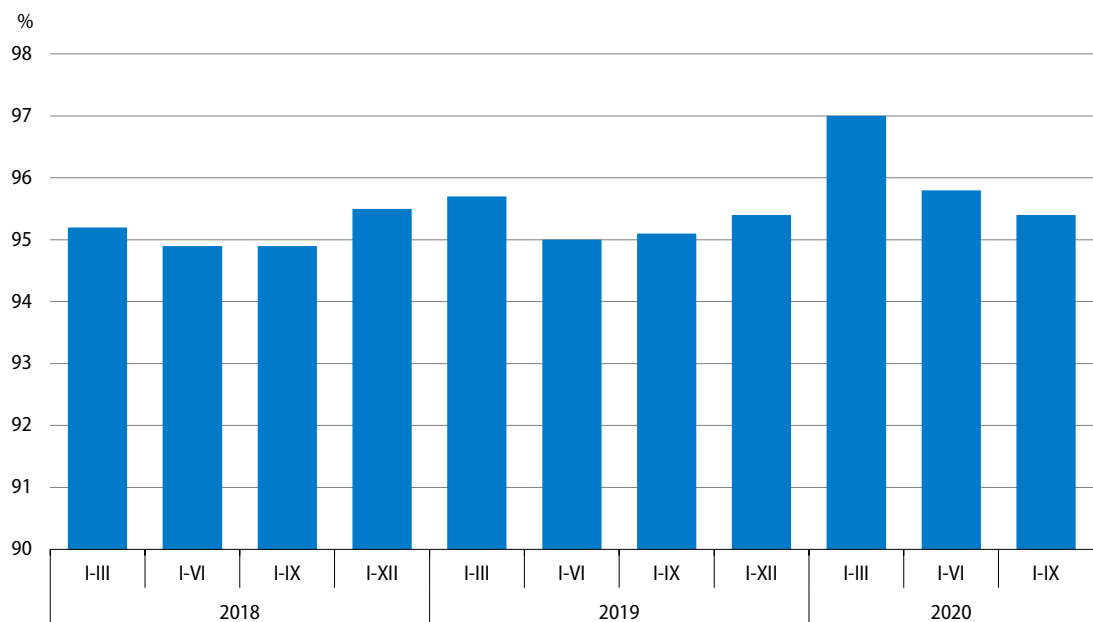
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw¹ w okresie styczeń–wrzesień br. były znacznie niższe od uzyskanych przed rokiem (ale spadek był mniejszy niż w I kwartale i w I półroczu br.). Przychody z całokształtu działalności obniżyły się w większym stopniu niż koszty, co wpłynęło na pogorszenie wskaźników ekonomiczno-finansowych. Dużo słabsze niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku wyniki finansowe oraz podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe notowano m.in. w przetwórstwie przemysłowym, górnictwie i wydobywaniu, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Poprawę wyników finansowych obserwowano natomiast m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, budownictwie, informacji i komunikacji oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji. Większość podstawowych relacji ekonomiczno-finansowych osiągniętych przez eksporterów była słabsza niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku, ale lepsza niż dla badanych przedsiębiorstw ogółem.

Wykres 31. Wskaźnik poziomu kosztów

Chart 31. Cost level indicator

¹ Dane prezentowane w niniejszym opracowaniu dotyczą 17392 przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

Przychody ogółem w okresie styczeń–wrzesień br. były o 4,1% niższe od osiągniętych rok wcześniej, a **koszty ogółem** odpowiednio o 3,8% mniejsze. W rezultacie odnotowano pogorszenie wartości **wskaznika poziomu kosztów** z 95,1% do 95,4%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów były niższe niż przed rokiem o 4,6%. Ich spadek obserwowano m.in. w przetwórstwie przemysłowym, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej, budownictwie, administrowaniu i działalności wspierającej oraz w górnictwie i wydobywaniu. Wzrost obserwowano natomiast m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, informacji i komunikacji, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

Tablica 26. Przychody, koszty oraz wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych (w cenach bieżących)
Table 26. Revenues, costs and financial results of non-financial enterprises (at current prices)

Wyszczególnienie Specification	I–IX 2019		I–IX 2020	
	w mln zł in PLN millions	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	w mln zł in PLN millions	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100
Przychody ogółem Total revenues	2383038,7	106,7	2285069,2	95,9
w tym przychód netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów of which net revenues from sale of products, goods and materials	2323022,5	106,9	2215114,6	95,4
Koszty ogółem Total costs	2267106,1	107,0	2180755,1	96,2
w tym koszt sprzedanych produk- tów, towarów i materiałów of which costs of products, goods and materials	2213344,9	107,1	2109652,1	95,3
Wynik finansowy brutto Gross financial result	115932,6	102,1	104314,0	90,0
Wynik finansowy netto Net financial result	96449,8	101,9	85447,3	88,6
Zysk netto Net profit	114198,2	102,9	119190,1	104,4
Strata netto Net loss	17748,4	108,3	33472,8	190,1

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 3,8% niższy niż przed rokiem i wyniósł 105,5 mld zł. W efekcie wyższych pozostałych przychodów operacyjnych niż kosztów ich uzyskania, poprawił się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (o 4,5 mld zł do 11,0 mld zł). Zano-towano znaczny spadek wyniku na operacjach finansowych (z minus 0,2 mld zł przed rokiem do minus 12,2 mld zł), co było następstwem wzrostu kosztów finansowych przy spadku przychodów.

Wynik finansowy brutto był o 10,0% niższy niż przed rokiem i wyniósł 104,3 mld zł (zysk brutto – 138,9 mld zł, strata brutto – 34,6 mld zł). Obciążenia wyniku finansowego brutto zmniejszyły się w skali roku o 3,2% do 18,9 mld zł. Spadek wyniku finansowego brutto obserwowano w przetwórstwie przemysłowym (o 8,5 mld zł do 45,2 mld zł), górnictwie i wydobywaniu (o 5,0 mld zł do minus 2,2 mld zł), transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,1 mld zł do 3,1 mld zł) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,4 mld zł do minus 0,3 mld zł). Gorszy niż przed rokiem wynik finansowy brutto odnotowano również m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (spadek o 0,3 mld zł do 3,3 mld zł), administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,2 mld zł do 1,9 mld zł) oraz w pozostałej działalności usługowej (o 0,2 mld zł do 0,05 mld zł). Poprawę wyniku finansowego brutto obserwowano natomiast m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,9 mld zł do 14,4 mld zł), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,9 mld zł do 21,0 mld zł), informacji i komunikacji (o 0,8 mld zł do 8,4 mld zł), budownictwie (o 0,7 mld zł do 4,5 mld zł), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,7 mld zł do 2,5 mld zł) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 0,2 mld zł do 1,7 mld zł).

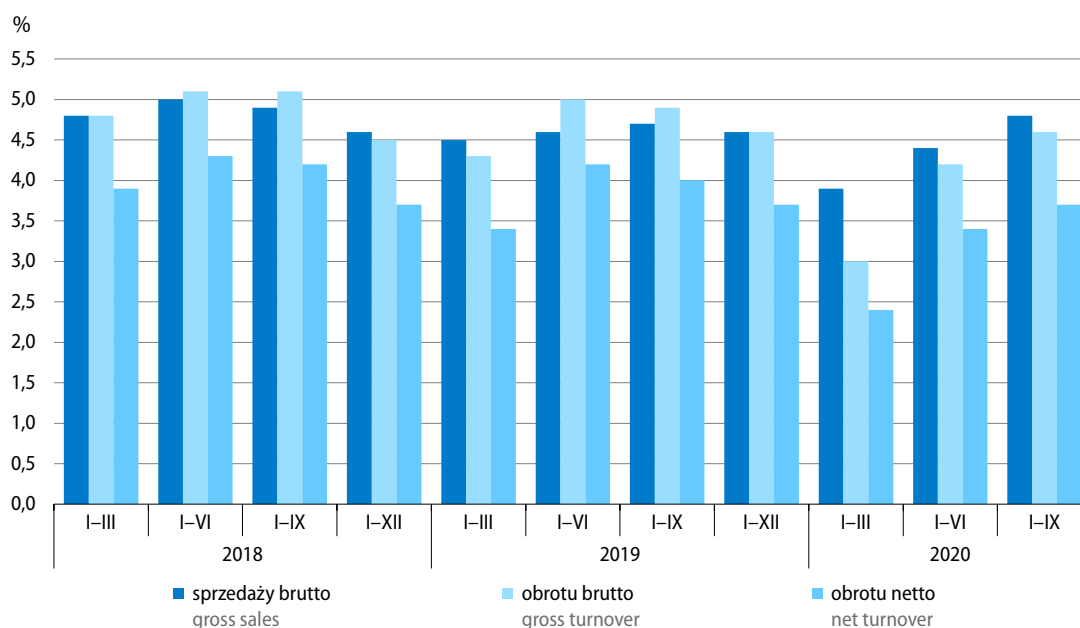
Tablica 27. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe przedsiębiorstw niefinansowych
Table 27. Basic economic and financial indicators of non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	I–IX 2019	I–IX 2020
	w % in %	
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	95,1	95,4
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto Gross sales profitability indicator	4,7	4,8
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability indicator	4,9	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability indicator	4,0	3,7
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia First degree financial liquidity indicator	35,4	42,9
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Second degree financial liquidity indicator	98,7	104,0

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 85,4 mld zł (zysk netto – 119,2 mld zł, strata netto – 33,7 mld zł) i był o 11,4% niższy niż przed rokiem (o 11,0 mld zł). Dużo gorszy niż przed rokiem był wynik finansowy netto w przetwórstwie przemysłowym (spadek o 7,6 mld zł do 38,0 mld zł), górnictwie i wydobywaniu (o 4,1 mld zł do minus 2,4 mld zł), transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,9 mld zł do 2,4 mld zł) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,2 mld zł do minus 0,3 mld zł). Zmniejszył się również wynik finansowy netto m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (spadek o 0,3 mld zł do 2,9 mld zł), administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,3 mld zł do 1,5 mld zł) oraz w pozostałej działalności usługowej (o 0,2 mld zł do 0,02 mld zł). Poprawił się natomiast wynik finansowy netto m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,9 mld zł do 17,2 mld zł), informacji i komunikacji (o 0,7 mld zł do 6,8 mld zł), budownictwie (o 0,7 mld zł do 3,8 mld zł), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,6 mld zł do 2,2 mld zł), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,6 mld zł do 11,5 mld zł) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 0,2 mld zł do 1,4 mld zł).

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem, podobnie jak przed rokiem, 77,7% jednostek wykazało w okresie styczeń–wrzesień br. zysk netto; uzyskane przez nie przychody stanowiły 77,4% przychodów ogółem badanych przedsiębiorstw (wobec 85,2% przed rokiem). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto osiągnęło 81,0% przedsiębiorstw (wobec 80,0% przed rokiem), a udział ich przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji wyniósł 74,5% (wobec 87,2% rok wcześniej).

Wykres 32. Wskaźniki rentowności
Chart 32. Profitability indicators

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto zwiększył się z 4,7% do 4,8%. Pogorszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto – z 4,9% do 4,6% i obrotu netto – z 4,0% do 3,7%. W ogólnej liczbie badanych podmiotów nieznacznie zwiększył się udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy lub większy od 0,0): z 77,8% przed rokiem do 77,9%, ale udział ich przychodów w przychodach podmiotów ogółem spadł z 85,2% do 77,4%. Pogorszenie rentowności obrotu netto obserwowano w większości sekcji, w tym odnotowano ujemne wskaźniki rentowności obrotu netto w górnictwie i wydobywaniu (minus 6,4% wobec 4,4% przed rokiem) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (minus 3,4% wobec 7,3%). Obniżyły się również wskaźniki rentowności obrotu netto m.in. w pozostałej działalności usługowej (do 0,9% z 7,2% przed rokiem), transporcie i gospodarce magazynowej (do 2,2% z 3,8%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (do 7,2% z 8,2%), przetwórstwie przemysłowym (do 4,1% z 4,7%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (do 3,7% z 4,0%). Poprawę rentowności obrotu netto obserwowano natomiast m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (z 6,6% przed rokiem do 8,2%), budownictwie (z 3,7% do 4,7%), informacji i komunikacji (z 7,7% do 8,3%), obsłudze rynku nieruchomości (z 7,1% do 7,5%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 6,4% do 6,7%).

Wzrosła wartość wskaźnika płynności finansowej **I stopnia** – z 35,4% przed rokiem do 42,9% oraz **II stopnia** – z 98,7% do 104,0%. Wskaźnik płynności I stopnia powyżej 20% uzyskało 62,1% badanych przedsiębiorstw (wobec 50,5% przed rokiem), a wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowało 12,2% badanych przedsiębiorstw (wobec 12,0% przed rokiem).

Relacja zobowiązań do należności (z tytułu dostaw i usług) ukształtowała się na poziomie wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (97,4% wobec 95,9%). Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyższą od wartości należności z tego tytułu odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu, zakwaterowaniu i gastronomii, w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz obsłudze rynku nieruchomości.

Tablica 28. Poziom i struktura rodzajowa kosztów
 Table 28. Operating expenses and structure according to the nature of expense method

Wyszczególnienie Specification	I-IX 2019		I-IX 2020	
	w mln zł in PLN millions	struktura w % structure in %	w mln zł in PLN millions	struktura w % structure in %
Koszty ogółem Total costs	1473569,1	100,0	1411396,8	100,0
amortyzacja depreciation	81723,6	5,5	87086,8	6,2
zużycie materiałów i energii costs of materials and energy	656911,8	44,6	591755,3	41,9
w tym energia of which energy	33936,2	2,3	35208,1	2,5
usługi obce external services	329469,4	22,4	321689,3	22,8
podatki i opłaty taxes and payments	78826,7	5,3	81907,7	5,8
wynagrodzenia brutto gross wages and salaries	230647,0	15,7	233245,5	16,5
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia social insurance and other employee benefits	54125,5	3,7	55306,2	3,9
w tym składki z tytułu ubezpieczeń społecznych of which premium for social security insurance	40641,0	2,8	41588,0	2,9
pozostałe koszty other costs	41865,1	2,8	40406,0	2,9

Koszty bieżącej działalności poniesione przez badane podmioty ogółem w okresie styczeń–wrzesień br. były o 4,2% niższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększył się udział większości rodzajów kosztów, przy spadku udziału kosztów zużycia materiałów i energii.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem 53,1% jednostek wykazało w okresie styczeń–wrzesień br. **sprzedaż na eksport** (wobec 53,2% przed rokiem). Wartość sprzedaży eksportowej była o 7,7% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku. Udział sprzedaży na eksport w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zmniejszył się z 25,4% do 24,6%. W okresie styczeń–wrzesień br. 72,5% sprzedaży na eksport przypadało na przedsiębiorstwa, w których stanowiła ona więcej niż 50% obrotu ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – wobec 71,6% rok wcześniej.

W grupie podmiotów eksportujących nieco większy niż przed rokiem był udział jednostek, które wykazały zysk netto (80,9% wobec 80,1%). W sekcji przetwórstwo przemysłowe odsetek jednostek wykazujących zysk netto zwiększył się do 81,3% z 80,3%. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów uległy pogorszeniu w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, ale były nieznacznie lepsze od notowanych dla ogółu przedsiębiorstw. Wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia tych podmiotów były niższe niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw.

Spośród badanych przedsiębiorstw 91,3%, tj. 15873 jednostek, prowadziło działalność gospodarczą zarówno w 2020 r., jak i w 2019 r. (wobec odpowiednio 91,4% przed rokiem). Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów tych podmiotów stanowiły 97,3% przychodów netto ze sprzedaży ogółu podmiotów (wobec 97,5% rok wcześniej). Udział tej grupy przedsiębiorstw w zysku i stracie netto ogółu podmiotów objętych badaniem wyniósł po 96,5% (wobec odpowiednio 98,1% i 92,5% przed rokiem). Wyniki finansowe brutto i netto odnotowane przez tę zbiorowość ukształtowały się na poziomie niższym niż rok wcześniej.

Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw na koniec września br. wyniosła 1126,7 mld zł i była o 4,7% wyższa niż przed rokiem. Wzrosła wartość inwestycji krótkoterminowych (o 23,3%), a spadła zapasów (o 0,4%) oraz należności krótkoterminowych (o 1,9%). Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 0,4%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych obniżył się udział należności krótkoterminowych (z 43,3% do 40,6%), zapasów (z 29,3% do 27,9%) oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,2% do 3,1%), a zwiększył się udział inwestycji krótkoterminowych (z 24,2% do 28,5%). W strukturze zapasów ogółem obniżył się udział towarów (z 37,8% do 37,3%) oraz materiałów (z 30,5% do 29,9%), a zwiększył się udział półproduktów i produktów w toku (z 14,5% do 15,4%) oraz produktów gotowych (z 14,9% do 15,1%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi; ich udział w pokryciu finansowym aktywów był mniejszy niż przed rokiem (66,4% wobec 68,5%).

W porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ub. roku nie odnotowano istotnych zmian w zakresie sprawności działania przedsiębiorstw. Cykl rotacji należności z tytułu dostaw i usług nadal trwał 45 dni. O 1 dzień wydłużyły się cykle spłaty zobowiązań z tytułu dostaw (do 44 dni) oraz rotacji zapasów (do 38 dni).

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec września br. wyniosły 1238,6 mld zł i były o 7,7% większe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 39,6% zobowiązań ogółem, tj. więcej niż przed rokiem (35,9%).

Wartość **zobowiązań krótkoterminowych** badanych przedsiębiorstw ukształtowała się na poziomie 748,6 mld zł i była o 1,6% wyższa niż na koniec września ub. roku. Nieznacznie zwiększyły się zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (o 0,2%). W większym stopniu wzrosły natomiast pozostałe zobowiązania krótkoterminowe (9,2%), zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń (11,6%), zobowiązania z tytułu zaliczek otrzymanych na poczet dostaw (19,5%) oraz zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (o 3,9%). Mniejsze niż przed rokiem były zobowiązania z tytułu dostaw i usług (o 1,8%) oraz z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (o 13,4%). Rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 11,8%.

Zobowiązania długoterminowe badanych przedsiębiorstw na koniec września br. wyniosły 490,0 mld zł i były o 18,6% wyższe niż przed rokiem. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (o 6,4%), zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (o 86,6%) oraz pozostałych zobowiązań długoterminowych (o 8,9%).

Wyniki finansowe banków

Financial results of banks

Wyniki finansowe sektora bankowego¹ w okresie styczeń–wrzesień br. były niższe od osiągniętych w analogicznym okresie ub. roku.

Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej zmniejszył się w skali roku o 41,7% do 9,3 mld zł, a wynik finansowy netto obniżył się o 49,3% do 5,9 mld zł. Główną przyczyną obniżenia wyników finansowych były niższe całkowite przychody operacyjne, przy większych rezerwach oraz odpisach na oczekiwaną utratę wartości aktywów finansowych.

Tablica 29. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat sektora bankowego

Table 29. Selected items of the income statement of the banking sector

Wyszczególnienie Specification	I–IX 2019	I–IX 2020	
	w mln zł in PLN millions		I–IX 2019=100
Całkowite przychody operacyjne, netto Total operating income, net	53935	50629	93,9
w tym: of which:			
wynik z tytułu odsetek net interest income	36986	35714	96,6
wynik z tytułu opłat i prowizji net fee and commission income	9919	10782	108,7
Koszty administracyjne Administrative expenses	26652	26152	98,1
w tym koszty pracownicze of which staff expenses	13364	12986	97,2
Amortyzacja Depreciation	3300	3420	103,6
Rezerwy lub odwrócenie rezerw Provisions or reversal of provisions	786	1 823	231,9
Utrata wartości lub odwrócenie utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat Impairment or reversal of impairment of financial assets not measured at fair value through profit or loss	7009	9216	131,5
Wynik finansowy przed opodatkowaniem z tytułu działalności kontynuowanej Profit or loss before tax from continuing operations	16009	9331	58,3
Obciążenia podatkowe z tytułu działalności kontynuowanej Tax expense from continuing operations	4342	3413	78,6
Wynik finansowy netto Profit or loss for the year	11667	5918	50,7

¹ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec września br. wyniosła 2315,6 mld zł i była o 15,3% wyższa niż rok wcześniej. Główną pozycję aktywów stanowiły kredyty i zaliczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu, które osiągnęły wartość 1282,2 mld zł (55,4% aktywów).

Tablica 30. Wybrane pozycje bilansowe sektora bankowego
Table 30. Selected items of the balance sheet of the banking sector

Wyszczególnienie Specification	30 IX 2019	30 IX 2020	
		w mln zł in PLN millions	30 IX 2019=100
Suma bilansowa Balance sheet, total	2009073	2315635	115,3
w tym: of which:			
kredyty i zaliczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu loans and advances at amortised cost	1298243	1282189	98,8
instrumenty dłużne debt instruments	464962	727541	156,5
instrumenty pochodne (aktywa) derivatives (assets)	15046	24297	161,5
Zobowiązania finansowe Financial liabilities	1749097	2044624	116,9
w tym depozyty of which deposits	1476386	1694048	114,7
Kapitał własny Equity, total	210082	225865	107,5
w tym: of which:			
kapitał wpłacony paid up capital	36699	41276	112,5
pozostałe kapitały rezerwowe other reserves	112453	115598	102,8
zyski zatrzymane retained earnings	1272	10863	854,0

Zobowiązania ogółem na koniec września br. wyniosły 2089,8 mld zł (o 16,2% więcej niż rok wcześniej), w tym zobowiązania finansowe – 2044,6 mld zł (wzrost o 16,9%). Kapitały własne banków wyniosły 225,9 mld zł i były o 7,5% wyższe niż przed rokiem.

Wartość kredytów udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu na koniec września br. wyniosła 1143,1 mld zł, tj. wzrosła o 0,9% w skali roku. Wartość depozytów tego sektora złożonych w bankach ukształtowała się na poziomie 1390,3 mld zł i była o 15,1% wyższa niż rok wcześniej.

Wartość kredytów dla gospodarstw domowych była wyższa niż przed rokiem o 3,0%, w tym zwiększyła się wartość kredytów mieszkaniowych (o 6,0%) oraz kredytów konsumpcyjnych dla osób prywatnych (o 1,5%). Wartość kredytów udzielonych przedsiębiorstwom obniżyła się o 3,2% w stosunku do notowanej na koniec września ub. roku, przy zmniejszeniu wartości kredytów udzielonych zarówno MŚP (o 3,9%), jak i dużym przedsiębiorstwom (o 2,4%).

Tablica 31. Kredyty^a i depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych
Table 31. Loans^a and deposits of the non-financial sector and the general government sector

Wyszczególnienie Specification	30 IX 2019	30 IX 2020	
	w mln zł in PLN millions		30 IX 2019=100
Kredyty sektora niefinansowego Non-financial sector's loans	1132876	1143059	100,9
w tym: of which:			
przesiębiorstwa corporations	386746	374328	96,8
MŚP ^b SME ^b	209505	201398	96,1
duże przedsiębiorstwa large corporations	177241	172930	97,6
gospodarstwa domowe households	738714	760895	103,0
w tym: of which:			
mieszkaniowe housing loans	442692	469330	106,0
konsumpcyjne dla osób prywatnych consumer loans to individuals	165427	167905	101,5
Kredyty sektora instytucji rządowych i samorządowych General government sector's loans	85539	91060	106,5
Depozyty sektora niefinansowego Non-financial sector's deposits	1207954	1390278	115,1
w tym osoby prywatne of which individuals	816037	877970	107,6
Depozyty sektora instytucji rządowych i samorządowych General government sector's deposits	138350	174606	126,2

a Portfel B. b Sektor MŚP tworzą tu jednostki o liczbie pracujących mniejszej niż 250 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, lecz mniejszej niż 250 osób (stan pracujących w końcu ostatniego zakończonego roku obrotowego).

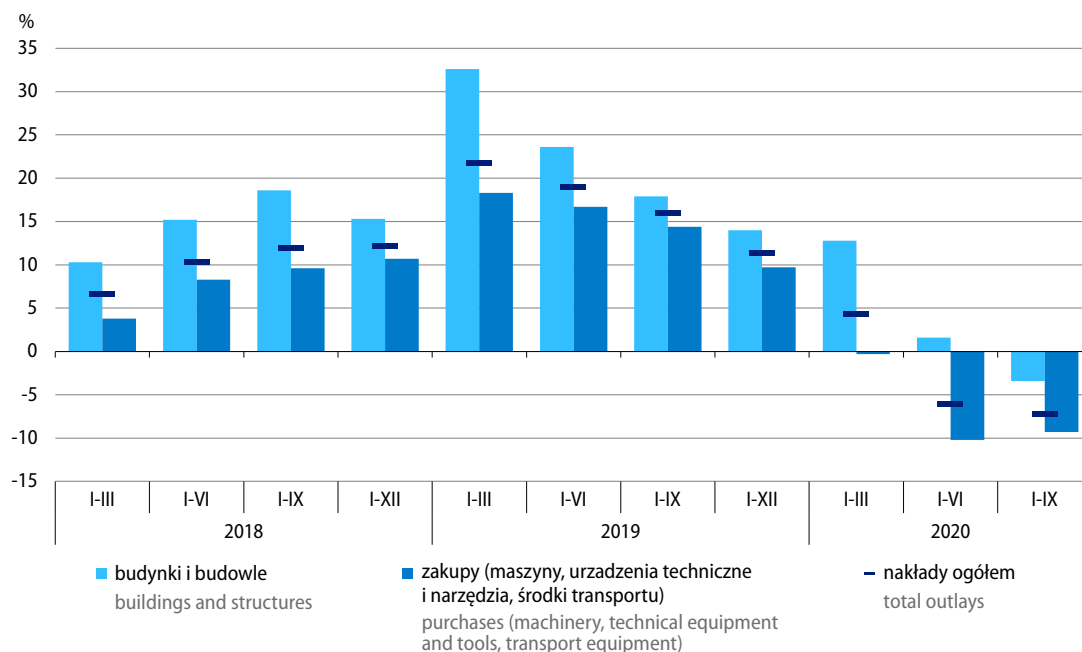
a Portfolio B. b Sector SME consists of entities where the number of employees at the end of the last financial year was less than 250 or a natural person, who runs a business on one's own account, if the number of employees was more than 9 persons, but less than 250.

Nakłady inwestycyjne Investment outlays

W okresie styczeń–wrzesień br. nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw niefinansowych¹ były niższe niż przed rokiem. W większym stopniu obniżyły się nakłady na zakupy² niż na budynki i budowle. Mniejsze nakłady niż rok wcześniej poniosły przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym. Liczba nowo rozpoczętych inwestycji oraz ich wartość kosztorysowa były większe niż przed rokiem.

Wykres 33. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw (ceny stałe) wzrost / spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego

Chart 33. Investment outlays of enterprises (constant prices)
increase / decrease compared to the corresponding period of previous year

Nakłady ogółem badanych przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosły 97,1 mld zł i były (w cenach stałych) o 7,2% niższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 15,2% w analogicznym okresie ub. roku i spadku o 6,1% w I półroczu br.). Nakłady na budynki i budowle obniżyły się o 3,4%, natomiast na zakupy spadły o 9,3%. Udział zakupów w nakładach ogółem zmniejszył się z 62,2% przed rokiem do 60,2%. Nakłady realizowało 78,2% badanych podmiotów (wobec 80,2% w analogicznym okresie ub. roku).

Najgłębszy spadek nakładów (w cenach bieżących) notowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 17,7% wobec wzrostu o 3,5% rok wcześniej) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 13,4% wobec wzrostu odpowiednio o 27,8%). Niższe niż rok wcześniej były również nakłady w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,5% wobec

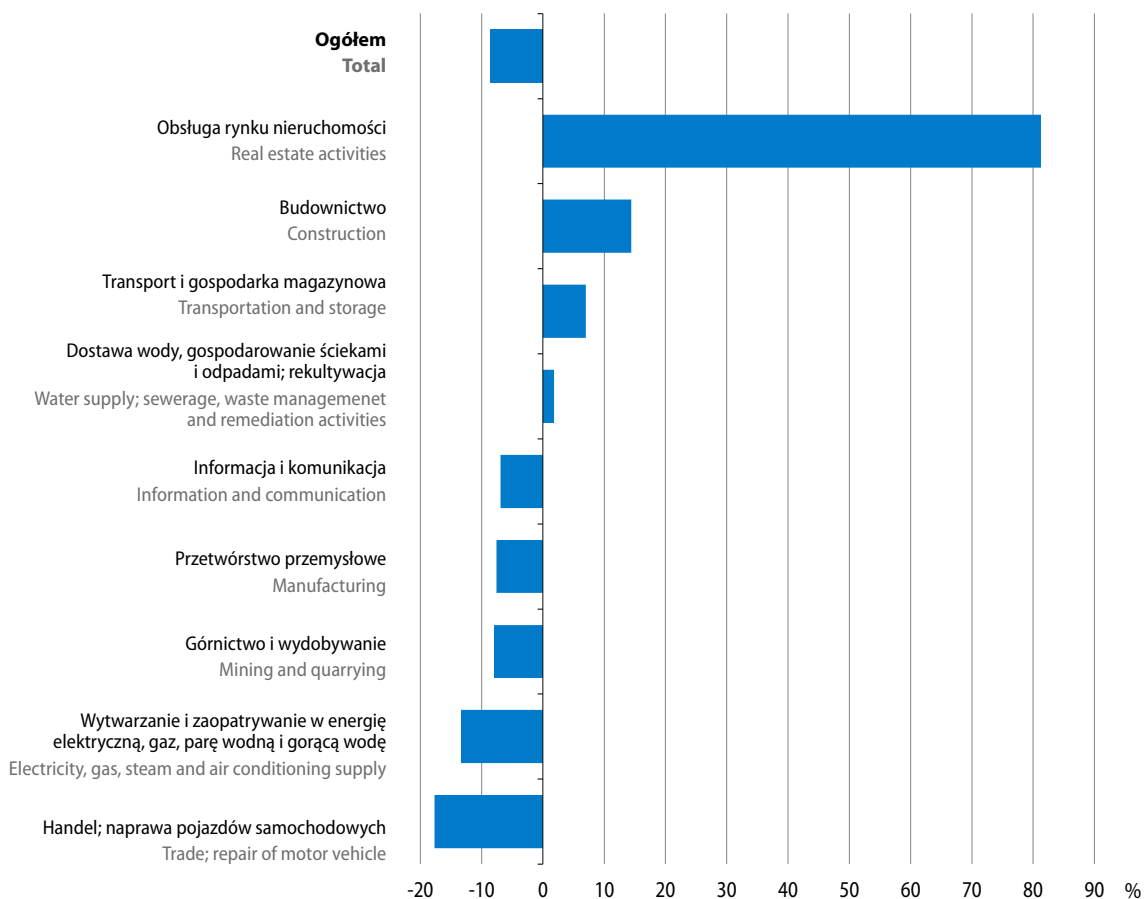
¹ Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

² Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

wzrostu o 23,2%), górnictwie i wydobywaniu (o 8,0% wobec wzrostu o 21,0%), przetwórstwie przemysłowym (o 7,6% wobec wzrostu o 13,4%), informacji i komunikacji (6,9% wobec wzrostu o 12,9%). Wzrost nakładów wystąpił natomiast w obsłudze rynku nieruchomości (o 81,3% po wzroście o 21,3% przed rokiem), budownictwie (o 14,4% po spadku o 11,5%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,0% po wzroście o 22,0%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,8% po wzroście o 22,2%).

Wykres 34. Nakłady inwestycyjne w wybranych sekcjach PKD w okresie styczeń–wrzesień 2020 r. (ceny bieżące) wzrost / spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego

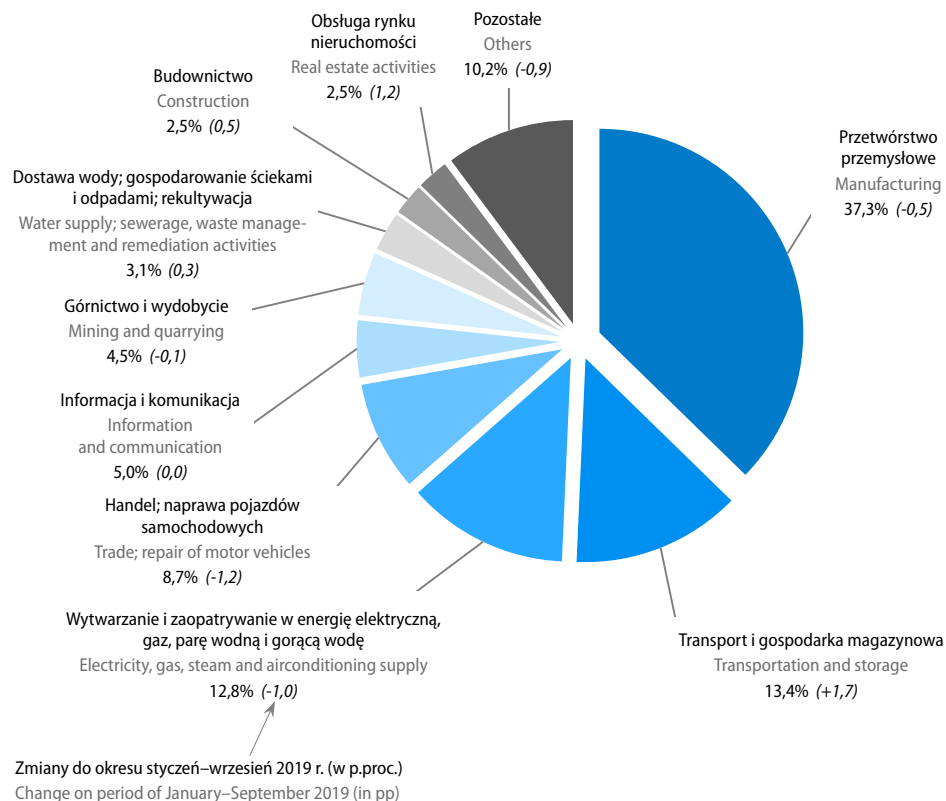
Chart 34. Investment outlays in selected sections of PKD in the period of January–September 2020 (current prices) increase / decrease compared to the corresponding period of previous year

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o największym udziale w nakładach inwestycyjnych, najgłębszy spadek wystąpił w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 34,8% wobec spadku o 5,1% przed rokiem), metalowych wyrobów gotowych (o 21,5% wobec spadku o 6,3%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 14,7% wobec wzrostu o 12,2%), artykułów spożywczych (o 12,0% wobec wzrostu o 18,3%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 6,3% wobec wzrostu o 33,5%). Najbardziej zwiększyły się natomiast nakłady w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 40,8% po wzroście przed rokiem o 20,1%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 33,7% po spadku o 1,3%) oraz produkcją urządzeń elektrycznych (o 26,9% po wzroście o 120,8%).

W strukturze nakładów ogółem według sekcji, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zwiększył się udział nakładów poniesionych m.in. przez jednostki transportu i gospodarki magazynowej (z 11,7% do 13,4%), dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (z 2,8% do 3,1%), obsługi rynku nieruchomości (z 1,3% do 2,5%) oraz budownictwa (z 2,0% do 2,5%). Obniżył się natomiast udział m.in. handlu; naprawy pojazdów samochodowych (z 9,9% do 8,7%), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 13,8% do 12,8%), przetwórstwa przemysłowego (z 37,8% do 37,3%), administrowania i działalności wspierającej (z 8,0% do 7,7%).

Wykres 35. Struktura nakładów inwestycyjnych w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.
Chart 35. Structure of investment outlays in the period of January–September 2020

Spadek nakładów odnotowano we wszystkich **klasach wielkości** badanych przedsiębiorstw, w tym: w jednostkach o liczbie pracujących od 250 do 1000 osób – o 10,7%, w podmiotach o liczbie pracujących od 50 do 249 osób – o 5,0% oraz powyżej 1000 osób – o 4,7%.

Tablica 32. Struktura inwestowania według wybranych sekcji i klas wielkości przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień 2020 r.

Table 32. Structure of investments by selected sections and size classes of enterprises in the period of January–September 2020

Wyszczególnienie Specification	Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących Entities employing					
	50–249 osób 50–249 persons		250–1000 osób 250–1000 persons		powyżej 1000 osób more than 1000 persons	
	jednostki inwestujące investing units	nakłady ogółem outlays in total	jednostki inwestujące investing units	nakłady ogółem outlays in total	jednostki inwestujące investing units	nakłady ogółem outlays in total
	w % ogółem w danej sekcji in % of given section					
Ogółem Total	75,4	20,6	20,1	25,9	4,5	53,5
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	69,0	6,5	22,3	2,5	8,7	91,0
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	71,4	19,5	23,6	31,2	5,0	49,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	75,0	9,2	16,3	9,1	8,7	81,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	86,0	49,4	13,1	38,0	0,9	12,6
Budownictwo Construction	85,8	46,0	12,4	42,7	1,8	11,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	82,5	25,0	14,4	25,9	3,1	49,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	69,2	6,8	23,5	8,9	7,3	84,3
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	72,8	34,3	25,0	19,7	2,2	46,0
Informacja i komunikacja Information and communication	72,2	12,8	21,2	21,4	6,6	65,8
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	91,9	75,5	7,3	23,3	0,8	1,2

W okresie dziewięciu miesięcy br. **rozpoczęto** 187,2 tys. **inwestycji**, tj. o 2,0% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,8% w analogicznym okresie ub. roku). Około 74% rozpoczętych inwestycji stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 43,9 mld zł i była o 4,0% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano wzrost o 1,4%). Na modernizację istniejących środków trwałych przypadало 41,9% wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych (wobec 36,8% przed rokiem). Wzrosła wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 91,2% wobec wzrostu w analogicznym okresie ub. roku o 25,1%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; działalności związanej z rekultywacją (o 21,7% wobec spadku przed rokiem o 7,2%). Zmniejszyła się natomiast wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 33,7% wobec wzrostu o 5,6% przed rokiem), przetwórstwie prze-

mysłowym (o 17,4% wobec spadku przed rokiem o 7,5%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 11,4% wobec wzrostu o 0,6%), w informacji i komunikacji (o 5,8% wobec wzrostu o 6,5%).

Podmioty z kapitałem zagranicznym³ poniosły 40,7% ogólnej wartości nakładów zrealizowanych przez badane przedsiębiorstwa (wobec 44,2% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady tej grupy podmiotów (w cenach stałych) były o 14,3% niższe niż rok wcześniej. Najwięcej nakładów tej grupy podmiotów zrealizowały jednostki przetwórstwa przemysłowego – 55,0% (przy spadku nakładów tych jednostek w cenach bieżących o 10,3%); znaczny był również udział nakładów jednostek administrowania i działalności wspierającej – 14,4% (przy spadku nakładów o 13,8%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 12,0% (przy spadku o 20,0%) oraz informacji i komunikacji – 9,0% (spadek nakładów o 10,6%).

W strukturze nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego z kapitałem zagranicznym znaczny był udział podmiotów zajmujących się produkcją: pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – 23,1% (przy spadku nakładów tych jednostek w cenach bieżących o 3,3%), urządzeń elektrycznych – 21,4% (przy wzroście nakładów o 31,3%), artykułów spożywczych – 9,0% (przy spadku nakładów o 10,1%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – 8,4% (spadek nakładów o 13,9%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – 5,5% (spadek nakładów o 40,1%).

³ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych z kapitałem zagranicznym stanowiącym w kapitale podstawowym powyżej 50%, prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach

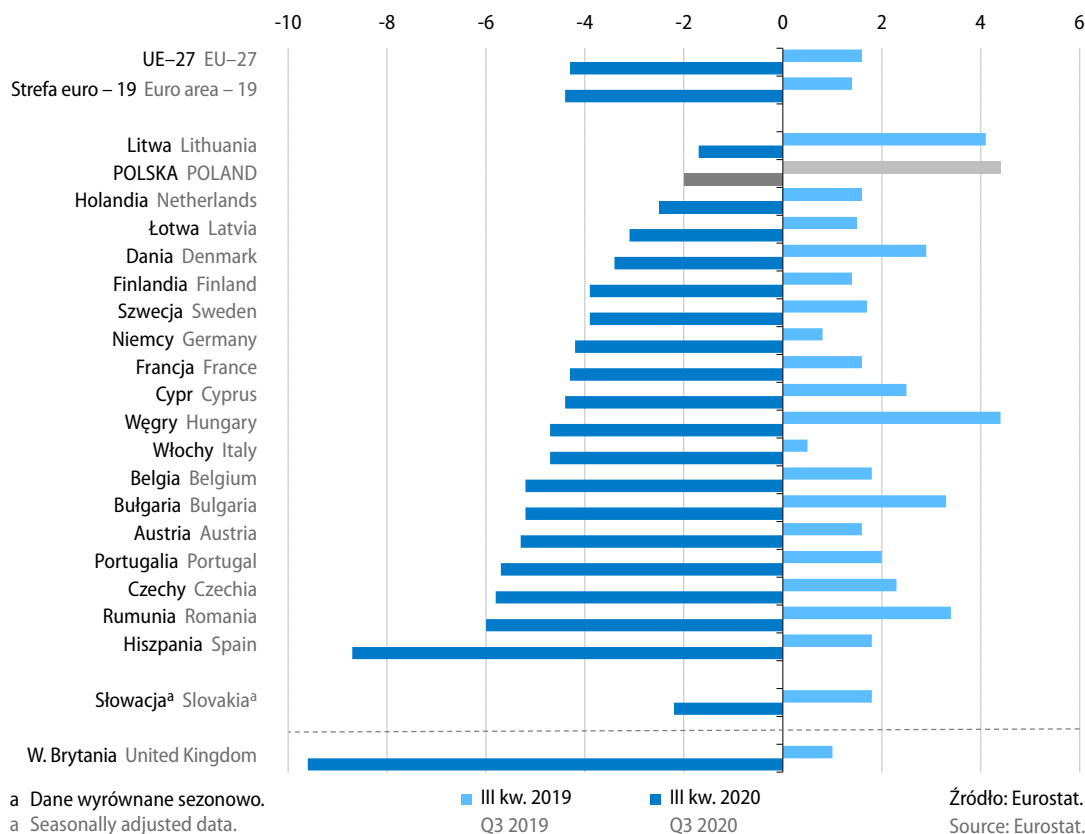
Socio-economic situation in the European Union and in selected countries

U w a g a. Wszystkie dane dla Unii Europejskiej ogółem dotyczą 27 krajów członkowskich (bez Wielkiej Brytanii).

W III kwartale br. **produkt krajowy brutto**¹ w Unii Europejskiej ogółem był niższy niż przed rokiem o 4,3% (wobec spadku o 13,9% w poprzednim kwartale i wzrostu o 1,7% w III kwartale ub. roku). Produkt krajowy brutto obniżył się we wszystkich krajach członkowskich (ale w mniejszym stopniu niż przed kwartałem), w tym najbardziej w Hiszpanii (o 8,7%), Rumunii (o 6,0%), Czechach (o 5,8%) oraz Portugalii (o 5,7%). Spadek PKB, głębszy niż przeciętnie w UE, notowano również w Austrii (o 5,3%), Belgii i Bułgarii (po 5,2%), na Węgrzech i we Włoszech (po 4,7%) oraz na Cyprze (o 4,4%). Wśród największych gospodarek unijnych we Francji PKB zmniejszył się o 4,3%, a w Niemczech o 4,2%. Najmniejszy spadek PKB wystąpił na Litwie (o 1,7%) oraz w Polsce (o 2,0% wobec spadku o 8,0% w poprzednim kwartale oraz wzrostu o 4,4% przed rokiem).

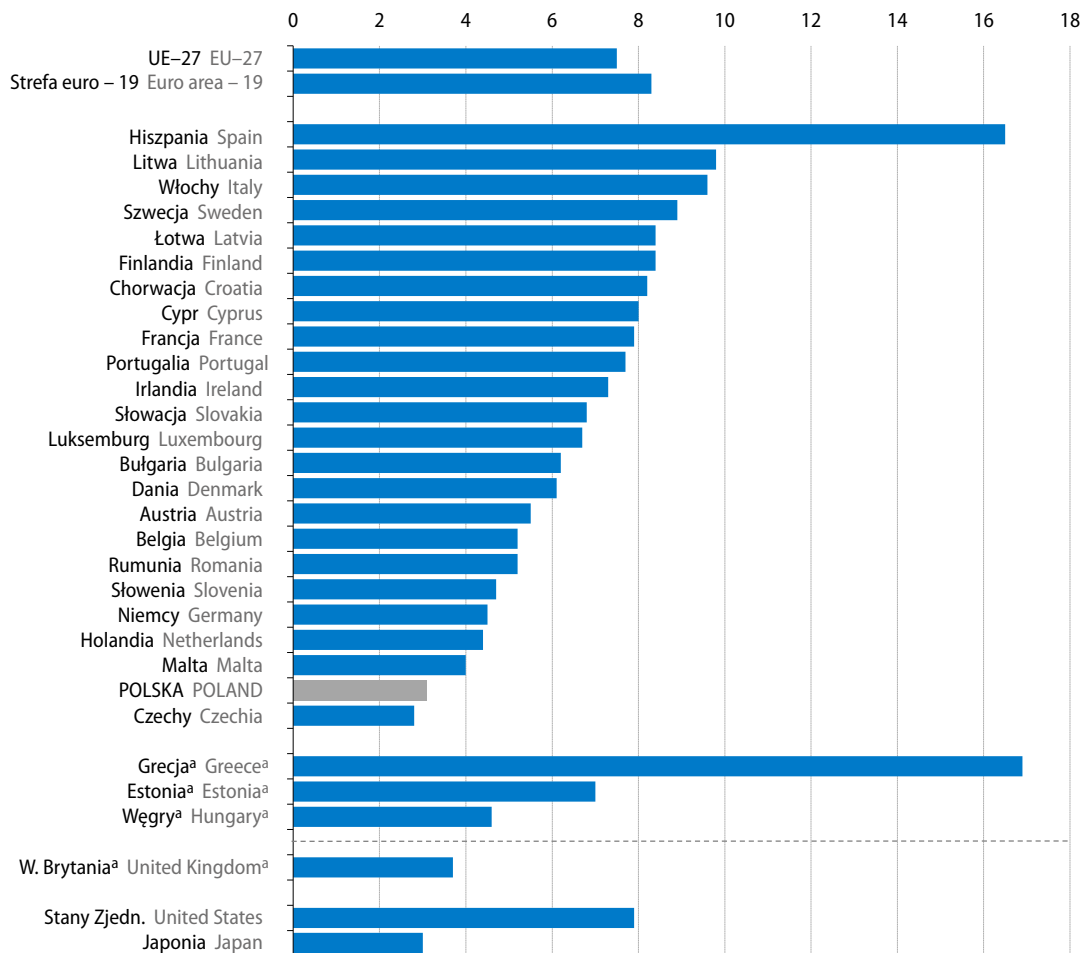
Wykres 36. Produkt krajowy brutto (zmiana w %, r/r, wyrównany sezonowo oraz dniami roboczymi)

Chart 36. Gross domestic product (change in %, y/y, seasonally and working days adjusted)

¹ Dane wyrównane sezonowo i dniami roboczymi; brak danych dla Chorwacji, Estonii, Grecji, Irlandii, Luksemburga, Malty i Słowenii, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

Wykres 37. Zharmonizowana stopa bezrobocia we wrześniu 2020 r. (w %, wyrównana sezonowo)
 Chart 37. Harmonised unemployment rate in September 2020 (in %, seasonally adjusted)

a Dane za II kwartał 2020 r.
 a Data for the 2nd quarter 2020.

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

We wrześniu br. **zharmonizowana stopa bezrobocia**² w Unii Europejskiej ogółem wyniosła 7,5%, tj. utrzymała się na poziomie z sierpnia br., a w skali roku wzrosła o 0,9 p.proc. Nadal najwyższą stopę bezrobocia notowano w Grecji (16,8%³) oraz Hiszpanii (16,5%). Relatywnie wysoki wskaźnik bezrobocia, wyższy niż średnio w UE, obserwowano ponadto na Litwie (9,8%), we Włoszech (9,6%), w Szwecji (9,0%), a także na Łotwie, w Finlandii, Chorwacji, na Cyprze, we Francji i w Portugalii (w granicach 8,4%–7,7%). Najniższym poziomem bezrobocia cechowały się Czechy (2,8%), Polska (3,1%), Malta (4,0%), Holandia (4,4%), Niemcy (4,5%) oraz Słowenia (4,7%). W skali miesiąca stopa bezrobocia wzrosła w sześciu krajach, w tym w największym stopniu na Cyprze i w Irlandii (po 0,6 p.proc.), we Francji (o 0,4 p.proc.) oraz na Litwie (o 0,2 p.proc.). Poprawa w tym zakresie wystąpiła w trzynastu krajach, a najbardziej stopa bezrobocia obniżyła się na Łotwie oraz w Portugalii (po 0,4 p.proc.). W Polsce, podobnie jak w Bułgarii, Słowenii, Niemczech i Czechach, wskaźnik nie uległ zmianie. W porównaniu z wrześniem ub. roku w większości krajów członkowskich stopa bezrobocia wzrosła, w tym najbardziej na Litwie (o 3,1 p.proc.), w Irlandii (o 2,5 p.proc.), Hiszpanii i na Łotwie (po 2,4 p.proc.) oraz w Szwecji (o 2,3 p.proc.) i Bułgarii (o 2,2 p.proc.). Lepsza niż przed

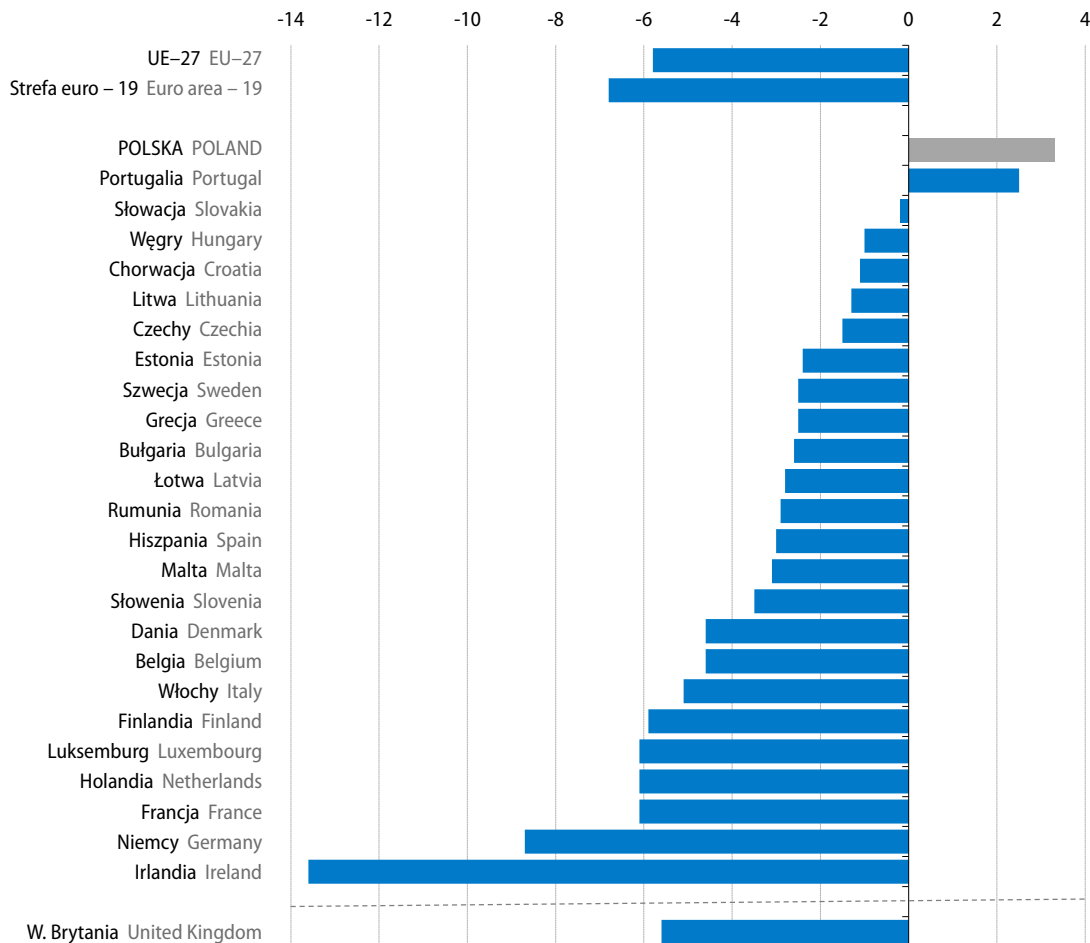
2 Dane wyrównane sezonowo; brak danych za wrzesień br. dla Estonii, Grecji i Węgier, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

3 Dane za sierpień br.

rokiem była sytuacja we Francji (spadek wskaźnika o 0,5 p.proc.) oraz nieznacznie – we Włoszech (spadek o 0,1 p.proc.). W Polsce, Belgii i Słowenii stopa bezrobocia była podobna jak przed rokiem. W Stanach Zjednoczonych stopa bezrobocia we wrześniu br. wyniosła 7,9%, tj. była niższa niż przed miesiącem (o 0,5 p.proc.), ale wyższa niż rok wcześniej (o 4,4 p.proc.). W Japonii wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed miesiąca, tj. 3,0%, ale wzrósł w ujęciu rocznym (o 0,6 p.proc.).

Wykres 38. Produkcja przemysłowa we wrześniu 2020 r. (zmiana w %, r/r, wyrównana dniami roboczymi)

Chart 38. Industrial production in September 2020 (change in %, y/y, adjusted by working days)

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

Produkcja przemysłowa⁴ w Unii Europejskiej ogółem we wrześniu br. obniżyła się w skali roku o 5,8% (wobec spadku w sierpniu br. o 6,0% oraz we wrześniu ub. roku o 0,5%). W większości krajów członkowskich produkcja była mniejsza niż przed rokiem, w tym najgłębszy spadek notowano w Irlandii (o 13,6%). Niższa niż we wrześniu ub. roku była produkcja przemysłowa we wszystkich największych gospodarkach UE, tj. w Niemczech (o 8,7%), we Francji (o 6,1%), Włoszech (o 5,1%) i w Hiszpanii (o 3,0%). Spośród pozostałych państw członkowskich spadek produkcji, głębszy niż przeciętnie w UE, obserwowano w Holandii i Luksemburgu (po 6,1%) oraz Finlandii (5,9%). W granicach 4,6%–2,5% zmniejszyła się produkcja w Belgii, Danii, Słowenii, na Malcie, w Rumunii, na Łotwie, w Bułgarii, Grecji oraz Szwecji. W najmniejszym stopniu obniżyła się produkcja przemysłowa na Słowacji (o 0,2%), Węgrzech (o 1,0%) i w Chorwacji (o 1,1%). Wzrost produkcji przemysłowej w skali roku utrzymał się w Polsce (o 3,3%) oraz Portugalii (o 2,5%).

W okresie styczeń–wrzesień br. **obroty towarowe handlu zagranicznego** zmniejszyły się w skali roku po obu stronach wymiany we wszystkich krajach członkowskich, z wyjątkiem Irlandii (gdzie notowano wzrost eksportu o 5,3%). Podobnie jak w poprzednich okresach, wartość towarów wysyłanych za granicę najbardziej zmniejszyła się w Luksemburgu (o 22,4%) oraz we Francji (o 19,1%). Znaczny spadek eksportu notowano również m.in. na Malcie (o 17,3%) oraz w Finlandii (o 15,5%). Najgłębszy spadek importu obserwowano natomiast na Malcie (o 28,1%). Znacznie niższa niż przed rokiem była również wartość towarów wysyłanych do Luksemburga, Portugalii, Hiszpanii oraz Włoszech (spadek w granicach 19,2%–15,3%). W okresie styczeń–wrzesień br. odnotowano ujemne **saldo wymiany handlowej** w piętnastu państwach członkowskich. Największy deficyt wystąpił we Francji, gdzie wyniósł minus 66,4 mld EUR i pogłębił się w skali roku o 7,9 mld EUR. Wśród krajów o znacznej kwocie ujemnego salda wymiany handlowej znalazły się również Grecja, Rumunia, Hiszpania i Portugalia (od minus 13,5 mld EUR do minus 10,6 mld EUR). Najwyższy dodatni bilans handlowy, choć mniejszy niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku, obserwowano w Niemczech (131,1 mld EUR wobec 172,2 mld EUR przed rokiem). Eksport z tego kraju wyniósł 881,4 mld EUR, tj. zmniejszył się w skali roku o 11,8%, a import obniżył się o 9,2% do 750,3 mld EUR. W Polsce, w okresie dziewięciu miesięcy br., eksport zmniejszył się w skali roku o 3,8% do 169,0 mld EUR, a import spadł o 7,7% do 161,5 mld EUR. W rezultacie odnotowano nadwyżkę w handlu zagranicznym w wysokości 7,5 mld EUR (wobec 0,6 mld EUR rok wcześniej).

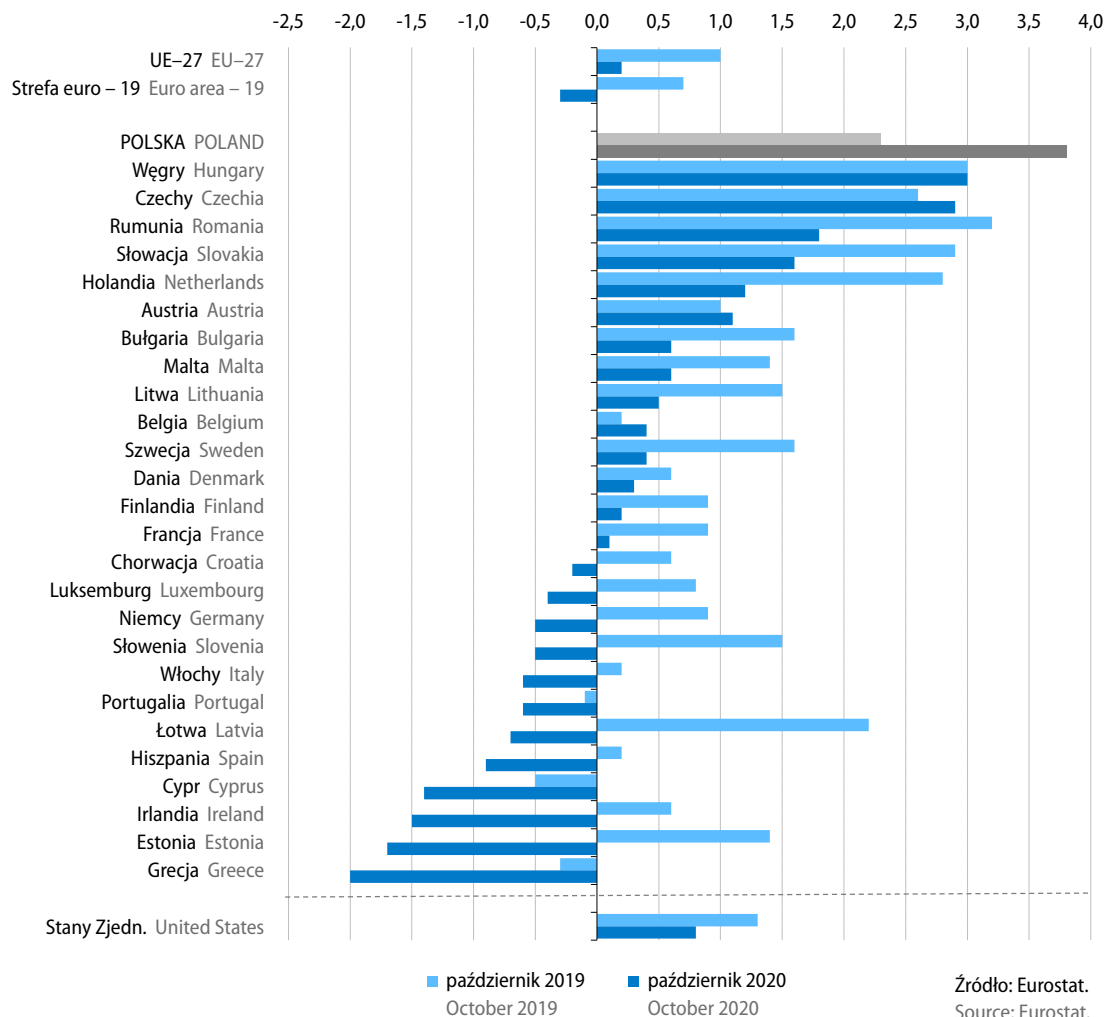
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (HICP)⁵ w Unii Europejskiej ogółem w październiku br. wzrosły w skali roku o 0,2% (podobnie jak w poprzednim miesiącu). Wyższe niż przed rokiem były ceny konsumpcyjne w większości krajów członkowskich. Najwyższy wzrost notowano w Polsce (o 3,8%, tj. podobnie jak we wrześniu br.), gdzie podniesiono m.in. ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,9%), ceny w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii (o 6,2%), a także ceny towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (o 3,2%) oraz ze zdrowiem (o 5,3%); utrzymał się spadek cen m.in. związanych z transportem (o 1,2%). Znaczny wzrost cen konsumpcyjnych, choć niższy niż w poprzednich miesiącach, notowano także na Węgrzech (3,0%), w Czechach (2,9%) oraz Rumunii (1,8%). W najmniejszym stopniu wzrosły ceny we Francji (0,1%), w Finlandii (o 0,2%), Danii (po 0,3%) oraz w Szwecji i Belgii (po 0,4%). W dwunastu krajach UE obserwowano spadek cen konsumpcyjnych, najgłębszy w Grecji (o 2,0%) i Estonii (o 1,7%), a najmniejszy w Chorwacji (o 0,2%) i Luksemburgu (o 0,4%). Spośród największych gospodarek UE ceny towarów i usług konsumpcyjnych spadły w Hiszpanii (o 0,9%), we Włoszech (o 0,6%) oraz w Niemczech (o 0,5%).

4 Dane wyrównane dniami roboczymi; brak danych dla Austrii i Cypru, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

5 Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (Harmonised Index of Consumer Prices).

Wykres 39. Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP)
(zmiana w %, r/r)

Chart 39. Harmonised index of consumer prices (HICP)
(change in %, y/y)

Tablice Tables

Tablica 33. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Table 33. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2019 b – 2020		I	II	III	IV	V	VI
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys.	a	6368	6378	6394	6392	6380	6394
	b	6441	6446	6412	6259	6174	6186
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1023	1017	985	938	906	877
	b	922	920	909	966	1012	1027
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	6,1	6,1	5,9	5,6	5,4	5,3
	b	5,5	5,5	5,4	5,8	6,0	6,1
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych	a	4931,80	4949,42	5164,53	5186,12	5057,82	5104,46
	b	5282,80	5330,48	5489,21	5285,01	5119,94	5286,00
poprzedni miesiąc=100	a	93,5	100,4	104,3	100,4	97,5	100,9
	b	94,3	100,9	103,0	96,3	96,9	103,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,5	107,6	105,7	107,1	107,7	105,3
	b	107,1	107,7	106,3	101,9	101,2	103,6
Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100							
	a	106,6	106,2	103,9	104,8	105,3	102,6
	b	102,8	103,0	101,8	98,7	98,5	100,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,3	103,0	102,6	102,3	102,8	101,7
	b	100,2	99,9	100,5	101,2	100,6	101,5
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,5	101,2	103,9	103,9	103,3	103,0
	b	101,1	101,0	101,5	102,1	102,9	102,2
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100	a	99,8	100,4	100,3	101,1	100,2	100,3
	b	100,9	100,7	100,2	99,9	99,8	100,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,7	101,2	101,7	102,2	102,4	102,6
	b	104,3	104,7	104,6	103,4	102,9	103,3
grudzień poprzedniego roku=100	a	99,8	100,2	100,5	101,6	101,9	102,2
	b	100,9	101,6	101,8	101,7	101,5	102,1
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:							
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	100,5	100,1	100,4	100,2	99,5
	b	100,1	99,8	99,6	99,4	99,8	100,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,2	102,9	102,5	102,6	101,4	100,5
	b	100,9	100,2	99,7	98,6	98,3	99,2
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:							
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	100,1	100,3	100,4	100,3	100,3
	b	100,3	100,3	100,2	100,2	100,2	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,6	103,7	103,7	103,8	103,7	103,7
	b	103,0	103,1	103,0	102,8	102,6	102,5

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in full-time equivalents.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2019 b – 2020	
6397	6390	6386	6383	6395	6396	a	Average paid employment in the enterprise sector ¹ in thousands
6252	6295	6312	6318			b	
868	866	851	841	850	866	a	Registered unemployed persons (end of period) in thousand persons
1030	1028	1024	1018			b	
5,2	5,2	5,1	5,0	5,1	5,2	a	Registered unemployment rate (end of period) in %
6,1	6,1	6,1	6,1			b	
							Average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector ¹ :
5182,43	5125,26	5084,56	5213,27	5229,44	5604,25	a	in PLN
5381,65	5337,65	5371,56	5458,88			b	
101,5	98,9	99,2	102,5	100,3	107,2	a	previous month=100
101,8	99,2	100,6	101,6			b	
107,4	106,8	106,6	105,9	105,3	106,2	a	corresponding month of previous year=100
103,8	104,1	105,6	104,7			b	
104,5	104,0	104,0	103,4	102,7	102,8	a	Average monthly real gross wages and salaries in enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
100,9	101,3	102,4	101,7			b	
							Average monthly real gross retirement and other pension: from non-agricultural social security system
101,5	101,8	102,0	101,8	101,8	101,3	a	corresponding month of previous year=100
102,0	102,1	102,2	101,7			b	
							of farmers
102,8	102,6	102,2	102,7	102,6	102,2	a	corresponding month of previous year=100
102,9	103,4	103,4	103,2			b	
							Price indices of consumer goods and services:
100,0	100,0	100,0	100,2	100,1	100,8	a	previous month=100
99,8	99,9	100,2	100,1			b	
102,9	102,9	102,6	102,5	102,6	103,4	a	corresponding month of previous year=100
103,0	102,9	103,2	103,1			b	
102,2	102,2	102,2	102,4	102,5	103,4	a	December of previous year=100
101,9	101,8	102,0	102,2			b	
							Price indices of sold production of industry:
100,1	100,3	100,4	99,4	99,8	100,1	a	previous month=100
100,3	99,6	100,3	100,4			b	
100,5	100,9	100,8	99,7	99,9	101,0	a	corresponding month of previous year=100
99,4	98,7	98,6	99,6			b	
							Price indices of construction and assembly production:
100,2	100,2	100,2	100,3	100,2	100,2	a	previous month=100
100,2	100,2	100,3	100,3			b	
103,5	103,5	103,3	103,2	103,0	102,9	a	corresponding month of previous year=100
102,5	102,5	102,5	102,5			b	

Tablica 33. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Table 33. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2019 b – 2020		I	II	III	IV	V	VI
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	107,3	98,5	109,9	96,4	100,0	94,2
	b	104,5	102,2	102,2	74,5	110,3	113,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,0	106,9	105,6	109,2	107,7	97,4
	b	101,1	104,8	97,5	75,4	83,1	100,5
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	38,8	115,1	127,2	107,1	105,3	109,3
	b	42,7	114,1	125,0	102,4	100,8	112,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,2	115,1	110,8	117,4	109,5	99,3
	b	106,4	105,5	103,7	99,1	94,9	97,7
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	17405	32426	47417	65090	80064	94476
	b	18517	34044	49624	63982	80339	97345
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):							
poprzedni miesiąc=100	a	81,2	96,8	113,5	103,5	96,5	101,6
	b	79,4	100,4	96,8	87,7	114,9	108,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,1	105,6	101,8	111,9	105,6	103,7
	b	103,5	107,3	91,1	77,1	92,3	98,7
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	6587,4	-792,9	-4489,8	-75,1	-1935,3	-5040,4
	b	3426,7	-3312,0	-9354,5	-18882,9	-25881,7	-17118,4
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	376,17	380,23	380,52	381,45	383,93	378,11
	b	382,87	392,01	401,26	418,56	415,69	394,53
100 euro	a	429,54	431,57	429,96	428,74	429,65	426,60
	b	425,04	427,89	443,56	454,50	452,91	444,50
100 franków szwajcarskich	a	380,33	379,75	380,19	378,60	379,78	382,00
	b	394,51	401,66	418,92	431,07	428,38	414,74
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:							
eksport	a	82612,7	82307,6	89599,3	85562,6	87322,1	79853,4
	b	85621,5	87295,0	87248,8	64138,9	73028,9	85925,4
import	a	81878,9	84262,5	87102,4	84976,7	88383,9	79441,6
	b	84438,9	84214,6	87491,4	65155,2	67516,3	75188,9
saldo	a	733,8	-1954,9	2496,9	585,9	-1061,8	411,8
	b	1182,6	3080,4	-242,6	-1016,3	5512,6	10736,5

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons. 2 The average current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2019 b – 2020
						Sold production of industry ¹ (constant prices ²):
102,8	93,9	110,8	107,9	94,2	90,6	a previous month=100
103,4	94,3	115,3	103,2			b
105,8	98,5	105,6	103,7	101,4	103,8	a corresponding month of previous year=100
101,1	101,5	105,7	101,0			b
						Construction and assembly production ¹ (constant prices ²):
105,8	97,8	112,7	96,2	99,6	123,7	a previous month=100
96,4	96,6	115,5	100,4			b
106,6	102,6	107,6	95,9	95,3	96,7	a corresponding month of previous year=100
89,0	88,0	90,2	94,1			b
111384	128718	145716	166308	185350	207425	a Dwellings completed (from the beginning of year)
119112	135804	156523	176424			b
						Retail sales of commodities ¹ (constant prices ³):
102,1	100,1	95,9	107,0	97,6	114,1	a previous month=100
106,5	97,6	97,8	102,1			b
105,7	104,4	104,3	104,6	105,2	105,7	a corresponding month of previous year=100
103,0	100,5	102,5	97,7			b
-4782,9	-1980,7	-1786,3	-3192,1	-1882,3	-13737,8	a State budget balance – from the beginning of year (in PLN millions)
-16294,5	-13298,6	-13754,6	-12070,1			b
						Average exchange rates in PLN – National Bank of Poland:
379,59	390,67	395,35	389,35	387,45	384,43	a 100 USD
389,43	371,90	379,26	386,05			b
425,98	434,37	435,47	430,25	428,43	427,21	a 100 EUR
445,28	440,21	447,40	454,11			b
384,42	398,44	399,19	391,80	390,20	390,87	a 100 CHF
416,11	408,82	414,87	422,82			b
						Foreign trade ⁴ in PLN millions:
84773,2	78503,2	89436,4	96251,6	90224,1	77145,2	a exports
88245,6	80332,0	94466,1	.			b
85302,8	79596,2	86733,9	95273,0	87917,0	77610,1	a imports
84788,2	75791,6	88327,2	.			b
-529,6	-1093,0	2702,5	978,6	2307,1	-464,9	a balance
3457,4	4540,4	6138,9	.			b

poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2020 r. – dane wstępne.
the surveyed period. 4 Since January 2020 – preliminary data.

Tablica 34. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska
Table 34. Main macroeconomic indicators – European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonised unemployment rate ^a		
	2019	2020		I-IX 2020	I-IX 2019	IX 2019	2020			
		II kw. ^d 2nd quarter ^d	III kw. ^d 3rd quarter ^d				VIII	IX		
	zmiana w % w skali roku annual change in %				w mld EUR in EUR billions		w % in %			
UE-27^e	1,5	-13,9	-4,3	.	.	.	.	6,6	7,5	7,5
Strefa euro – 19	1,3	-14,8	-4,4	.	.	.	.	7,5	8,3	8,3
Austria	1,4	-14,5	-5,3	-8,4	-10,8	-1,6	-5,0	4,4	5,4	5,5
Belgia	1,7	-13,9	-5,2	.	.	.	12,4	5,2	5,1	5,2
Bułgaria	3,7	-8,6	-5,2	-7,2	-10,7	-1,5	-2,5	4,0	6,2	6,2
Chorwacja	2,9	-15,5	.	-6,3	-10,2	-6,4	-7,6	6,4	8,3	8,2
Cypr	3,1	-12,3	-4,4	-11,5	-11,9	-3,3	-3,8	6,6	7,4	8,0
Czechy	2,3	-10,9	-5,8	-10,1	-9,6	12,2	14,1	2,1	2,8	2,8
Dania	2,8	-7,7	-3,4	-3,5	-3,9	8,7	8,7	5,2	6,2	6,1
Estonia	5,0	-6,5	.	-5,4	-9,3	-0,7	-1,2	4,3	8,0	.
Finlandia	1,1	-6,5	-3,9	-15,5	-11,5	-2,5	-0,6	6,8	8,5	8,4
Francja	1,5	-18,9	-4,3	-19,1	-14,7	-66,4	-58,4	8,4	7,5	7,9
Grecja	1,9	-15,2	.	-11,7	-14,4	-13,5	-16,6	16,9	16,8	.
Hiszpania	2,0	-21,5	-8,7	-12,7	-16,9	-12,8	-26,7	14,1	16,7	16,5
Holandia	1,7	-9,2	-2,5	-8,0	-9,0	48,1	47,8	3,5	4,6	4,4
Irlandia	5,6	-3,7	.	5,3	-4,9	57,2	48,0	4,8	6,7	7,3
Litwa	4,3	-4,6	-1,7	-6,0	-12,1	-0,4	-1,9	6,7	9,6	9,8
Luksemburg	2,3	-7,8	.	-22,4	-19,2	-4,2	-4,8	5,5	6,8	6,7
Łotwa	2,1	-8,6	-3,1	-2,3	-8,8	-1,4	-2,3	6,0	8,8	8,4
Malta	4,9	-15,2	.	-17,3	-28,1	-1,9	-3,0	3,6	4,1	4,0
Niemcy	0,6	-11,2	-4,2	-11,8	-9,2	131,1	172,2	3,1	4,5	4,5
Polska	4,5	-8,0	-2,0	-3,8	-7,7	7,5	0,6	3,1	3,1	3,1
Portugalia	2,2	-16,3	-5,7	-12,7	-17,2	-10,6	-15,2	6,5	8,1	7,7
Rumunia	4,2	-10,3	-6,0	-13,7	-9,5	-13,3	-12,3	4,1	5,3	5,2
Słowacja	2,3	-12,1 ^a	-2,2 ^a	-10,3	-12,0	0,6	-0,5	5,7	6,9	6,8
Słowenia	3,2	-13,1	.	-4,3	-9,2	2,4	1,0	4,7	4,7	4,7
Szwecja	1,3	-7,7	-3,9	-7,2	-9,8	4,5	2,0	6,7	9,1	8,9
Węgry	4,6	-13,5	-4,7	-8,8	-9,2	2,7	2,6	3,5	4,4	.
Włochy	0,3	-17,9	-4,7	-11,6	-15,3	42,5	35,0	9,7	9,7	9,6
Wielka Brytania	1,3	-21,5	-9,6	.	.	.	.	3,7	4,6	.

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe e Bez Wielkiej Brytanii. f II kw. 2019 r. g I kw. 2020 r. h II kw. 2020 r. i III kw. 2019 r. k III kw. 2020 r.

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu dokonano w Departamencie Opracowań Źródło: EUROSTAT – dane pobrano w dn. 20.11.2020 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Include sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam and air h 2nd quarter 2020. i 3rd quarter 2019. k 3rd quarter 2020.

N o t e. Data concerning foreign trade were computed on the basis of data extracted from the Eurostat databases in the Statistical Products Department S o u r c e: EUROSTAT – data were extracted on 20.11.2020.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonised Index of Consumer Prices			Produkcja przemysłowa ^{bc} Industrial production ^{bc}			Produkcja w budownictwie ^b Production in construction ^b			Wyszczególnienie Specification
X 2019	2020		IX 2019	2020		IX 2019	2020		
	IX	X		VIII	IX		VIII	IX	
zmiana w % w skali roku annual change in %									
1,0	0,2	0,2	-0,5	-6,0	-5,8	0,8	-0,4	-2,7	EU-27^e
0,7	-0,3	-0,3	-1,2	-6,7	-6,8	0,1	0,4	-2,5	Euro area – 19
1,0	1,2	1,1	0,2	-4,3	.	2,2	-2,1	.	Austria
0,2	0,5	0,4	8,1	-6,2	-4,6	-1,3	-0,1	-2,7	Belgium
1,6	0,6	0,6	0,3	-5,9	-2,6	6,5	-4,8	-1,7	Bulgaria
0,6	-0,3	-0,2	1,9	-1,2	-1,1	7,2	3,4	.	Croatia
-0,5	-1,9	-1,4	5,4	-7,0	.	15,5 ^f	-2,8 ^g	-23,1 ^h	Cyprus
2,6	3,3	2,9	-0,9	-5,5	-1,5	-1,5	-9,8	-8,2	Czechia
0,6	0,5	0,3	4,7	-6,2	-4,6	2,0	4,0	.	Denmark
1,4	-1,3	-1,7	-2,3	-5,7	-2,4	3,0 ^f	7,3 ^g	-8,4 ^h	Estonia
0,9	0,3	0,2	1,4	-2,8	-5,9	0,0	-0,5	0,5	Finland
0,9	0,0	0,1	0,6	-7,5	-6,1	-1,5	3,3	-8,1	France
-0,3	-2,3	-2,0	1,9	-4,1	-2,5	6,6 ^f	-5,7 ^g	-26,6 ^h	Greece
0,2	-0,6	-0,9	0,3	-6,2	-3,0	-9,4	-8,8	-7,2	Spain
2,8	1,0	1,2	1,3	-4,2	-6,1	6,2	-5,6	-3,7	Netherlands
0,6	-1,2	-1,5	7,5	-6,0	-13,6	4,7 ^f	12,5 ^g	-36,1 ^h	Ireland
1,5	0,6	0,5	7,7	2,2	-1,3	6,3 ⁱ	-7,3 ^h	-6,6 ^k	Lithuania
0,8	-0,3	-0,4	-1,0	-11,4	-6,1	1,3	-7,0	.	Luxembourg
2,2	-0,4	-0,7	7,2	-3,0	-2,8	5,8 ⁱ	-0,6 ^h	-0,3 ^k	Latvia
1,4	0,5	0,6	3,9	-3,3	-3,1	15,4 ^f	10,1 ^g	1,3 ^h	Malta
0,9	-0,4	-0,5	-5,0	-10,4	-8,7	2,1	0,0	0,3	Germany
2,3	3,8	3,8	3,1	1,4	3,3	5,3	-12,0	-11,8	Poland
-0,1	-0,8	-0,6	-5,1	3,2	2,5	1,7	-1,8	-1,4	Portugal
3,2	2,1	1,8	-4,1	-2,9	-2,9	30,8	13,0	17,3	Romania
2,9	1,4	1,6	-2,0	-0,8	-0,2	1,9	-18,0	-22,8	Slovakia
1,5	-0,7	-0,5	2,0	-1,5	-3,5	-7,2	4,3	7,9	Slovenia
1,6	0,6	0,4	2,5	-1,8	-2,5	.	.	.	Sweden
3,0	3,4	3,0	9,3	0,0	-1,0	14,4	-13,5	-14,7	Hungary
0,2	-1,0	-0,6	-1,9	-0,3	-5,1	0,8	13,4	5,1	Italy
1,5	0,5	.	-1,7	-5,2	-5,6	3,1	-13,5	-7,7	United Kingdom

oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi.

Statystycznych GUS.

conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e Excluding United Kingdom. f 2nd quarter 2019. g 1st quarter 2020.

of Statistics Poland.